

Bijlage 3: Bijlagen Procesparticipatie Zonnepark N18 Noord

Een duurzame samenleving opbouwen doen we samen. Dat betekent dat de initiatiefnemers Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie bij het ontwikkelen en realiseren van het Zonnepark N18 Noord oog hebben voor de omgeving. Vanaf het eerste moment hebben de initiatiefnemers de omgeving geïnformeerd over en betrokken bij de verdere uitwerking van het plan voor het zonnepark. Daarbij is ook gekeken op welke manier wensen, ideeën en belangen van de omgeving een plek konden krijgen. Deze manier van werken vloeit voort uit de Twentse achtergrond van de initiatiefnemers, waar 'Noaberschap' een belangrijk onderdeel is van de samenleving. Van oudsher moeten 'noabers' (Nederlands: burenen) op elkaar kunnen rekenen en naar elkaar omkijken.

Dit document bevat alle brieven, presentaties, verslagen en overige bewijsstukken van de procesparticipatie:

1. Proces- en financiële participatieplan Zonnepark N18 Noord
2. Brief omwonenden idee zonnepark
3. Presentatie informatieavond
4. Verslag informatieavond
5. Nieuwsbrief 1
6. Nieuwsbrief 2
7. Brief omwonenden werkgroep
8. Werkwijze werkgroep
9. Presentatie werkgroep bijeenkomst 1 – 7 januari 2021
10. Verslag werkgroep bijeenkomst 1 – 7 januari 2021
11. Presentatie werkgroep bijeenkomst 2 – 8 februari 2021
12. Verslag werkgroep bijeenkomst 2 – 8 februari 2021
13. Presentatie werkgroep bijeenkomst 3 – 23 februari 2021
14. Verslag werkgroep bijeenkomst 3 – 23 februari 2021
15. Presentatie werkgroep bijeenkomst 4 – 16 maart 2021
16. Verslag werkgroep bijeenkomst 4 – 16 maart 2021
17. Brief omwonenden flyer omgevingsfonds
18. Flyer omgevingsfonds

*Energie-
coöperatie*
Haaksbergen

Proces- en financieel participatieplan Zonnepark N18 Noord

Een plan van Energiecoöperatie Haaksbergen en duurzaam energiebedrijf Pure Energie

April 2021

**Energie-
coöperatie**
Haaksbergen

pure
energie

Inleiding

Energiecoöperatie Haaksbergen (ECH) en duurzaam energiebedrijf Pure Energie hebben een plan voor een zonnepark in een gebied langs de N18, langs de Schoolkaterdijk in de gemeente Haaksbergen. De naam hiervan is Zonnepark N18 Noord.

Om het zonnepark te kunnen realiseren, is er een omgevingsvergunning nodig. De weg daarnaartoe willen de initiatiefnemers in samenspraak met de omgeving afleggen door middel van procesparticipatie. Dit plan gaat daar verder op in. Ook schetsen de initiatiefnemers in dit plan hoe de omgeving financieel kan participeren in het beoogde zonnepark.

De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat de omgeving nauw betrokken is bij het zonnepark, zowel in het proces als financieel. Een zonnepark is een verandering in de woon- en leefomgeving van omwonenden en maatschappelijke organisaties. De initiatiefnemers beseffen dat en weten dat de omgeving deze verandering beter kan accepteren als er betrokkenheid is bij de planvorming en als er financiële meerwaarde is voor de omgeving. Dat vergroot de betrokkenheid bij het zonnepark waardoor minder mensen het als een gebiedsvreemde ontwikkeling ervaren.

Dit plan richt zich op de ontwikkelfase van het zonnepark: de fase tussen het eerste idee en de verlening van de omgevingsvergunning. Dat is een belangrijke fase in een project. In deze fase is er namelijk nog ruimte voor inbreng van de omgeving. De omgeving kan informatie ophalen en inbrengen die eraan kan bijdragen dat er later – tijdens bijvoorbeeld de bouw of exploitatie – geen onbeantwoorde vragen zijn of onrust ontstaat in de omgeving. De initiatiefnemers willen de omgeving ook tijdens de bouw en exploitatie van het zonnepark betrekken en informeren. Dat zal gebeuren in de lijn van dit plan, maar hiervoor volgt in een later stadium een gedetailleerder plan.

Samenwerking staat centraal in onze werkwijze. Goede samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheidsinstanties is onontbeerlijk om de klimaatdoelstellingen te behalen. Die doelstellingen zijn ambitieus, zowel op Europees, nationaal, provinciaal als lokaal niveau.

Inhoud

Inleiding	2
Introductie van het initiatief en initiatiefnemers.....	4
Energiecoöperatie Haaksbergen	4
Pure Energie	5
Wat draagt Zonnepark N18 Noord bij aan de gemeente Haaksbergen?	6
1. Veel duurzame elektriciteit	6
2. Vliegwiel voor nieuwe initiatieven	6
3. Samenwerking	7
Omgevingsdialoog	8
Informereren van de omgeving	8
Meedenken door de omgeving	8
Communicatie	9
Logboek (op hoofdlijnen)	10
Financiële participatie	13
Lokaal mede-eigenaarschap en omgevingsfonds	13

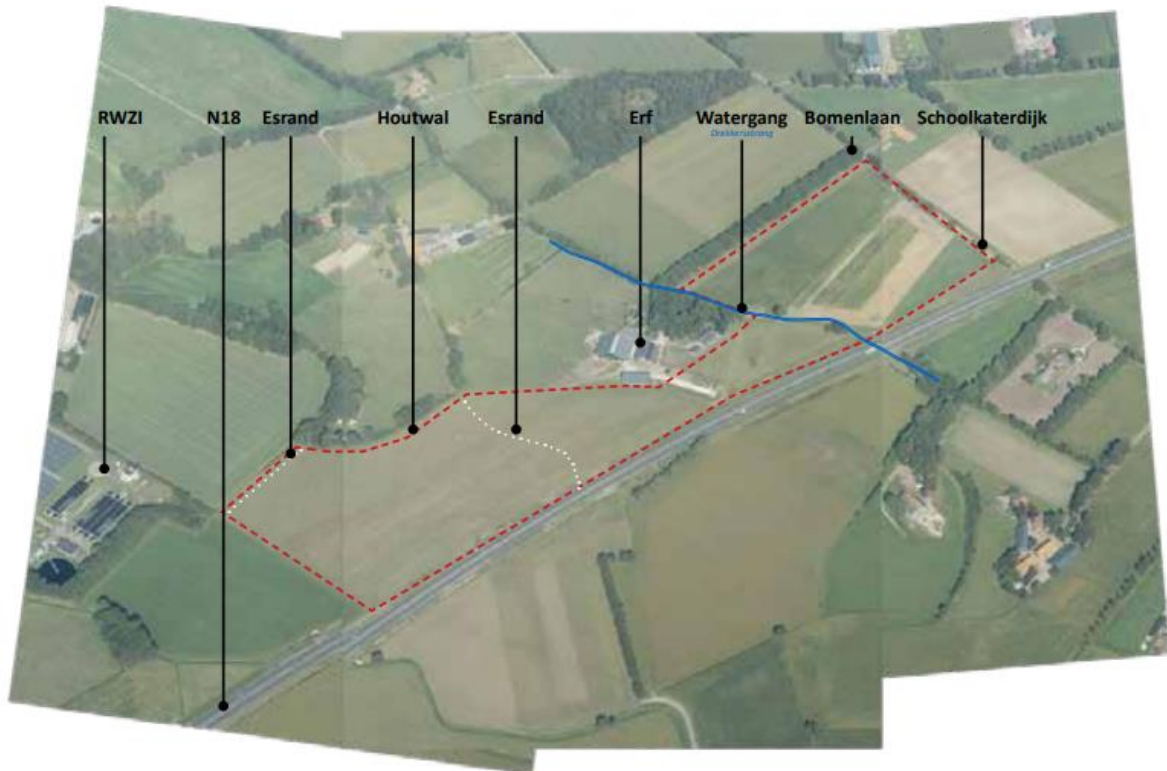

Introductie van het initiatief en initiatiefnemers

De beoogde locatie van Zonnepark N18 Noord is gelegen langs de N18 aan de noordkant tussen de Bolscherbeek en de N739. De initiatiefnemers van dit idee zijn ECH en duurzaam energiebedrijf Pure Energie in samenwerking met de de grondeigenaren. De initiatiefnemers hebben een overeenkomst met de grondeigenaren gesloten om de gronden te mogen gebruiken voor het zonnepark. Het totale plangebied is grofweg 13,7 hectare.

Website zonnepark

Meer informatie:
www.zonneparkN18noord.nl

Bovenaanzicht plangebied (Streetsmart, 2021)

Energiecoöperatie Haaksbergen

De Energiecoöperatie Haaksbergen (ECH) is in oktober 2019 opgericht in samenwerking met gemeente Haaksbergen, provincie Overijssel, Waardemakers en Natuur en Milieu Overijssel. Onze doelstelling is mee te helpen Haaksbergen per 2050

energieneutraal te maken. Startpunt is energie besparen. Dat realiseren we samen met onze wooncoaches, die ondersteund worden door Duurzaam Thuis Twente. Daarnaast adviseren we particulieren en bedrijven met de plaatsing van zonnepanelen. Zo zijn met onze ondersteuning diverse daken van stallen voorzien van zonnepanelen. Ook bijvoorbeeld Elastolith in Isidorushoeve hebben wij geadviseerd bij de keuze van zonnepanelen op het dak. Bij diverse particulieren en bedrijven loopt de procedure nog. In totaal zijn we momenteel bezig met projecten voor ongeveer 2.000 panelen op het dak.

Vrij snel na de oprichting kwamen wij in contact met vier commerciële partijen waarmee we samengewerkt hebben om te komen tot de realisatie van zonnevelden. Met één van die partijen hebben we geen overeenstemming kunnen bereiken over de gezamenlijke ontwikkeling, waardoor we nu met de drie overgebleven partijen de huidige vier projecten voor zonnevelden ontwikkelen, in

**Energie-
coöperatie**
Haaksbergen

totaal ongeveer 57 hectare bruto. We hebben met onze partners de afspraak gemaakt dat we tijdens de bouw zon op het dak stimuleren door de panelen aan te bieden aan particulieren tegen inkooprij van de projecten van zon op het veld. Voorwaarde daarbij is dat installatie plaatsvindt door Haaksbergse installateurs. Daar zijn afspraken mee gemaakt.

Namens ECH is (vicevoorzitter ECH) lid van het projectteam voor Zonnepark N18 Noord. houdt uiteraard nauwe afstemming met het volledige bestuur en de leden van ECH. Kijk voor meer informatie over ECH op <https://www.energiecooperatiehaaksbergen.nl/>.

Pure Energie

Pure Energie is een duurzaam energiebedrijf, gevestigd in Enschede. Al 25 jaar werkt het bedrijf aan de verduurzaming van Nederland door eigen windmolens, zon op dak en zonneparken op land te realiseren. Iedereen, zowel particulier als zakelijk, kan de groene stroom uit deze windmolens en zonneparken afnemen door klant te worden van Pure Energie. Zo heeft Pure Energie kennis van alle facetten: van locatieonderzoek, planologische procedure en omgevingsproces tot bouw en beheer van de windmolens en zonneparken en het leveren van de groene stroom. Inmiddels levert Pure Energie ook zonnepanelen aan bedrijven en particulieren.

Pure Energie levert klanten alleen de stroom die het zelf opwekt met de eigen windmolens en zonneparken die alleen in Nederland staan. Daarom is Pure Energie als enige acht jaar achter elkaar uitgeroepen tot groenste energieleverancier van Nederland in een onderzoek van de Consumentenbond, WISE, Greenpeace en Natuur & Milieu (www.pure-energie.nl).

Samenwerkingsovereenkomst

Energiecoöperatie Haaksbergen en duurzaam energiebedrijf Pure Energie zijn gezamenlijk de initiatiefnemers van Zonnepark N18 Noord. Zij hebben hiervoor een gelijkwaardige samenwerkingsovereenkomst gesloten. Hierin ligt vast dat ECH en Pure Energie op basis van gelijkwaardigheid het plan ontwikkelen. Zowel ECH als Pure Energie kunnen 50 procent van het zonnepark in eigendom krijgen. ECH en Pure Energie dienen daarom samen het plan voor Zonnepark N18 Noord in.

Wat draagt Zonnepark N18 Noord bij aan de gemeente Haaksbergen?

Volgens ECH en Pure Energie draagt Zonnepark N18 Noord op verschillende manieren bij aan de gemeente Haaksbergen.

1. Veel duurzame elektriciteit

De gemeente Haaksbergen wil in 2050 energieneutraal zijn. Daarvoor zijn vele maatregelen nodig: energie besparen, gedragsverandering en duurzame energiebronnen gebruiken. Bij dat laatste is het geen keuze tussen bijvoorbeeld zonne- of windenergie, maar is de inzet van allebei nodig, aangevuld met onder andere aardwarmte en biomassa. Zowel zonnepanelen op daken als grondgebonden zonneparken zijn nodig, net zoals windmolens op zee en op land onmisbaar zijn. Het is en-en-en.

Productie en aandacht voor landschap en ecologie hand in hand

Zonnepark N18 Noord levert een substantiële bijdrage aan deze energieneutraliteit. ECH en Pure Energie werken volgens de op 13 november 2019 ondertekende Gedragscode Zon op Land van branchevereniging Holland Solar. Dit houdt onder andere in dat een zonnepark een verbetering voor de landschappelijke en natuurwaarde van het gebied tot gevolg moet hebben. Bij de uitwerking van

de inrichting en vormgeving van een zonnepark is hier rekening mee gehouden. ECH en Pure Energie gaan uit van een zuid-opstelling met voldoende ruimte tussen de stellingen panelen (2,5 meter). Zo is er meer ruimte tussen de zonnepanelen en de grond en is door de lichtinval en water op de bodem ondergroei mogelijk. Hierdoor kan het plangebied dubbel worden gebruikt, bijvoorbeeld door middel van ecologische gebiedseigen maatregelen. De invulling van het dubbelgebruik is door ECH en Pure Energie nadrukkelijk samen met de omgeving bepaald.

Circa 10 procent van elektriciteitsgebruik in de gemeente Haaksbergen

In totaal wordt circa 7,2 ha (53%) van het gehele plangebied niet bebouwd met zonnepanelen. Dit deel wordt gebruikt voor landschappelijke inpassing en ecologische verbetering. Naar schatting levert Zonnepark N18 Noord per jaar 13,9 miljoen kilowattuur (kWh) op. Hiermee kunnen ruim 4.600 huishoudens van duurzame elektriciteit worden voorzien. Dit is ca. 10% van het jaarlijkse energiegebruik in de gemeente Haaksbergen.

2. Vliegwielen voor nieuwe initiatieven

Zonneparken zijn zeer geschikt voor financiële participatie van de omgeving en ECH en Pure Energie bieden hier graag ruimte voor. Via lidmaatschap van de energiecoöperatie kunnen inwoners mede-eigenaar worden van het zonnepark en zo een rendement halen op de persoonlijke investering die zij hierin doen.

Gebruikelijk bij een dergelijke vorm van financiële participatie is dat tevens een deel van het rendement van het zonnepark wordt besteed aan projecten waar in het gebied behoefte aan is. Ook daarover beslissen de leden van de coöperatie. ECH en Pure Energie zien hierin kansen: het rendement van het zonnepark

wordt gebruikt voor bestaande of nieuwe duurzame initiatieven in de omgeving. Bijvoorbeeld voor duurzaamheidsprojecten die inwoners wel willen uitvoeren, maar die zij niet kunnen realiseren vanwege een tekort aan financiële middelen. Denk aan het isoleren van woningen. Wellicht kan de coöperatie via het zonnepark daaraan een bijdrage leveren.

3. Samenwerking

Samenwerking tussen inwoners, maatschappelijke organisaties, bedrijven en overheid is onontbeerlijk om de transitie naar een duurzame energievoorziening te laten slagen. Dat is nodig bij het vaststellen van beleid, maar ook zeker om concrete projecten zoals een zonnepark te kunnen realiseren. ECH en Pure Energie hebben daarom de omgeving uitgenodigd om hierbij betrokken te zijn, om het initiatief samen te realiseren.

Er is al een actieve werkgroep aan het werk. Meer hierover staat in het hoofdstuk 'Omgevingsdialoog'.

Op deze manier kan het zonnepark ook een leerproces zijn voor ECH, Pure Energie, de omgeving en de gemeente Haaksbergen. Hoe pakken we grootschalige energieprojecten aan? Wat werkt wel en wat niet? Hoe worden alle relevante stakeholders bij het initiatief betrokken? Bij wie of wat ligt welke verantwoordelijkheid?

Omgevingsdialoog

ECH en Pure Energie vinden het belangrijk dat de omgeving vanaf een vroegtijdig stadium nauw betrokken is bij Zonnepark N18 Noord, zowel in het proces als financieel. Een zonnepark is een verandering in de woon-, leef- en werkomgeving van omwonenden, maatschappelijke organisaties en bedrijven. ECH en Pure Energie beseffen dat en weten dat de omgeving deze verandering beter kan accepteren als er betrokkenheid is bij de planvorming en er financiële meerwaarde is voor de omgeving. Dat vergroot de betrokkenheid bij het zonnepark waardoor minder mensen het als een gebiedsvreemde ontwikkeling ervaren. ECH en Pure Energie hebben reeds veel gedaan om de omgeving te informeren en te betrekken, met resultaat.

Informereren van de omgeving

Voorafgaand aan het omgevingsproces hebben de initiatiefnemers besloten om op gelijkwaardige basis samen te werken aan dit initiatief. Daarna hebben zij de gemeente Haaksbergen op de hoogte gesteld van het idee voor het zonnepark en het beoogde omgevingsproces. Kort daarop zijn de initiatiefnemers gestart met het persoonlijk informeren van de direct omwonenden, diverse wijkraden en andere maatschappelijke organisaties. Vervolgens is op 28 september 2020 een informatieavond voor direct omwonenden van het beoogde zonnepark georganiseerd. De bijeenkomst vond plaats in het Kulturhus in Haaksbergen. Tijdens deze avond hebben Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie de aanwezigen meegenomen in de werkwijze, de manier waarop zij de omgeving van het zonnepark willen betrekken, de mogelijkheden voor financiële deelname en de landschappelijke inpassing van het zonnepark. Ook konden de aanwezigen vragen stellen, ideeën uiten of zorgen kenbaar maken. Daarnaast is voor aanvang van deze bijeenkomst een website (www.zonneparkN18noord.nl) gelanceerd met informatie over het idee voor Zonnepark N18 Noord, veel gestelde vragen en antwoorden en de mogelijkheid om zich in te voor de digitale nieuwsbrief. Tevens is tijdens de informatieavond, op de website, in de nieuwsbrief en met een brief per post een oproep gedaan om deel te nemen aan een werkgroep.

Meedenken door de omgeving

Om wensen, ideeën en belangen van de omgeving te laten doorklinken in het zonnepark hebben de initiatiefnemers begin 2021 een werkgroep in het leven geroepen. Daarin zitten vertegenwoordigers van de wijkraden Hassinkbrink en Zienesch-Wolferink en een vertegenwoordiger van IVN (Instituut voor natuureducatie en duurzaamheid) Haaksbergen. De inhoud van de bijeenkomsten van de werkgroep zijn vastgelegd in diverse verslagen en gecommuniceerd via de projectwebsite en de digitale nieuwsbrief. In de werkgroep zijn voorafgaand aan de formele vergunningsprocedure diverse onderwerpen besproken, zoals de mogelijkheden voor landschappelijke inpassing en ecologische versterking van het zonnepark, de inrichting en het beheer van het omgevingsfonds en de

Werkgroep: belangrijk, maar niet het enige

De inbreng van de werkgroep is belangrijk, maar telt wat ECH en Pure Energie betreft niet als enige. ECH en Pure Energie gebruiken ook de overige inbreng die tot nu toe is ontvangen bij het maken van het concrete plan. Dat zijn onder andere opmerkingen gemaakt tijdens de informatieavond, ontvangen e-mails en gesprekken met omwonenden. Inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven kunnen blijvend contact opnemen met ECH en Pure Energie met vragen, opmerkingen en suggesties. Deelname aan de werkgroep is daarvoor geen vereiste.

mogelijkheden voor het invullen van het lokaal eigenaarschap. De uitkomsten van deze gesprekken zijn verwerkt in het plan. Na de afgifte van de definitieve omgevingsvergunning bespreken de initiatiefnemers ook de uitvoering van de werkzaamheden en het beheer van het zonnepark in de werkgroep, zodat ook hierbij rekening kan worden gehouden met wensen, ideeën of zorgen.

Communicatie

Vanaf de allereerste bekendmaking van het idee staan wij ervoor dat wij doorlopend communiceren met de omgeving. Ons uitgangspunt is dat wij zo transparant mogelijk zijn (altijd rekening houdend met privacy- of bedrijfsgevoelige informatie). Verder doen wij er alles aan om ervoor te zorgen dat de omgeving vooraf wordt geïnformeerd over wat er gaat gebeuren, in plaats van dat de omgeving achteraf hoort wat er is gebeurd of welke beslissing is genomen.

Tijdens de ruimtelijke procedure stemmen wij dit af met de gemeente Haaksbergen. Wij stellen voor om in deze belangrijke periode zowel de communicatiemiddelen van de gemeente als Zonnepark N18 Noord te gebruiken. Deze stijl van communiceren loopt door tot en met de exploitatie van het zonnepark. Belangrijke middelen daarin zijn de website en nieuwsbrief. Daarnaast zetten wij aanvullende middelen, denk aan een informatievond, in als dit nodig is.

Communicatiemiddelen

ECH en Pure Energie zetten de volgende communicatiemiddelen in om de omgeving te informeren over en te betrekken bij Zonnepark N18 Noord:

- Persoonlijke gesprekken
- Projectwebsite
www.zonneparkN18noord.nl
Nieuws, informatie over het initiatief, de initiatiefnemer(s), zonneparken, effecten van zonneparken op de omgeving, veelgestelde vragen en antwoorden.
- E-mailadres
info@zonneparkN18noord.nl
- Digitale nieuwsbrief
Per mail, aanmelden via website.
- Brieven huis aan huis (niet op naam, wel op adres)
- Persberichten
- Informatie- en/of inloopbijeenkomsten, openbaar en evt. voor specifieke groepen
- Visualisaties

Per communicatiemoment bepalen ECH en Pure Energie welke communicatiemiddelen het beste kunnen worden ingezet. Bij de communicatie wordt de volgende stelregel gehanteerd:

De omgeving wordt zoveel mogelijk geïnformeerd over wat er staat te gebeuren en niet als het reeds is gebeurd.

Deze stelregel draagt eraan bij dat de omgeving in een vroegtijdig stadium wordt betrokken bij het zonnepark en zodoende inbreng kan hebben. Deze stijl van communiceren wordt tevens toegepast bij de bouw en exploitatie van het zonnepark.

Logboek (op hoofdlijnen)

Deelnemers werkgroep gezocht

Om wensen, ideeën en belangen van de omgeving te laten doorklinken in het zonnepark willen we een werkgroep in het leven roepen. De bedoeling is dat deze werkgroep bestaat uit inwoners en vertegenwoordigers van personen en organisaties, die betrokken willen worden bij het zonnepark. In de werkgroep worden onderwerpen besproken als landschappelijke inpassing van het zonnepark, de inrichting van het omgevingsfonds, mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap en de uitvoering van de werkzaamheden.

Geef u op

We hebben de eerste aanmeldingen voor deelname aan de werkgroep mogen ontvangen. Heeft u interesse om deel te nemen in de werkgroep voor het Zonnepark N18 Noord? Dan kunt u dit aangeven bij Ira Hesp via info@zonneparkN18noord.nl. Naar verwachting wordt de werkgroep eind 2020 opgestart.

Ja, ik meld me aan

5 januari
2021

• **Afstemming met Waterschap Vechtstromen**

Afspraak met het Waterschap Vechtstromen op locatie over het beekdallandschap en de beek die door het plangebied loopt.

Begin 2021

• **Oprichting werkgroep Zonnepark N18 Noord**

De wijkraden Hassinkbrink en Zienesch-Wolferink en een vertegenwoordiger van IVN Haaksbergen melden zich aan voor de werkgroep van het zonnepark.

The screenshot shows the website for 'Wijkraad ZieWol 't Wolferink en Zienesch-Wolferink'. The page features a navigation menu with 'Home', 'De wijkraad', 'Wijken', 'Activiteiten', 'Links', and 'Contact'. A news article titled 'Wijkraad betrokken bij ontwikkeling Zonnepark N18' is displayed, dated 9 november 2020. The article text reads: 'Energiebedrijf Pure Energie heeft in samenwerking met de Energie Coöperatie Haaksbergen een idee voor een zonnepark in Haaksbergen, langs de N18 ten noordoosten van Haaksbergen. Volgend jaar wordt er voor de stroomopwekking subsidie aangevraagd met de bedoeling om eind 2022 met de aanleg te beginnen. Het beoogde zonnepark op het grondgebied van de twee families moet in de toekomst zo'n 4600 huishoudens voorzien van stroom (13,9 miljoen kWh). Het zonnepark geeft uitvoering aan het beleidsplan van de Gemeente Haaksbergen voor opwekking van zonenergie, waarvan het beleidsplan nog bij de Gemeenteraad ligt ter goedkeuring.'

Below the article is an 'Agenda' section with the following items:

- Kennismaking: wie is wie? En waarom neem je deel aan de werkgroep?
- Stand van zaken
- Werkgroep: procesafspraken
- Landschappelijke inpassing en ecologische versterking
- Werkwijze landschappelijke inpassing
- Quicksan flora en fauna (concept)
- Financiële participatie
- Vragen en vervolg

7 januari
2021

• **Start werkgroep**

De werkgroep start met een digitale bijeenkomst met een eerste kennismaking. Centraal staan de procesafspraken, landschappelijke inpassing en de ecologische versterking. Daarnaast wordt de financiële participatie behandeld.

11 januari
2021

• **Gesprek initiatiefnemers met IVN Haaksbergen**

Naar aanleiding van de eerste bijeenkomst van de werkgroep wordt een separate afspraak gemaakt met IVN Haaksbergen. IVN Haaksbergen draagt concrete voorbeelden aan van dubbel landgebruik en ecologische toepassingen.

8 februari
2021

• **Tweede bijeenkomst werkgroep**

De aandachtspunten uit de eerste werkgroep en uit het gesprek met IVN Haaksbergen zijn vertaald in een eerste schets door landschapsbureau Eelerwoude. Deze schets staat centraal tijdens de tweede bijeenkomst van de werkgroep.

16 februari
2021

•Verspreiding flyer omgevingsfonds

Naar aanleiding van de tweede bijeenkomst van de werkgroep wordt besloten om een flyer op te stellen voor het omgevingsfonds. Deze flyer wordt per brief verspreid aan de direct omwonenden. De aangesloten wijkraden verspreiden de flyer via mail aan hun achterban.

Denk mee!

Denk mee over bestemming omgevingsfonds zonnepark

17 februari 2021 Nieuws

Zoals al eerder aangekondigd in dit bericht wordt er gewerkt aan de uitwerking van een Zonnepark langs de N18. Mocht dit park daadwerkelijk gerealiseerd worden, dan zullen Energiecoöperatie Haaksbergen en...

Lees verder →

Omgevingsfonds Zonnepark N18 Noord

Denk mee!

Heb jij een idee dat de leefbaarheid van de omgeving van het zonnepark ten goede komt?

Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie stellen 15 jaar een omgevingsfonds beschikbaar. Heb je ideeën voor de besteding van dit fonds? Geef deze ideeën dan door via info@zonneparkn18noord.nl

Kijk voor meer informatie op www.zonneparkn18noord.nl

Energie-coöperatie Haaksbergen pure energie

Februari
2021

•Concrete ideeën omgevingsfonds

Er is een aantal concrete ideeën binnen gekomen voor de besteding van het omgevingsfonds. Binnengekomen voorbeelden: Aanschaf zonnepaneel in de vorm in van een bloem of een speeltoestel met aandacht voor stroomopwekking.

23 februari
2021

•Derde bijeenkomst werkgroep

Met name de financiële participatie staat centraal tijdens deze bijeenkomst. Het lokaal eigenaarschap via de ECH wordt toegelicht, daarnaast worden de binnengekomen ideeën met betrekking tot het omgevingsfonds behandeld.

16 maart
2021

•Vierde bijeenkomst werkgroep

De definitieve schets van het zonnepark wordt gepresenteerd. Daarnaast wordt nogmaals het lokaal eigenaarschap via de ECH behandeld aan de hand van onder andere een rekenvoorbeeld.

Financiële participatie

ECH en Pure Energie vinden het belangrijk dat de omgeving vanaf een vroegtijdig stadium nauw betrokken is bij Zonnepark N18 Noord, zowel in het proces als financieel. Een zonnepark is een verandering in de woon-, leef- en werkomgeving van omwonenden, maatschappelijke organisaties en bedrijven. ECH en Pure Energie beseffen en weten dat de omgeving deze verandering beter kan accepteren als er betrokkenheid is bij de planvorming en er financiële meerwaarde is voor de omgeving. Dat vergroot de betrokkenheid bij het zonnepark waardoor minder mensen het als een gebiedsvreemde ontwikkeling ervaren. Daarom bieden ECH en Pure Energie ruimte voor financiële participatie. Dat wordt in dit hoofdstuk dat nader toegelicht.

Lokaal mede-eigenaarschap en omgevingsfonds

De omgeving van Zonnepark N18 Noord kan op twee manieren financieel participeren: door lokaal mede-eigenaarschap en via het omgevingsfonds. Deze twee vormen zijn in dit zonnepark beiden beschikbaar voor de omgeving. Er hoeft dus geen keuze tussen te worden gemaakt.

1. Lokaal mede-eigenaarschap

Door de samenwerking tussen ECH en Pure Energie kunnen omwonenden, bedrijven en maatschappelijke organisaties direct participeren in het zonnepark. De coöperatie maakt het mogelijk dat zij door middel van lidmaatschap van de coöperatie mede-eigenaar worden van het zonnepark en zo een rendement halen op de persoonlijke investering die zij hierin doen. Gebruikelijk bij coöperatief eigenaarschap in een zonnepark is dat tevens een deel van het rendement wordt besteed aan projecten of initiatieven waar in het gebied behoefte aan is. Ook daarover beslissen de leden van de coöperatie, op de algemene ledenvergadering. Het bestuur van ECH ziet graag dat dit rendement gebruikt wordt om meer duurzame initiatieven te stimuleren.

ECH en Pure Energie hebben een samenwerkingsovereenkomst gesloten en ontwikkelen het plan op gelijkwaardige basis. ECH en Pure Energie maken samen het plan, delen de kosten die vooraf moeten worden gemaakt en delen dus het risico. Hierdoor is het uitgangspunt dat zowel ECH als Pure Energie 50 procent van het zonnepark in eigendom krijgt.

2. Omgevingsfonds

De initiatiefnemers geven jaarlijks – voor de duur van 15 jaar - een deel van de inkomsten van het zonnepark terug aan de omgeving. Hierdoor hebben omwonenden financieel voordeel van het zonnepark zonder dat zij geld hoeven te investeren en zonder dat zij medeverantwoordelijk zijn voor de ontwikkeling, realisatie en beheer van het zonnepark. Dit is 0,50 euro per opgewekte megawattuur (MWh) per jaar. De precieze hoogte van het totaalbedrag is afhankelijk van de hoeveelheid energie (opgewekte megawattuur (MWh)) dat in een jaar wordt opgewekt.

Omgevingsfonds zonnepark in cijfers*:

Oppervlakte zonnepark (bruto)	13,7 hectare
Bedrag per opgewekte megawattuur (MWh)	€ 0,50
Verwachte opbrengst per jaar (max.)	13.700 MWh
Budget omgevingsfonds per jaar (max.)	€ 6.900

*Bedrag is indicatief en afhankelijk van de opbrengsten per jaar op basis van de huidige beschikbare gegevens

Het bedrag stellen de initiatiefnemers beschikbaar via een omgevingsfonds aan de omgeving. Wat de omgeving hier mee wil doen, bepaalt de omgeving grotendeels zelf. In de werkgroep wordt besproken op welke manier het omgevingsfonds kan worden ingericht en beheerd. Mogelijk zal de werkgroep hiervoor een reglement opstellen. De gemaakte afspraken tussen Energiecoöperatie Haaksbergen, Pure Energie en de werkgroep zullen te zijner tijd in een samenwerkingsovereenkomst worden vastgelegd. Omwonenden zijn via een flyer gevraagd naar ideeën voor de bestemming van het omgevingsfonds. Hier is een aantal ideeën uitgekomen, zoals een speeltoestel met aandacht voor stroomopwekking of smartflowers. De werkgroep heeft besloten het omgevingsfonds later verder uit te werken.

De afdracht aan het omgevingsfonds geldt voor een periode van 15 jaar. Dit is gelijk aan de termijn van de SDE++-subsidie. Deze subsidie zorgt ervoor dat een exploitant van een wind- of zonnepark een betrouwbare bron van inkomsten heeft, omdat de SDE++ een prijs per kWh garandeert. Daardoor is het mogelijk voor een periode van 15 jaar deze toezegging aan het omgevingsfonds te doen. Na 15 jaar kan het zonnepark blijven bestaan, maar is de exploitant voor inkomsten volledig afhankelijk van de dan geldende elektriciteitsprijs. Die bepaalt dan wat de exploitant krijgt per geproduceerde kilowattuur. Deze prijs schommelt flink, kan erg laag zijn (zoals tot recent voor een langere periode het geval was) en de exploitant kan geen invloed uitoefenen op de hoogte van de elektriciteitsprijs. De prijs kan zo laag zijn dat een zonnepark waarvan de SDE++-termijn is afgelopen verlies draait. Daarom kan deze toezegging aan het omgevingsfonds niet worden toegezegd voor de periode na de eerste 15 jaar.

Aan de bewoner(s) van
«Straat» «huisnummer»
«postcode» «woonplaats»
INFORMATIE OVER EEN ZONNEPARK

Enschede, 22 maart 2021
Onderwerp: idee zonnepark Haaksbergen N18 Noord

Geachte heer, mevrouw,

Wij hebben een idee voor een zonnepark in Haaksbergen bij u in de buurt. Als mogelijke, toekomstige burens vinden wij het belangrijk om u hierover vroegtijdig te informeren. In deze brief leggen wij in het kort uit wat ons idee is.

Pure Energie

Allereerst stellen wij ons aan u voor. Wij zijn duurzaam energiebedrijf Pure Energie uit Enschede. Al 25 jaar werken wij aan de verduurzaming van Nederland door eigen windmolens en zonneparken samen met de directe omgeving te realiseren. Iedereen, zowel particulier, vereniging als bedrijf, kan vervolgens de groene stroom uit deze windmolens en zonneparken afnemen door klant te worden van Pure Energie. Ook leveren we ook zonnepanelen aan bedrijven en particulieren.

Ons idee in Haaksbergen

In samenwerking met de grondeigenaren hebben wij een idee voor een zonnepark aan de noordkant en aan de zuidkant van de N18 tussen de Bolscherbeek en de N739. Het gaat om een stuk grond van ongeveer 21 hectare. Naar verwachting kan dit zonnepark jaarlijks ongeveer 21 miljoen kilowattuur aan elektriciteit opwekken. Daarmee kunnen we meer dan 7.000 huishoudens van groene stroom voorzien en leveren we een bijdrage aan de duurzaamheidsambitie van uw gemeente. Onderaan deze brief vindt u een plattegrond met daarop aangegeven de locatie van het beoogde zonnepark.

Het plan verkeert nog in een pril stadium. Voor het gebruik van de grond hebben we een overeenkomst gesloten met de grondeigenaren. Daarnaast hebben we ons idee kenbaar gemaakt bij de gemeente Haaksbergen. Om het zonnepark te kunnen bouwen, hebben we een vergunning nodig. Deze hebben we nog niet aangevraagd. Op dit moment vinden wij het belangrijk om eerst verder met de omgeving in gesprek te gaan. Dit project wordt samen met de Energiecoöperatie Haaksbergen uitgevoerd. Via de Energiecoöperatie Haaksbergen kunt u ook mede-eigenaar worden van het zonnepark en erin mee-investeren.

Informatiebijeenkomst

Als één van de eerste stappen voor het gesprek met de omgeving willen we op maandag 28 september een informatiebijeenkomst organiseren om u meer te vertellen over ons idee. U kunt zich hiervoor aanmelden via info@zonneparkn18noord.nl. Wilt u daarbij svp vermelden met hoeveel personen u komt?

De informatiebijeenkomst is op maandag 28 september om 19.30 uur in de gymzaal van het Kulturhus Haaksbergen, Blankenburgerstraat 40-42. Inloop vanaf 19.15 uur.

Bij het organiseren van een informatiebijeenkomst moeten we ons vanzelfsprekend houden aan de geldende Covid-19 maatregelen. Dit kan gevolgen hebben voor de locatie of wijze waarop we de bijeenkomst moeten organiseren.

Tijdens de bijeenkomst willen wij u verder meenemen in onze werkwijze, de manier waarop wij u en uw omgeving willen betrekken, de mogelijkheden voor lokaal mede-eigenaarschap en de landschappelijke inpassing van het zonnepark. We zien goede mogelijkheden om het zicht op het park te beperken of weg te nemen en het gebied een ecologische impuls te geven. Uiteraard stellen wij u deze avond ook in de gelegenheid om vragen te stellen, ideeën te uiten of zorgen kenbaar te maken bij ons.

Samen met de omgeving

Een duurzame samenleving opbouwen doen we samen. We gaan in gesprek, leggen uit wat onze ideeën zijn en hebben een luisterend oor voor de omgeving. We beseffen goed dat wij werken in de woon- en werkomgeving van u en uw burens. Deze manier van werken vloeit voort uit onze Twentse achtergrond, waar 'Noaberschap' een belangrijk onderdeel is van de samenleving.

Wij staan u graag te woord

Meer informatie over ons idee voor het zonnepark vindt u op de website www.zonneparkn18noord.nl. Hier kunt u zich ook aanmelden voor onze nieuwsbrief. Wanneer u vragen over het zonnepark heeft, mag u projectleider of omgevingsmanager voor het zonnepark, ook bellen of mailen. Dat kan via het telefoonnummer 053 – 43 41 200 of emailadres info@zonneparkn18noord.nl. Wij staan u graag te woord.

Met vriendelijke groet,

DUURZAAM ENERGIEBEDRIJF PURE ENERGIE

Projectleider zonnepark N18 Noord

Omgevingsmanager

Met de gele vlakken is de beoogde plek van het zonnepark aangegeven.

*Energie
Coöperatie*
Haaksbergen

pure
energie

Informatieavond Zonnepark N18 Noord

Maandag 28 september 2020

Programma

- Voorstellen
- Het idee
- De locatie
- Landschappelijke inpassing
- Omgevingsparticipatie
- Financiële participatie
- Vervolg
- Afsluiting

*Energie
Coöperatie*
Haaksbergen

Voorstellen: de mensen

Pure Energie

Energie Coöperatie Haaksbergen

Voorstellen: Pure Energie

We leggen zonnedaken aan bij bedrijven en particulieren

Stroom uit onze Nederlandse windmolens en zonnepanelen leveren wij aan onze klanten

Ontwikkelfbedrijf
Ontwikkelen, bouwen en beheren van wind- en zonneparken in Nederland

Duurzaam energiebedrijf dat Nederland wil verduurzamen

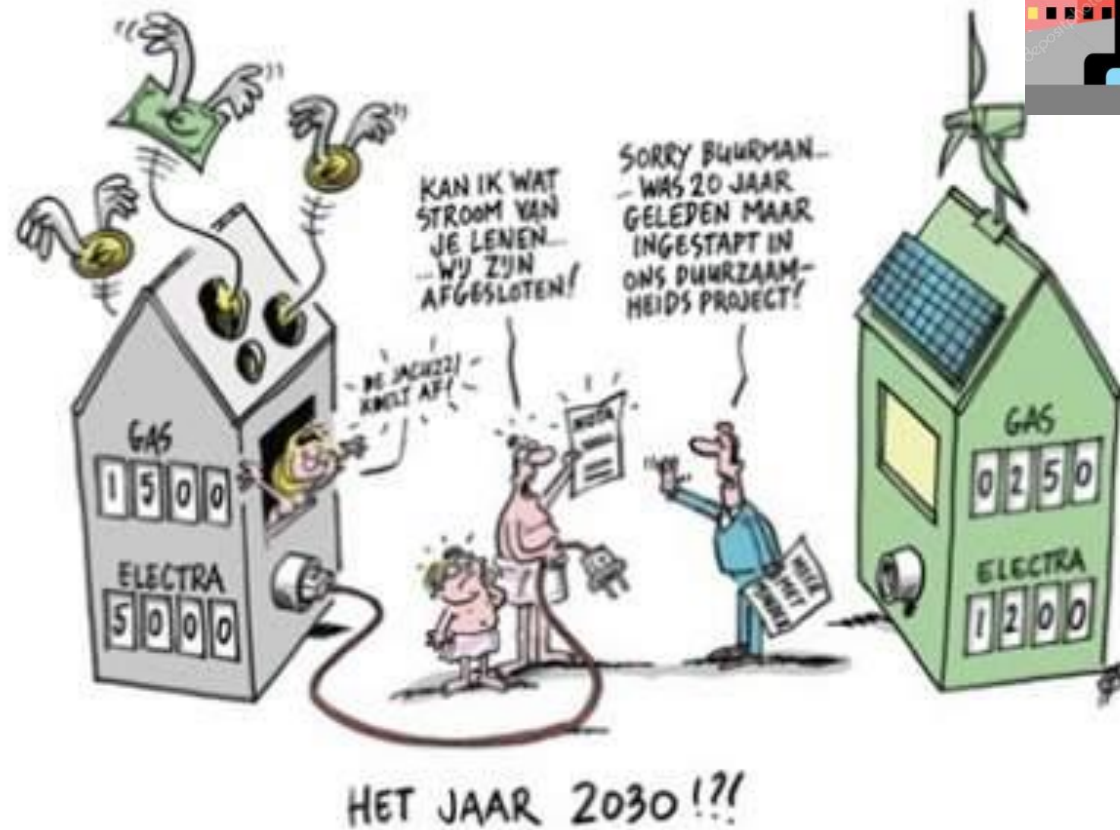
Leveringsbedrijf
Leveren van duurzame energie aan circa 20.000 klanten in Nederland

Noaberschap: een duurzame samenleving opbouwen doen we samen

We verkopen niet meer dan we zelf opwekken

Waarom?

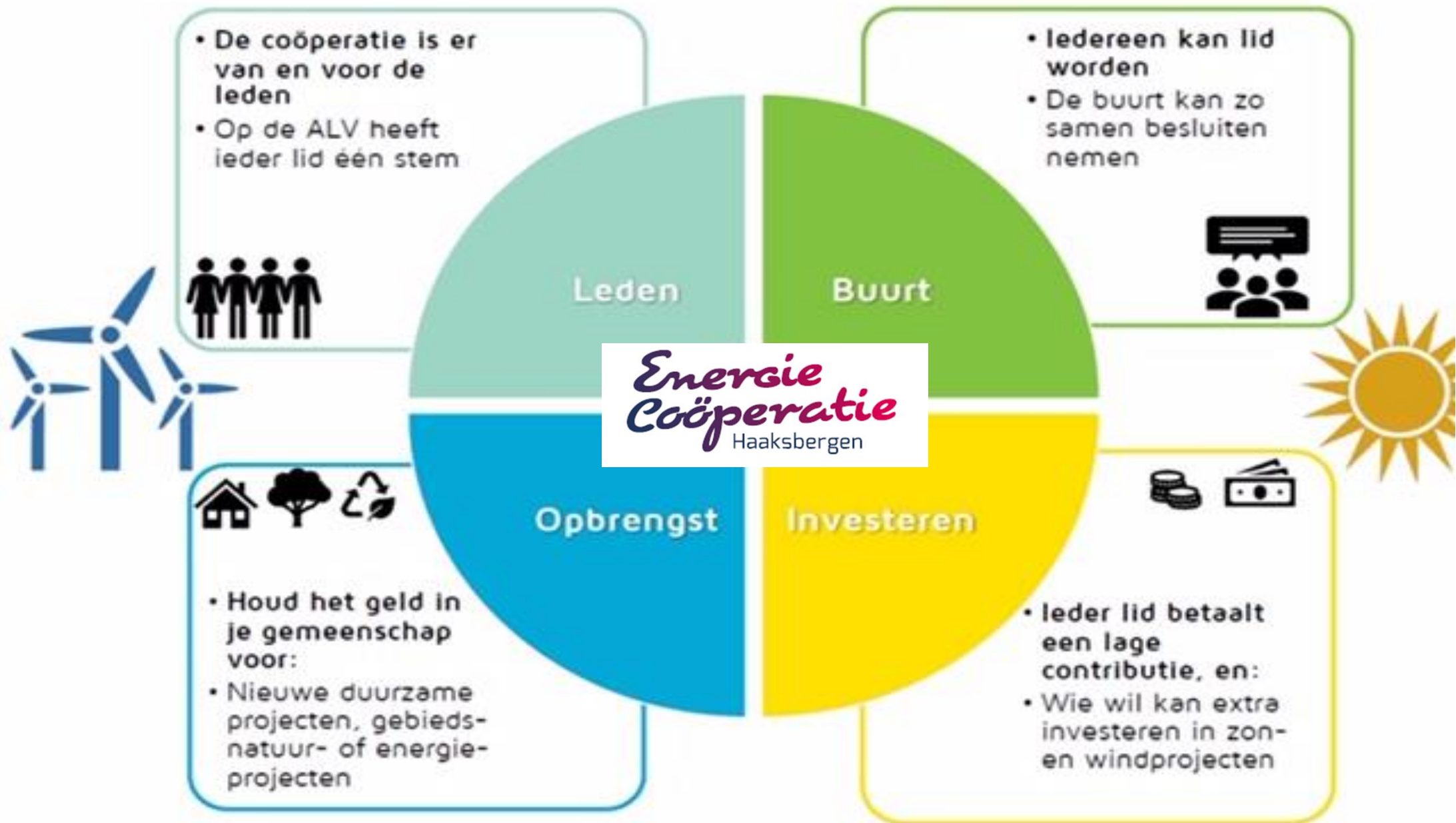
Waarom een energie-coöperatie?

- Vrijwillig en open lidmaatschap
  - Lusten en lasten eerlijk verdelen
  - Economische participatie leden
  - Energie-onafhankelijkheid
  - Betrokkenheid gemeenschap
  - Bewustwording
  - Zeggenschap
-
- Profiteer van de voordelen door gezamenlijk lokaal energie op te wekken en te besparen.

Hoe werkt een energiecoöperatie?

Greun veur mekaar

*Energie
Coöperatie*
Haaksbergen

Van Haaksbergen voor Haaksbergen

is een initiatief van Haaksbergse inwoners en ondernemers.

In samenwerking met Gemeente Haaksbergen, Provincie Overijssel, Waardemakers en Natuur en Milieu Overijssel

Studiereis energicoöperaties succes

Algerie vrijdag met een Haaksbergen delegatie vertrekt voor een twee weken durende studiereis naar energicoöperaties. Naast de vertelers Koopman en Scherpen en twee adviseurs, gingen bijna dertig ginsessanten mee naar Haaksbergen aan. Eerste halte was een van de windmolen die aan de A1 in Drenthe staan.

Guido Bakema van de Levensnet Energicoöperatie vertelt dat ginsessanten aan de voet van de windmolenkoren staan die huidige lokale energiegebruikers. De molen heeft een capaciteit van 150 kW en wordt gebruikt voor de productie van elektriciteit. De bezoekers worden erin vermaand dat de molen een belangrijk onderdeel is van de lokale energievoorziening voor de regio.

Verduurzaming van de lokale energievoorziening is een belangrijk thema. De bezoekers worden erin vermaand dat de molen een belangrijk onderdeel is van de lokale energievoorziening voor de regio.

De bezoekers worden erin vermaand dat de molen een belangrijk onderdeel is van de lokale energievoorziening voor de regio.

Energie Coöperatie Haaksbergen

Info@energiecooperatiehaaksbergen.nl
www.sterinsamenduurzaamhaaksbergen.nl

rtv Oost
 Grafschapper Nachrichten
 Dorpswaaiering Haaksbergen
 Succes in de duivensport
 NK Skills Games

Hart van Haaksbergen

DE LOKALE KRANT VOOR HAAKSBERGEN, ENSCHDE, LOSSER, OVERINKEL, GLANE, BOEKELLO, USSLO EN BURISE. MEER INFO OP WWW.HARTKRAANTEN.NL

Bestuursleden gezocht voor Energiecoöperatie Haaksbergen

HAAKSBERGEN - Na de eerste vergadering van de Energiecoöperatie voor Haaksbergen, zijn er nu 12 leden. Het is nu tijd om de bestuursleden te kiezen. De vergadering zal op vrijdag 10 oktober om 19.30 uur plaatsvinden in de zaal van de Dorpswaaiering. Het is belangrijk dat er voldoende leden aanwezig zijn om de bestuursleden te kiezen. De vergadering zal om 19.30 uur beginnen en zal om 21.00 uur eindigen. Het is belangrijk dat er voldoende leden aanwezig zijn om de bestuursleden te kiezen.

De Kennedymars

HAAKSBERGEN - Vrijdag 20 september wordt de Kennedymars gehouden in het kader van de 50ste verjaardag van de Kennedymars. De Kennedymars is een traditionele wandeling die wordt gehouden op vrijdag 20 september. De wandeling zal om 10.00 uur beginnen en zal om 12.00 uur eindigen. Het is belangrijk dat er voldoende mensen aanwezig zijn om de Kennedymars te houden.

Cirqon
 Een leven dat werkt!
 www.cirqon.nl

Energie Coöperatie Haaksbergen
 Groeij' voor mekaar

TONZON De vloerisolatie-specialist. Warmere vloer, drogere kruipruimte.

In **2030** is 70% van alle elektriciteit en minimaal 27% van alle energie (elektriciteit, gas en warmte) duurzaam opgewekt. Dat hebben de lidstaten van de Europese Unie met elkaar afgesproken.

Nederland werkt aan een energiesysteem waarbij nauwelijks nog CO₂ vrij komt. In **2050** moet de energievoorziening bijna helemaal duurzaam en CO₂-neutraal zijn.

Rijksoverheid

Het programma Nieuwe Energie Overijssel één ambitie: energieneutraal Overijssel in **2050**. Concreet is het doel 20% nieuwe energie en 6% energiebesparing in 2023.

De gemeente Haaksbergen wil in **2050** een energieneutrale, klimaatbestendige en vitale gemeente te zijn.

Door samenwerking, het stimuleren en enthousiasmeren van lokale initiatieven op het gebied van duurzaamheid

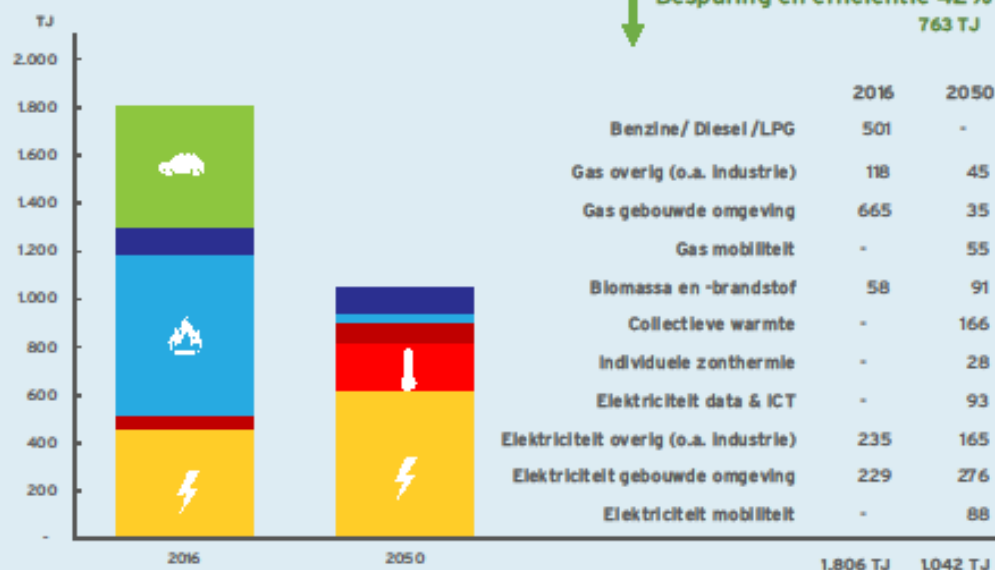
Energiemix Haaksbergen

24.330 inwoners
10.162 woningen
53% energiegebruik gebouwde omgeving

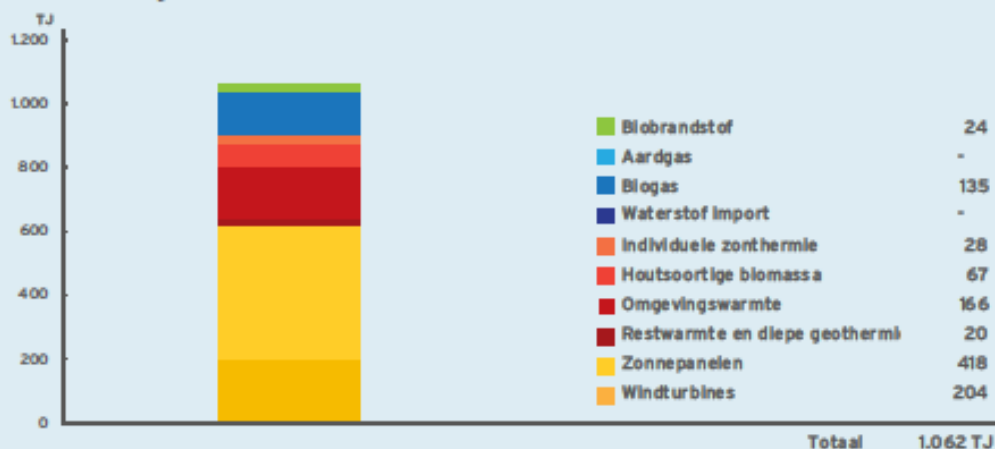
19-9-2018

OVERMORGEN

1. Energievraag eindgebruik

2. Energiebronnen 2050

3. Opgave per thema 2050

wind

204 TJ

9 windmolens op land (3MW)

204 TJ

0 windmolens op zee (10MW)

0 TJ

zonn

446 TJ

290.000 PV-panelen gebouwen

284 TJ

50 ha zonneveld

134 TJ

137 MW vermogen PV panelen

8.000 zonnecollectoren

28 TJ

9 MW

collectieve warmte
166 TJ

Vermogen bron 11 MW

6.000 woningequivalenten

Geothermie (0%)

Restwarmte (10%)

Warmtepompen (90%)

individuele warmte
388 TJ

Warmtepompen (21%)

Gas (16%)

Overig elektrisch (39%)

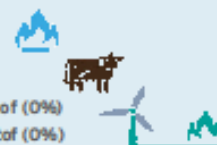
(hernieuwbaar) gas
135 TJ

Aardgas (0%)

Biogas (100%)

Lokale waterstof (0%)

Import waterstof (0%)

biomassa

91 TJ

Bijstook biomassa

Transport

Rijksoverheid

Samen voor een mooi en duurzaam Overijssel

Het idee

- Overeenstemming met grondeigenaren
- Idee bekend gemaakt bij gemeente Haaksbergen: nog geen procedure voor vergunning gestart.
- Samenwerking met Energie Coöperatie Haaksbergen
- Nu eerst in gesprek met de omgeving

Kortom, het idee bevindt zich in een pril stadium

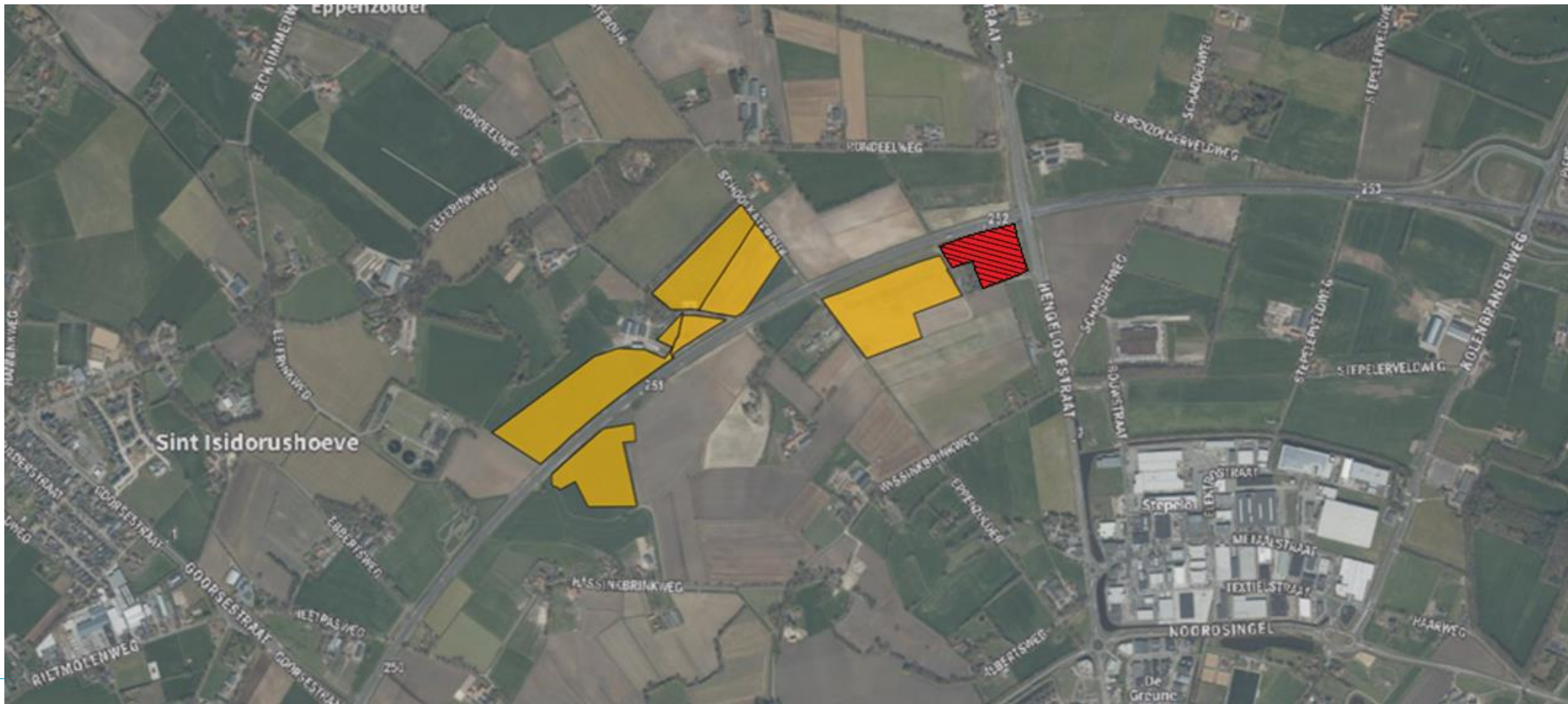
Energie
Coöperatie
Haaksbergen

De locatie

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

De locatie

- Langs de N18
- Tussen de Bolscherbeek en de N739

In cijfers (op basis van aangepast kaartje)

- Totale gebied ca. 19 hectare (was 21 hectare)
- 25 procent voor landschap en ecologie
- Netto ca. 14,25 hectare zonnepanelen
- Jaaropbrengst ca. 19,2 miljoen kWh
= ca. 6.400 huishoudens / ca. 14% energieverbruik gemeente Haaksbergen

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

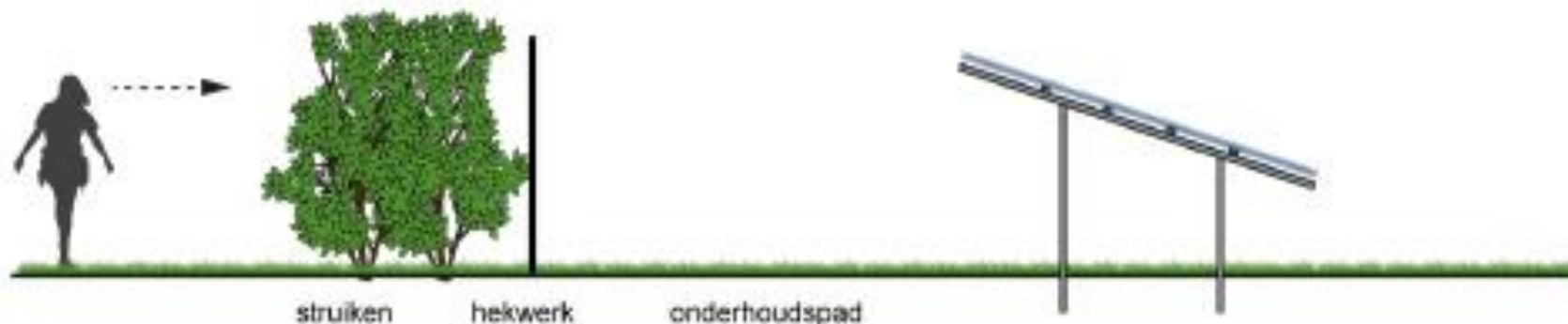

De landschappelijke inpassing

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

- Langs N18
- 25 procent terrein voor landschap en ecologie (Gedragscode Zon op Land)
- Groene inpassing zorgt voor beperkt zicht op zonnepark
- Vergroten waterbergingscapaciteit in combinatie met de aanwezige waterloop
- Voldoet aan eisen gemeente (Beleidskader Zon)
- Inrichting in overleg met omgeving (via werkgroep)

De landschappelijke inpassing

Bijdrage aan biodiversiteit

- Zuidopstelling op agrarische grond:
  - Licht en water op de bodem
  - Ruimte voor vogels om te broeden en foerageren
- Ecologische inrichting in samenwerking met lokale geïnteresseerden en deskundigen, zoals natuur- en milieuorganisaties.
Bv. plaatsen van bijenkorven, inzaaien bloemmengsels, creëren nestgelegenheden of aanplant struwelen rond zonnepark.

Bijdrage aan lokale vegetatie en habitatten van insecten en vogels.

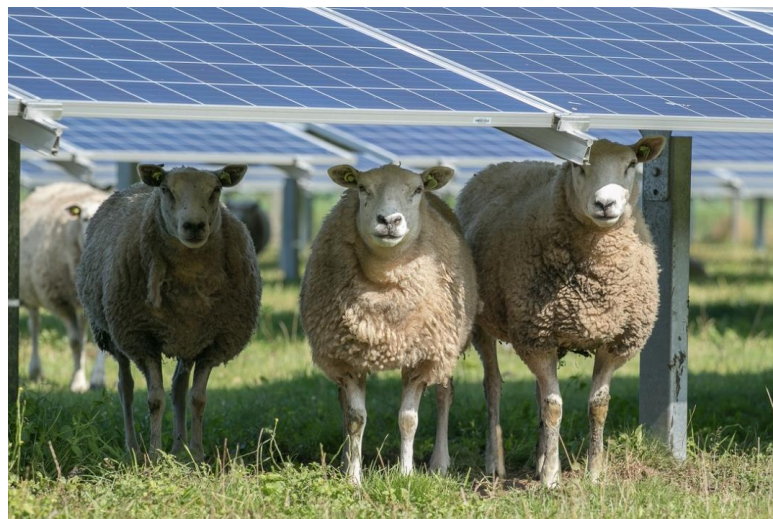

Foto: Salland TV

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

pure
energie

Financiële participatiemogelijkheden

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

Omgevingsfonds

- Per opgewekte MWh wordt € 0,50 beschikbaar gesteld in een omgevingsfonds
- Voor 15 jaar een deel van inkomsten van zonnepark N18 Noord ter beschikking aan de omgeving.
- Hoogte van het bedrag is afhankelijk van de hoeveelheid elektriciteit die in een jaar wordt opgewekt.
- Het bedrag komt beschikbaar via een omgevingsfonds. Wat de omgeving hiermee wil doen, bepaalt de omgeving grotendeels zelf.

Financiële participatiemogelijkheden

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

Omgevingsfonds zonnepark in cijfers:*

Oppervlakte zonnepark (bruto)	19 hectare
Bedrag per opgewekte megawattuur (MWh)	€ 0,50
Verwachte opbrengst per jaar (max.)	19.200 MWh
Budget omgevingsfonds per jaar (max.)	€ 9.600

*Bedrag is indicatief en afhankelijk van de opbrengsten per jaar op basis van de huidige beschikbare gegevens

Financiële participatiemogelijkheden

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

Meedoen: lokaal eigenaarschap

- Deel zonnepark voor **lokaal eigenaarschap** via **lokale energiecoöperatie**.
Energie Coöperatie Haaksbergen streeft naar 50% eigenaarschap.
- Omwonenden kunnen via een lidmaatschap van de coöperatie mee-investeren in het zonnepark en delen in de opbrengsten.
- Participanten verdienen het geïnvesteerde vermogen met rendement terug uit de exploitatie van het zonnepark.
- Relatief hoog rendement tegen relatief laag risico.
- Energie Coöperatie Haaksbergen heeft inkomsten voor bijv. nieuwe (duurzame) initiatieven.

Financiële participatiemogelijkheden

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

Indicatief rekenvoorbeeld voor een lokale energiecoöperatie

Totale oppervlakte	19 hectare
Benodigde investering totaal	€ 10.000.000,-
Benodigd eigen vermogen 20% (80% externe financiering)	€ 2.000.000,-
Lokaal eigendom 50% (Energie Coöperatie Haaksbergen)	€ 1.000.000,-
Gemiddeld rendement per jaar in %*	12%
Terugverdientijd	Ca. 8 jaar
Verwachte levensduur	Ca. 25 jaar

**Bij een inleg van € 100,- betekent dit een jaarlijks rendement van € 12,-.
Gebaseerd op cijfers RVO.*

Omgevingsparticipatie

*Energie
Coöperatie*
Haaksbergen

pure
energie

- Informeren en betrekken van de omgeving bij het proces.
- Samen kijken naar de wensen en vragen in de omgeving.
- Werkgroep?
Met elkaar het plan concreet maken.
Inwoners, bedrijven, maatschappelijke organisaties.
Aanmelden vanavond of via info@zonneparkn18noord.nl

*Energie
Coöperatie*
Haaksbergen

Vervolgstappen

- Samenwerken in een werkgroep
- Lokaal eigendom via Energie Coöperatie Haaksbergen vormgeven
- Informeren van en terugkoppelen naar omgeving
- Uitwerken plan

Contact

- www.zonneparkn18noord.nl
  - Nieuwsbrief (aanmelden via website)
  - info@zonneparkn18noord.nl of (053 434 1200)
-

Afsluiting

Hartelijk dank voor uw inbreng en aandacht.

*Energie
Coöperatie*
Haaksbergen

Vragen of opmerkingen?

www.zonneparkn18noord.nl | info@zonneparkn18noord.nl

Verslag informatieavond Zonnepark N18 Noord

Datum: 28 september 2020, aanvang 19:30 uur
Locatie: Kulturhus Haaksbergen
Aantal aanwezigen: ca. 30 mensen (inclusief grondeigenaren, Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH) en Pure Energie (PE))

Energie Coöperatie Haaksbergen en Pure Energie richten zich in dit verslag vooral op de vragen en opmerkingen van aanwezigen en de reactie die daarop gegeven is. De presentatie staat op de website en is als bijlage toegevoegd in de mail aan de aanwezigen.

Verloop van de avond

Pure Energie en Energie Coöperatie Haaksbergen hebben een idee voor een zonnepark langs de N18 tussen de Bolscherbeek en de N739. Op woensdag 16 september is Pure Energie langs de omwonenden in de directe omgeving geweest om hen te informeren over dit idee.

opent de informatiebijeenkomst met een welkomstwoord en mededelingen van huishoudelijke aard (incl. maatregelen Covid-19). Afgelopen zijn direct omwonenden, geïnformeerd over een idee voor een zonnepark langs de N18. Vragen stellen gedurende de presentatie is mogelijk, maar veel vragen zullen tijdens de presentatie mogelijk al worden beantwoord. Alle aanwezigen ontvangen na afloop het verslag en de presentatie per mail. Het verslag en de presentatie zullen ook op de website (<https://zonneparkn18noord.nl/>) geplaatst worden. Ook zal het in een nieuwsbrief vermeld worden.

De aanwezigen van Pure Energie:

En de aanwezigen van de Energie Coöperatie Haaksbergen worden voorgesteld:

Na de presentatie was er ruimte voor vragen en opmerkingen uit de zaal. Deze vragen zijn beantwoord door (ECH), (ECH), (PE) en (PE). Hieronder staan de vragen en opmerkingen en welke reactie daarop is gegeven.

Er is aangegeven dat geïnteresseerden zich kunnen opgeven voor de nieuwsbrief via de website www.zonneparkn18noord.nl. Ook is gevraagd of er geïnteresseerden zijn voor deelname aan de werkgroep. Zij kunnen zich altijd aanmelden via de website.

Na afloop van de bijeenkomst was er ruimte voor persoonlijke vragen en gesprekken.

De vragen en opmerkingen zijn verdeeld in enkele hoofdthema's. Eerst wordt de vraag of opmerking weergegeven. De reactie daarop staat steeds achter de zwarte pijl →.

Sommige vragen leken sterk op elkaar en zijn daarom voor de leesbaarheid samengevoegd. Een enkele vraag is na afloop van de presentatie gesteld.

Zonne-energie algemeen

1. Er wordt 25% van het plangebied voor het zonnepark beschikbaar gesteld voor landschappelijke inpassing. Wat houdt dat in, zit in de 25% ook de paden tussen de rijen met zonnepanelen?
→ Reactie PE
Het vrijhouden van minimaal 25% van de oppervlakte voor landschappelijke inpassing komt uit de [gedragscode Zon op Land](#) van de brancheorganisatie Holland Solar. Naast de paden (onderdeel van 25%) wordt overige ruimte van het plangebied ook gebruikt voor de landschappelijke inpassing, je kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan een haag om het zonnepark.
2. Opmerking: Positieve bijdrage aan natuur en ecologie. Als je niet beter zou weten denk je dat het hier om een natuurorganisatie in plaats van een commerciële organisatie gaat.
→ Reactie ECH
Een zonnepark kan goed hand in hand gaan met natuurontwikkeling. Wij besteden aandacht aan de ecologische inrichting, zodat het zonnepark een impuls kan geven aan de lokale ecologie en biodiversiteit. Denk hierbij aan de plaatsing van bijenkorven, het inzaaien van bloemmengsels en het creëren van nestgelegenheden.
3. Minister Ollongren heeft aangegeven dat zij voorkeur heeft voor wind op zee en zon op dak. Waarom beginnen jullie daar niet mee en waarom wordt er in Haaksbergen dan wel ingezet op zon op land?
→ Reactie ECH/PE
De minister weet ook dat je het met wind op zee en zon op dak alleen niet redt, dit blijkt ook uit het landelijke beleid. Het is en-en-en: en windmolens en zon op dak en zon op land. Daarom wordt er ook in de gemeente Haaksbergen ingezet op zon op land. Bovendien zijn niet alle daken geschikt. Dit heeft met de constructie te maken. Ook zien we vaker dat er moeilijkheden zijn met de verzekering, zoals recentelijk nog bij Thialf in Heerenveen.
De ECH is met geïnteresseerden in gesprek over de plaatsing van zonnepanelen op daken in de gemeente Haaksbergen. Momenteel gaat dit om projecten met een totaal aantal van ongeveer 4.000 zonnepanelen.
Daarnaast worden particulieren door de Energie Coöperatie Haaksbergen gestimuleerd voor zon op dak. Via zon op het veld, dus ook via dit project met Pure Energie, bieden we in samenwerking met de lokale installateurs de inwoners van Haaksbergen de mogelijkheid zonnepanelen aan te schaffen tegen de inkoopprijs van het project zon op het veld. In dit geval dus via Pure Energie.

4. Je moet ook genoeg terug kunnen leveren voor particulieren met zon op dak. Daar is het netwerk nu niet geschikt voor. Hoe gaan jullie dat oplossen?
→ Reactie ECH
De stroom kan via het netwerk terug geleverd worden. Voor de meter is voor eigen gebruik en de rest levert u terug op het net. Wat betreft het netwerk: in de afgelopen tijd is het netwerk verzwakt, er ligt nu bijvoorbeeld een lus om de kern Haaksbergen. Hierdoor is het mogelijk om meer stroom terug te leveren op het net. Voor particulieren in Haaksbergen is het tot op dit moment nog altijd mogelijk geweest terug te leveren.
5. Waarom is bij financiële participatie het rendement van 12% niet gegarandeerd en waarom de verhouding 80% bankfinanciering en 20% eigen vermogen?
→ Reactie ECH
Het gaat hier om een investering en die is nooit zonder risico. De genoemde 12% is op basis van cijfers van het RVO en in dit stadium een ruwe inschatting.
Het eigen vermogen van 20% is nodig omdat dit een minimale voorwaarde van de bank is om een (groen)financiering te verkrijgen. Ook vraagt de bank om een duidelijk en goed plan.
Door lokale financiële participatie, door de leden van de coöperatie die tevens aandeelhouders zijn, blijft het rendement ook lokaal.
6. Welke onderzoeken worden er uitgevoerd?
→ Reactie PE
Dit zal moeten worden afgestemd met de gemeente Haaksbergen. U kunt bijvoorbeeld denken aan de volgende onderzoeken: quickscan flora en fauna (ecologie), archeologieonderzoek, bodemonderzoek en reflectieonderzoek.

Zonne-energie in Haaksbergen

7. Het beleid in Haaksbergen is nog niet vastgesteld. Hoe past jullie idee dan in het beleid?
→ Reactie PE
De gemeente heeft een concept Beleidskader Zon opgesteld en deze heeft tot 4 september ter inzage gelegen. Hier konden inwoners en andere partijen een zienswijze voor inleveren. De gemeente is nu bezig om het beleidskader definitief te maken. We hopen dat dit Beleidskader Zon eind dit jaar definitief is. Zonder definitief beleid kunnen zij aanvragen voor omgevingsvergunning voor zonneparken niet beoordelen. Binnen het concept Beleidskader Zon wat er nu ligt, zien wij voldoende aanknopingspunten om ons idee verder uit te werken.
8. Zijn er meer zonneparken in de planning in de gemeente Haaksbergen en waar liggen deze?
→ Reactie ECH
Ja, er zijn meer ideeën voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen, vanuit verschillende initiatiefnemers. Deze liggen niet allemaal langs de N18, maar in andere delen van de gemeente Haaksbergen.

9. Is het huidige netwerk toereikend voor het zonnepark voor het terug leveren?

→ Reactie PE

Nee, er zal een nieuwe kabel moet worden aangelegd. Een kabel wordt veelal langs (hoofd)wegen in de openbare ruimte aangelegd. Transformatorhuisjes komen veelal aan de rand of in een hoek van een zonnepark te staan. De exacte route van de nieuw aan te leggen kabel is in dit stadium onbekend en wordt in overleg met Enexis bepaald.

10. In de plannen en kaarten staat er een 50 meter radiaal getekend langs de N18. Gaat dat van het oppervlakte af?

→ Reactie PE

Volgens het concept Beleidskader Zon mag de radiaal van 50 meter niet gebruikt worden voor het aanleggen van een zonnepark maar mag deze strook wel onderdeel zijn van de landschappelijke inpassing van een zonnepark. Een groot aantal van de percelen langs de N18 is nu in gebruik als landbouwgrond. Van landschappelijke inpassing is dan ook in die gevallen nu geen sprake. Wij hebben de gemeente verzocht om in het Beleidskader Zon op te nemen dat wanneer er sprake is van landbouwgrond de strook van 50 meter wel gebruikt mag worden voor de realisatie van grondgebonden zonneparken.

Procedures

11. Hoe ziet de ruimtelijke procedure eruit en wat is jullie planning?

→ Reactie PE

Het idee verkeert nog in een pril stadium. Er is nog geen vergunning aangevraagd, er loopt geen formele procedure. Wij willen eerst met de omgeving in gesprek en horen welke gedachten, vragen en ideeën er leven over dit idee bij omwonenden, maatschappelijke organisaties en andere betrokkenen. Ook willen we graag in samenspraak met de omgeving het plan concreet maken. Zo kan er bijvoorbeeld worden gesproken over de landschappelijke inpassing. Wij zullen de komende periode het idee verder uitwerken, in samenwerking met een op te richten werkgroep. Een exacte planning is er nog niet. Dit hangt ook mede af van het moment van vaststellen van het Beleidskader Zon van de gemeente Haaksbergen.

12. Volgens mij mag een omgevingsvergunning maar voor 10 jaar uitgegeven worden. Hoe kunnen jullie dan een tijdelijke vergunning van maximaal 25 jaar voor dit idee krijgen?

→ Reactie PE

De gewenste locatie voor het zonnepark is momenteel in gebruik voor agrarische doeleinden. Binnen het huidige bestemmingsplan is het niet mogelijk om op deze locatie een zonnepark op te richten. Voor het afwijken van het bestemmingsplan zal een buitenplanse afwijking (uitgebreide procedure) benodigd zijn. Een omgevingsvergunning afwijking bestemmingsplan maakt een specifiek project mogelijk wat in strijd is met de gebruiksmogelijkheden binnen het huidige bestemmingsplan. Aan deze omgevingsvergunning kan het bevoegd gezag een termijn (bijvoorbeeld 25 jaar) verbinden. De gewenste termijn zal in de aanvraag om een omgevingsvergunning kenbaar worden gemaakt. Het bevoegd gezag kan op basis van artikel 2.23 Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) de aangevraagde termijn aan de

omgevingsvergunning verbinden. Het kan gaan om allerlei varianten in tijdsduur zoals 15, 20 of 25 jaar. Het moet alleen aannemelijk zijn dat de activiteit kan en zal worden beëindigd aan het einde van de termijn zonder onomkeerbare gevolgen. De omgevingsvergunning tijdelijke afwijking bestemmingsplan wijzigt de onderliggende bestemming niet. De percelen zullen na de 25 jaar termijn weer in agrarisch gebruik worden genomen, alsmede wanneer het zonnepark eerder wordt beëindigd.

Overige vragen

13. De komst van een zonnepark zal zorgen voor waardevermindering van mijn woning. Wie vergoedt die schade?

→ Reactie PE

De eventuele waardevermindering verschilt per woning en wordt mede bepaald door de ligging van de woning ten opzichte van het zonnepark. Voor dit soort situaties is er een planschaderegeling. Indien er sprake is van planschade, zal dit betaald moeten worden door de initiatiefnemers, in dit geval door Pure Energie en Energie Coöperatie Haaksbergen.

14. Waarom is op deze locatie gekozen voor zon op land en niet voor wind?

→ Reactie PE

Voor de doelstelling om in 2050 energieneutraal te zijn, is zowel zon op dak, zon op land als windenergie nodig. De ene plek leent zich meer voor zon op land, de andere voor wind. Het gebied waar we het hier over hebben is naar onze mening geschikt voor zon op land.

15. Eén van de aanwezigen geeft aan niet bekend te zijn met de Energie Coöperatie Haaksbergen. Ook wordt de vraag gesteld waarom de energiecoöperatie niet langs geweest is bij de omwonenden.

→ Reactie ECH

De ECH is nog een relatief jonge organisatie. Wij bestaan pas 1 jaar. Wij bieden inwoners en ondernemers in Haaksbergen de mogelijkheid financieel te participeren in zonneprojecten. Om te kunnen participeren moet je economisch of sociaal aan Haaksbergen gebonden zijn. Onlangs zijn er kennismakingsavonden in de 3 kerkdorpen georganiseerd zodat mensen konden kennismaken met de ECH. Ook hebben er diverse artikelen in de lokale media gestaan. Jammer dat we daarmee niet iedereen bereikt hebben. De eerste gesprekken met de direct omwonenden over het idee voor dit zonnepark zijn gevoerd door Pure Energie. De suggestie vanuit de zaal om de ECH hier ook bij te betrekken wordt meegenomen.

16. Hoe zit het met de SDE subsidie (SDE++ subsidie) bij dit soort projecten?

→ Reactie PE

SDE staat voor Stimulering duurzame energieproductie en klimaattransitie. ([Zie ook deze website](#).) Met de SDE++ subsidie wil de overheid ervoor zorgen dat de energietransitie in Nederland haalbaar en betaalbaar blijft. De SDE subsidie garandeert een bepaald bedrag per kWh gedurende een periode van 15 jaar.

Meer vragen en antwoorden kunt u [op de website](#) vinden.

Zonnepark N18 Noord

Geachte heer, mevrouw,

Pure Energie en de Energie Coöperatie Haaksbergen houden u graag op de hoogte van de ontwikkelingen van Zonnepark N18 Noord. Nieuws over het zonnepark en de laatste stand van zaken leest u in deze nieuwsbrief.

Idee Zonnepark N18 Noord

Als duurzaam energiebedrijf Pure Energie hebben wij in samenwerking met de Energie Coöperatie Haaksbergen een idee voor een zonnepark in Haaksbergen, langs de N18 ten noordoosten van Haaksbergen. Wij vinden het belangrijk om de omgeving van het zonnepark goed te informeren. Daarom zijn wij op 1 september de omgeving ingegaan om direct omwonenden te informeren over dit idee. Op 28 september is er voor direct omwonenden een informatieavond georganiseerd. De komende tijd werken we het idee verder uit.

Wijziging plangebied

Naar aanleiding van de diverse persoonlijke gesprekken en reacties op de informatieavond, hebben Pure Energie en Energie Coöperatie Haaksbergen een gesprek gehad met de grondeigenaren. Hierbij zijn de bezwaren van een aantal omwonenden tegen het plangebied besproken. Op basis daarvan is besloten het plangebied aan te passen. De percelen ten zuiden van de N18, waaronder de percelen in de hoek Eppenzolder/Oorweg (zie onderstaande afbeelding), komen te vervallen. Deze wijziging is op 8 oktober persoonlijk besproken met de betreffende omwonenden.

Na verschillende overleggen, is gekozen voor een iets gewijzigd plangebied ten noorden van de N18. De afbeelding van het huidige plangebied staat bovenaan deze nieuwsbrief. De grootte van het huidige plangebied bedraagt na de wijzigingen bruto 13,7 hectare. Conform de gedragscode Zon op Land van branchevereniging Holland Solar wordt minimaal 25 procent van de beschikbare oppervlakte niet bebouwd met zonnepanelen, maar wordt dit deel gebruikt voor landschappelijke inpassing en ecologische verbeteringen. Bij een zonnepark van 13,7 hectare betekent dit dat het netto ca. 10,3 hectare wordt.

Presentatie en verslag informatieavond

Op 28 september is er voor direct omwonenden een informatieavond georganiseerd. Deze is drukbezocht. Er zijn verschillende vragen gesteld.

Tijdens deze informatieavond is er een presentatie gegeven. Ook is er een verslag van de avond gemaakt. Beide kunt u hieronder downloaden.

Let op: de informatie over het plangebied betreft het oorspronkelijke plangebied.

[Download presentatie](#)

[Download verslag](#)

Participatie via Energie Coöperatie Haaksbergen

Tijdens de informatieavond heeft Energie Coöperatie Haaksbergen invulling gegeven aan het belang van de lokaal opgewekte duurzame energie voor Haaksbergen. De Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH) is ontstaan uit een initiatief van Haaksbergse ondernemers en inwoners, Provincie Overijssel, Waardemakers, Natuur en Milieu Overijssel en de Gemeente Haaksbergen om Haaksbergen in 2050 energie neutraal te maken.

De ECH wil de transitie naar duurzame energie bevorderen en inhoudelijk vorm geven door het stimuleren en realiseren van energiebesparing en het bevorderen van de opwekking van duurzame energie zoals met idee. Van Haaksbergen – Voor Haaksbergen. Bij de inwoners van Haaksbergen brengen wij energiezuinige en duurzame oplossingen onder

de aandacht en geven hen daar waar mogelijk advies. Bij onze leden willen wij bevorderen om betaalbare energie in te kopen c.q. deze zo goedkoop mogelijk zelf op te wekken door bv zonnepanelen op het dak en dit soort zonneparken samen te ontwikkelen.

Door samen te werken aan een duurzaam leefmilieu werken we niet alleen voor onszelf maar ook en vooral voor degenen die na ons komen. Het bewerkstelligen van een goed en vooral duurzaam leefmilieu doen we samen! De bijkomende voordelen zijn dat we door te werken aan een beter leefmilieu geld kunnen besparen, meer comfort kunnen creëren en minder afhankelijk kunnen leven.

Daarom neemt de ECH lokaal mede de verantwoordelijkheid om de energievoorziening in Haaksbergen zoveel mogelijk zelfstandig te verduurzamen.

[Ga naar de website](#)

Deelnemers werkgroep gezocht

Om wensen, ideeën en belangen van de omgeving te laten doorklinken in het zonnepark willen we een werkgroep in het leven roepen. De bedoeling is dat deze werkgroep bestaat uit inwoners en vertegenwoordigers van personen en organisaties, die betrokken willen worden bij het zonnepark. In de werkgroep worden onderwerpen besproken als landschappelijke inpassing van het zonnepark, de inrichting van het omgevingsfonds, mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap en de uitvoering van de werkzaamheden.

Geef u op

We hebben de eerste aanmeldingen voor deelname aan de werkgroep mogen ontvangen. Heeft u interesse om deel te nemen in de werkgroep voor het Zonnepark N18 Noord? Dan kunt u dit aangeven bij [via info@zonneparkN18noord.nl](mailto:info@zonneparkN18noord.nl). Naar verwachting wordt de werkgroep eind 2020 opgestart.

[Ja, ik meld me aan](#)

Aanmelden nieuwsbrief

Wij vinden het belangrijk om de omgeving van het zonnepark goed op de hoogte te houden van alle ontwikkelingen. Kent u mensen in de omgeving van het zonnepark die geïnteresseerd zijn in de nieuwsbrief, maar zich nog niet hebben aangemeld voor deze nieuwsbrief? Stuur deze nieuwsbrief dan gerust aan hen door. Zij kunnen zich ook zelf aanmelden via de website www.zonneparkn18noord.nl.

Contact

Voor vragen, opmerkingen of suggesties kunt u altijd contact met ons opnemen via

info@zonneparkn18noord.nl of telefonisch op 053 434 1200. Via onze nieuwsbrief en website houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen rond Zonnepark N18 Noord.

Pure Energie

www.pure-energie.nl
info@pure-energie.nl

Energie Coöperatie Haaksbergen

www.sterinsamenduurzaam.nl

Project info

Pure Energie en Energie Coöperatie Haaksbergen hebben een idee voor een zonnepark in Haaksbergen langs de N18 ten noordoosten van Haaksbergen.

[Gegevens wijzigen](#) | [Afmelden](#)

Zonnepark N18 Noord

Geachte heer, mevrouw,

Pure Energie en Energiecoöperatie Haaksbergen houden u graag op de hoogte van de ontwikkelingen van Zonnepark N18 Noord. Nieuws over het zonnepark en de laatste stand van zaken leest u in deze nieuwsbrief.

In de eerste nieuwsbrief stond dat de initiatiefnemers het idee voor het zonnepark samen met andere betrokkenen verder wil vormgeven. De afgelopen periode zijn hierin eerste stappen gezet waarover we u graag informeren.

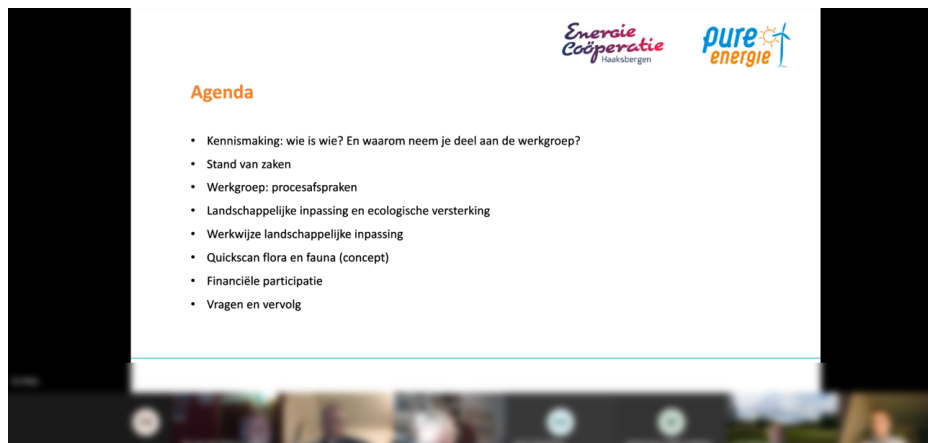
Werkgroep is gestart

Om wensen, ideeën en belangen van de omgeving te laten doorklinken in het zonnepark is er een werkgroep in het leven roepen. Op 7 januari is de werkgroep voor het eerst bij elkaar geweest. Niet fysiek, maar vanwege de coronamaatregelen digitaal. De werkgroep bestaat uit vertegenwoordigers van de wijkraad Zienesch-Wolferink, de wijkraad Hassinkbrink en IVN Haaksbergen. Daarnaast nemen de Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie deel. Er zijn diverse oproepen gedaan richting direct omwonenden om deel te nemen aan de werkgroep, maar hier heeft niemand zich tot op heden van gemeld.

Er is tijdens de eerste bijeenkomst uitgebreid stilgestaan bij het onderdeel landschappelijke inpassing en ecologische verbeteringen.

Verder zijn nog een aantal zaken kort besproken zoals de stand van zaken van het beleid van de gemeente Haaksbergen, het omgevingsfonds en de financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen. Het verslag en de presentatie van de werkgroep [staan op de website](#).

Aan de hand van input, vanuit onder andere de werkgroep, wordt er een eerste schets door een landschapsarchitect opgesteld. Deze eerste schets zal centraal staan tijdens de tweede bijeenkomst van de werkgroep. Op 8 februari komt de werkgroep weer (digitaal) samen.

Status beleid gemeente Haaksbergen

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Haaksbergen heeft het ontwerp Beleidsregels Zonnevelden begin december 2020 vastgesteld en ter inzage gelegd. Het ontwerp Beleidsregels Zonnevelden en bijbehorende documenten kunt u [hier vinden](#).

Deze ontwerp Beleidsregels Zonnevelden worden naar verwachting aan het einde van het eerste kwartaal/begin tweede kwartaal van 2021 vastgesteld door de gemeenteraad en dient als toetsingskader voor de initiatieven voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen. Er wordt naar verwachting in eerste instantie maximaal 40 hectare aan zonneparken vrijgegeven.

De gemeente Haaksbergen heeft het idee om de plannen voor de zonneparken te beoordelen op basis van een scoringslijst (lokaal eigenaarschap, landschappelijke inpassing, procesparticipatie, etc.). Op basis hiervan worden de plannen van de zonneparken geselecteerd.

Nieuws van Energiecoöperatie Haaksbergen

Het bestuur en de werkgroepen van Energiecoöperatie Haaksbergen bestaan uit vrijwilligers die zich stuk voor stuk belangeloos inzetten. Op dit moment is de coöperatie op zoek naar een penningmeester en een vertegenwoordiger vanuit LTO voor zitting in het bestuur. Hebt u belangstelling of kent u iemand die mogelijk interesse heeft? Neem dan contact op met [\[naam\]](#) (voorzitter Energiecoöperatie Haaksbergen) via [het contactformulier op de website](#). U mag natuurlijk ook een email sturen: info@energiecooperatiehaaksbergen.nl.

De nieuwe website van Energiecoöperatie Haaksbergen is sinds 1 januari 2021 online, boordevol met actuele informatie.

Daarnaast is ECH ook te volgen via:

[Facebook](#)

[LinkedIn](#)

[Twitter](#)

Contact

Voor vragen, opmerkingen of suggesties kunt u altijd contact met ons opnemen via info@zonneparkn18noord.nl of telefonisch op 053 434 1200. Via onze nieuwsbrief en website houden we u op de hoogte van de ontwikkelingen rond Zonnepark N18 Noord.

Pure Energie

www.pure-energie.nl
info@pure-energie.nl

Energiecoöperatie Haaksbergen

www.energiecooperatiehaaksbergen.nl

Project info

Pure Energie en Energiecoöperatie Haaksbergen hebben een idee voor een zonnepark in Haaksbergen langs de N18 ten noordoosten van Haaksbergen.

Aan de bewoner(s) van
«Straat» «huisnummer»
«postcode» «woonplaats»

Enschede/Haaksbergen, 24 november 2020
Onderwerp: werkgroep zonnepark N18 Noord

Geachte heer, mevrouw,

In september hebben we u op de hoogte gebracht van ons idee voor een zonnepark bij u in de buurt. Tijdens de informatieavond op 28 september hebben we onder andere een toelichting gegeven over de werkgroep die we willen oprichten. In deze werkgroep kunnen omwonenden, bedrijven en maatschappelijke organisaties deelnemen om in samenspraak met de initiatiefnemers een concreet plan te maken voor het zonnepark.

Deelnemers werkgroep gezocht

Tot nu toe hebben zich geen omwonenden voor de werkgroep gemeld. Wij willen u daarom via deze brief nogmaals uitnodigen om lid te worden van de werkgroep. Zowel omwonenden die positief zijn en omwonenden die kritisch zijn over de komst van een zonnepark, zijn welkom.

Aanmelden kan via mail info@zonneparkN18noord.nl of door te bellen met ,
telefoonnummer:

De werkgroep houdt zich onder andere bezig met het betrekken van de omgeving (inwoners, maatschappelijke organisaties) bij de planvorming en de ideeën die in de omgeving leven. In de werkgroep wordt ook de landschappelijke inpassing besproken en nagedacht over de versterking en het behoud van ecologische waarden. Verder bespreekt de werkgroep hoe het omgevingsfonds besteed kan worden.

Meer informatie

Meer informatie over ons idee voor het zonnepark vindt u op www.zonneparkn18noord.nl. Hier kunt u zich ook aanmelden voor onze nieuwsbrief. Wanneer u vragen over het zonnepark heeft, mag u omgevingsmanager voor het zonnepark, ook bellen of mailen. Dat kan via het telefoonnummer f emailadres info@zonneparkn18noord.nl. Wij staan u graag te woord.

Met vriendelijke groet,

DUURZAAM ENERGIEBEDRIJF PURE ENERGIE

ENERGIE COÖPERATIE HAAKSBERGEN

Werkwijze werkgroep Zonnepark N18 Noord

Doelen van de werkgroep

1. Zorgen voor directe betrokkenheid van de omgeving bij de planvorming voor het zonnepark waardoor de omgeving ook grip houdt op deze verandering in de eigen leefomgeving.
2. Ophalen en registreren welke gedachten, ideeën, vragen en mogelijk zorgen er leven in de omgeving met betrekking tot het zonnepark.
3. In de planvorming zoveel als mogelijk rekening houden met de punten genoemd onder 2.
4. De omgeving inzicht geven in wat er bij komt kijken om een dergelijk zonnepark te realiseren en wat de (on)mogelijkheden zijn.

Bespreekpunten in de werkgroep

- Concrete vormgeving van het zonnepark:
  - Landschappelijke inpassing.
  - Maatregelen ter behoud of versterking van ecologische waarden.
  - Inrichting van het terrein.
  - Hinderbeperking.
- Concretiseren van financiële participatie:
  - Inrichting van financiële participatie via de coöperatie.
  - Inrichten van het omgevingsfonds.
- Bespreken van nut en noodzaak van duurzame energie in het algemeen en grondgebonden zonneparken in het bijzonder.
- Adviezen aan Pure Energie en de Energie Coöperatie Haaksbergen met betrekking tot communicatie naar bredere omgeving van beoogde zonnepark.
- Advies voor betrekken van de omgeving in de periode tussen start ruimtelijke procedure en (eventuele) realisatie van het zonnepark. Denk aan het voortzetten van de werkgroep om zo op gestructureerde basis overleg te hebben tussen initiatiefnemers en een afspiegeling van de omgeving, ook als het zonnepark is gerealiseerd.
- Ideeën voor betrekken van omgeving tijdens de exploitatiefase, zoals het organiseren van excursies of open dagen (rekening houdend met eventuele coronamaatregelen).

Bovenstaande is geen uitputtende lijst, maar geeft een indicatie waarover de werkgroep kan spreken. Tijdens bijvoorbeeld de eerste bijeenkomst van de werkgroep kan worden geïnventariseerd of er andere onderwerpen zijn die de werkgroepleden willen bespreken.

Kaders en uitgangspunten werkgroep

- De initiatiefnemers zijn zo open mogelijk met het delen van informatie, rekening houdend met privacy- en bedrijfsgevoelige informatie. Als bepaalde informatie niet gedeeld kan worden vanwege bijvoorbeeld privacy, lichten de initiatiefnemers dat zo veel mogelijk toe.
- De werkgroep bepaalt aan het eind van elke vergadering of een nieuwe vergadering gewenst is en zo ja, wanneer en over welke onderwerpen.

- De initiatiefnemers nemen de inbreng van de omgeving serieus en doet er veel aan om deze inbreng in het plan een plek te geven. Indien dit niet mogelijk is, lichten de initiatiefnemers zo uitgebreid mogelijk toe waarom dat niet kan.
De uiteindelijke beslissing of iets onderdeel van het plan wordt, ligt bij de initiatiefnemers: zij moeten namelijk de investeringen doen in het uiteindelijke zonnepark en is er verantwoordelijk voor dat het zonnepark voldoet aan wet- en regelgeving, financiële haalbaarheid en overige eisen en normen.
- Het is formeel, maar om duidelijkheid te scheppen: de werkgroep heeft geen juridische status, het is een particulier initiatief. Er is geen democratische legitimatie, aangezien deelnemers niet worden verkozen via formele verkiezingen en daarom geen representatieve vertegenwoordiging van de omgeving zijn in juridische zin.
- Van elke bijeenkomst van de werkgroep wordt een verslag gemaakt. Dat verslag wordt gedeeld via de nieuwsbrief van Zonnepark N18 Noord en geplaatst op de website van Zonnepark N18 Noord. Zo kunnen ook inwoners en maatschappelijke organisaties die niet actief meedoen in de werkgroep het proces actief volgen.
- Pure Energie zorgt ervoor dat dit verslag wordt gemaakt, dat het ter goedkeuring wordt gedeeld met de werkgroepleden en dat het verslag vervolgens wordt verspreid.
- Inwoners en maatschappelijke organisaties die niet meedoen in de werkgroep, kunnen vragen stellen, opmerkingen maken of suggesties doen via info@zonneparkn18noord.nl . De werkgroep zal hierop gezamenlijk een antwoord formuleren.
- Er kunnen meningsverschillen ontstaan tussen de initiatiefnemers enerzijds en bijvoorbeeld omwonenden anderzijds. Daar is uiteraard ruimte voor in de werkgroep. Deze met elkaar delen is juist onderdeel van het proces. Maar er is een duidelijke vuistregel voor de omgang met elkaar: hard op de inhoud, maar zacht op de relatie. Dat betekent dat inhoudelijke discussies scherp kunnen en mogen zijn, maar dat dit niet resulteert in persoonlijke aanvallen.

Werkgroep Zonnepark N18 Noord

7 januari 2021

oeve

De Bree

Morsinkbrink

EPPEZOLDER

Agenda

- Kennismaking: wie is wie? En waarom neem je deel aan de werkgroep?
  - Stand van zaken
  - Werkgroep: procesafspraken
  - Landschappelijke inpassing en ecologische versterking
  - Werkwijze landschappelijke inpassing
  - Quicksan flora en fauna (concept)
  - Financiële participatie
  - Vragen en vervolg
-

Stand van zaken

- Informatieavond georganiseerd (28 september)
- In gesprek met wijkraden Zienesch-Wolferink en Hassinkbrink
- Direct omwonenden nogmaals benaderd voor deelname werkgroep
- In gesprek met andere betrokkenen (zoals Nouryon, Waterschap)
- December 2020: Gemeente heeft ontwerp Beleidsregels Zonnevelden gepubliceerd en ter inzage gelegd
- Quicksan flora en fauna (concept)
- Concreet plan maken
  - Met omgeving, met name met werkgroep

Werkgroep: procesafspraken

- Werkwijze werkgroep
- Welke onderwerpen bespreken in de werkgroep?
- Hoe maken we keuzes?
- Hoe vaak en met welke frequentie samenkomen?
  - Tijdspad gemeente
- Hoe communiceren we met de omgeving?

Onderwerpen:

- Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (incl. benodigde onderzoeken)
- Inrichting van het omgevingsfonds
- Mogelijkheden voor lokaal eigenaarschap
- Uitvoering van de werkzaamheden
- Beheer van het zonnepark

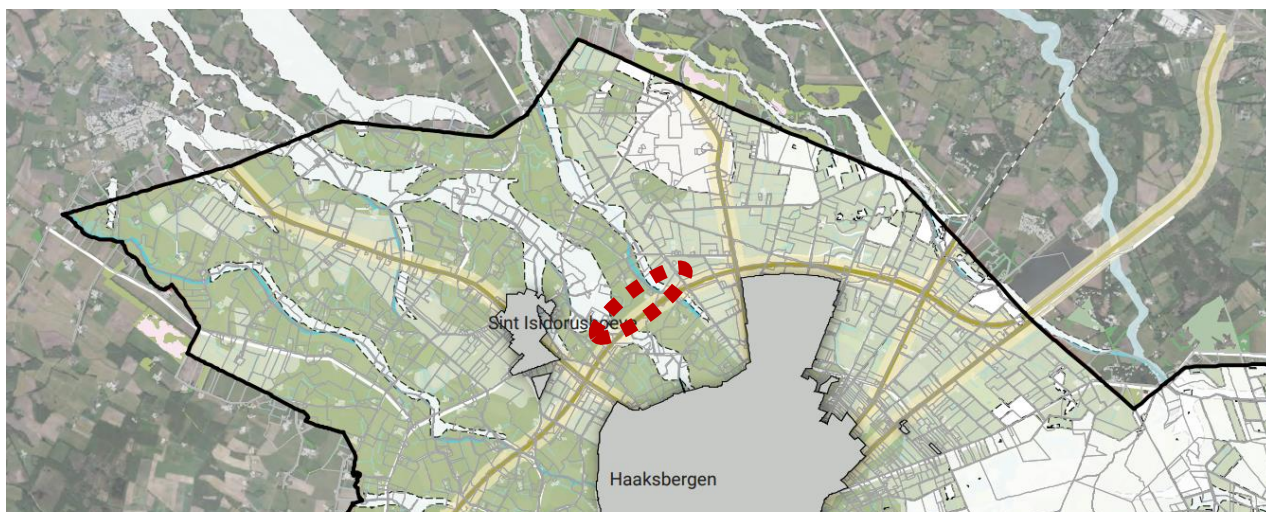
Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (1)

Gemeente Haaksbergen biedt ruimte voor maximaal 40 ha. zonnenvelden

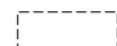

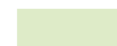

Ons initiatief wordt getoetst aan:

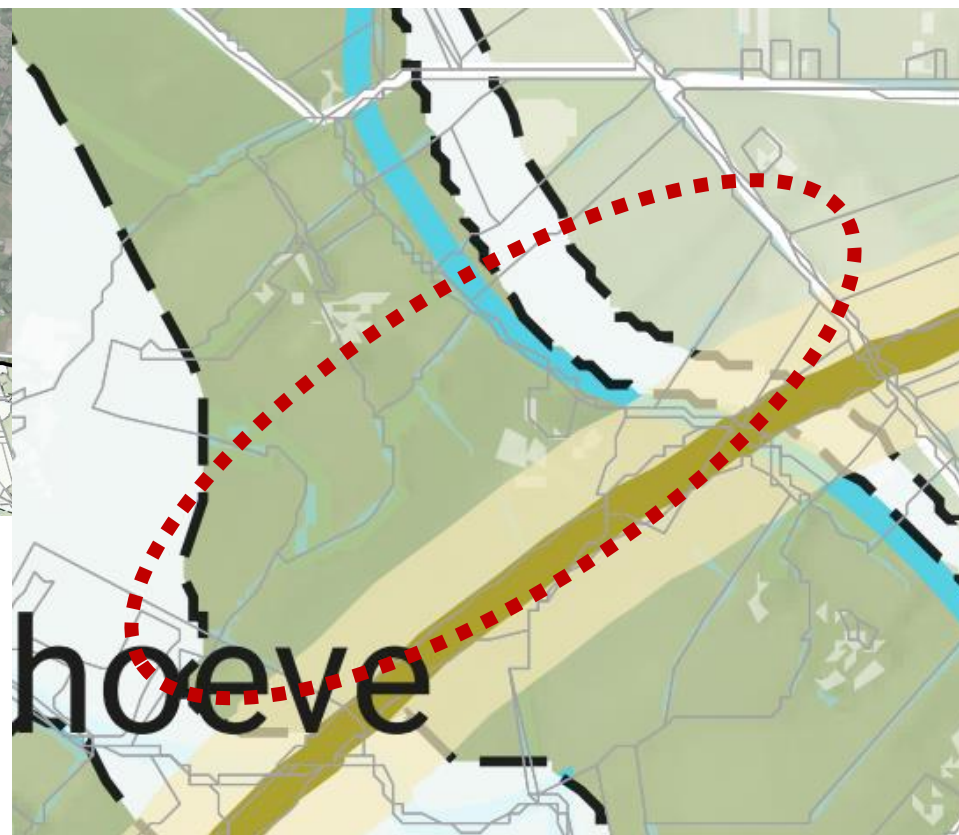
- Niet in uitsluitingsgebieden (geen zonnepanelen, mogen wel gebruikt worden voor de landschappelijke inpassing):
  - Beekdallandschap;
  - Binnen 50 meter (gemeten vanaf de as van de weg) van de groene radialen (volgens de Structuurvisie Haaksbergen) en N18.
- Geschikte gebieden:
  - Jonge ontginningslandschap en oude kampenlandschap

Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (2)

Legenda

	uitsluitingsgebied landschap en NNN		Groene radiaal
	ontginningslandschap		50m-zone groene radiaal
	kampenlandschap		weg
	bebouwd gebied		spoor

Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (3)

De aangegeven zones voor landschappelijke inpassing op de kaart zijn indicatief en naar onze eigen eerste inschatting.

De uiteindelijke toetsing wordt door de gemeente Haaksbergen gedaan.

Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (4)

Initiatieven worden getoetst aan:

- Opstelling: zuidelijke oriëntatie.
- De maximale hoogte van de zonnepaneelopstelling is 2,5 meter vanaf maaiveld.
- Beleid gemeente: Maximaal 80% wordt gebruikt voor het zonneveld (inclusief onderhoudspaden) en minimaal 20% ruimte voor kwaliteitsinvestering in natuur en landschap.

Initiatiefnemers houden zich aan gedragscode Zon op Land -> minimaal 25% landschappelijke inpassing

- Het zonneveld voor een periode van maximaal 25 jaren wordt gebruikt.
- Positieve invloed op natuur en biodiversiteit en meervoudig ruimtegebruik zoals het houden van schapen of bijen.

Quickscan flora en fauna (concept)

Das

- Indicatoren dat de das in het gebied aanwezig is
- Geen zichtbaar aanwezige dassenpijpen of burchten aangetroffen
- Das maakt gebruik van houtwal en mogelijk van plangebied om te mitigeren en/of foerageren
- Nader onderzoek om het gebruik van de houtsingel en het plangebied i.r.t. de das vast te kunnen stellen

Steenuil (nestkast)

- Aanwezig in en rondom plangebied
- Nader onderzoek om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de steenuil:
  - territorium
  - foerageergebied of leefgebied

Werkwijze landschappelijke inpassing

Voorstel

1. Eerste ontwerp laten maken – inclusief eerste input werkgroep – door initiatiefnemers
2. Ontwerp bespreken in werkgroep
3. Reacties ophalen bij omwonenden
4. Plan aanpassen indien nodig.

Aandachtspunten landschappelijke inpassing?

Financiële participatie

Omgevingsfonds

- 15 jaar lang, beschikbaar na 1 jaar productie zonnepark
- Per opgewekte MWh € 0,50 beschikbaar in een omgevingsfonds
- Hoogte van het bedrag is afhankelijk van de hoeveelheid opgewekte elektriciteit in een jaar
- Bestedingsdoel / invulling in overleg met werkgroep
- Indicatie: 13,9 miljoen kWh = € 6.900,- per jaar

Financiële participatie via de Energie Coöperatie Haaksbergen

- Lokaal eigenaarschap via ECH
- Omwonenden kunnen via lidmaatschap ECH mee-investeren in het zonnepark en zo delen in de opbrengsten
- Participanten verdienen het geïnvesteerde vermogen met rendement terug uit de exploitatie van het zonnepark

Vragen en vervolg

- Vragen, opmerkingen of suggesties?
- Vervolgafspraken werkgroep
Wanneer volgende bijeenkomst?
  - Voorstel: 8 februari 2021
- Informeren omgeving
  - Wanneer?
  - Hoe?

VERSLAG WERKGROEP

Onderwerp	:	Werkgroep Zonnepark N18 Noord – nummer 1
Datum	:	7 januari 2021
Locatie	:	Digitaal
Aanwezig	:	Lid IVN Haaksbergen, Lid Wijkraad Hassinkbrink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, (vice-voorzitter Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH)), (projectleider Pure Energie), r (adviseur vergunningen Pure Energie), (omgevingsmanager Pure Energie)
Afwezig	:	

Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de eerste vergadering van de werkgroep voor Zonnepark N18 Noord.

Agenda:

1. Kennismaking: wie is wie? En waarom neem je deel aan de werkgroep?
2. Stand van zaken
3. Werkgroep: procesafspraken
4. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking
5. Werkwijze landschappelijke inpassing
6. Quickscan flora en fauna (concept)
7. Financiële participatie
8. Vragen en vervolg

1. Kennismaken

- De bijeenkomst wordt geleid door de omgevingsmanager van Pure Energie.
- In de teams-bijeenkomst zijn aanwezig: een lid van de IVN Haaksbergen, een aantal vertegenwoordigers van een tweetal wijkraaden uit Haaksbergen en de initiatiefnemers (vicevoorzitter van de Energie Coöperatie Haaksbergen, projectleider, omgevingsmanager en adviseur vergunningen van Pure Energie).
- Wijkraad Zienesch en Wolferink: twee vertegenwoordigers van de wijkraad zijn aanwezig, één van de vertegenwoordigers zit ook in werkgroep techniek van de Energie Coöperatie Haaksbergen. De wijkraad wil graag een bijdrage leveren aan kwalitatief goede inpassing van het zonnepark, ook gezien het plan in de nabijheid van de wijk ligt. Daarnaast zijn ze op zoek naar hoe zonneparken passen in het groter geheel van de energietransitie.
- Wijkraad Hassinkbrink: de microfoon van de vertegenwoordiger van de wijkraad deed het op dit moment niet.
- IVN Haaksbergen: vertegenwoordiger is gevraagd door IVN Haaksbergen om deel te nemen aan de werkgroep. De vertegenwoordiger is al een aantal jaren betrokken bij duurzame energie-initiatieven en denkt vanuit deze hoedanigheid graag mee met dit soort initiatieven.
- De initiatiefnemers stellen zich kort voor. Aangeschoven is de vicevoorzitter van de Energie Coöperatie Haaksbergen. Een belangrijk onderdeel van het plan is dat de omgeving mede-eigenaar kan worden van het zonnepark. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen lid worden van de coöperatie, zo mee-investeren in het zonnepark en worden daardoor samen eigenaar van een deel van het zonnepark. Pure Energie is een duurzaam energiebedrijf uit Enschede dat zonne- en windparken door heel Nederland ontwikkelt. De opgewekte stroom wordt verkocht aan klanten. Voor dit initiatief zijn vanavond de omgevingsmanager, de adviseur vergunningen en de projectleider aangesloten.

2. Stand van zaken

- De omgevingsmanager geeft in het kort een omschrijving van het Zonnepark N18 Noord. Daarbij wordt stilgestaan bij de locatie, de grootte en de opbrengst van het beoogde zonnepark.
- De omgevingsmanager geeft weer welke activiteiten tot nu toe zijn uitgevoerd, vanaf het eerste contact met de gemeente Haaksbergen, de bekendmaking van het idee in de omgeving tot aan de informatieavond voor omwonenden. Het eerste plangebied is in samenspraak met de directe omgeving gewijzigd, het huidige plangebied staat op de eerste slide van de presentatie en is te vinden op de website van het initiatief.
- Er hebben zich vooralsnog geen direct omwonenden aangemeld voor de werkgroep. Na de bekendmaking van het idee in de omgeving en de informatieavond hebben de initiatiefnemers nogmaals een brief verstuurd naar de direct omwonenden met informatie over de werkgroep en de mogelijkheid voor deelname.
- Er zijn gesprekken gevoerd met andere betrokkenen zoals Nouryon en het Waterschap Vechtstromen. Nouryon heeft in de directe omgeving van het zonnepark plannen voor zoutwinning. Het Waterschap Vechtstromen is gevraagd om input te leveren voor het beekdallandschap dat nu is opgenomen in het ontwerp Beleidsregels Zonnevelden en door het plangebied loopt.
- Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Hoe staat het er voor met het beleid voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen? In december 2020 zijn de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden ter inzage gelegd, deze kan je [hier](#) vinden. Deze ontwerp Beleidsregels Zonnevelden worden naar verwachting aan het einde van het eerste kwartaal/begin tweede kwartaal van 2021 vastgesteld door de gemeenteraad en dient als toetsingskader voor de initiatieven voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen. Er wordt naar verwachting in eerste instantie maximaal 40 hectare aan zonneparken vrijgegeven. De gemeente Haaksbergen heeft het idee om de plannen voor de zonneparken te beoordelen op basis van een scoringslijst (lokaal eigenaarschap, landschappelijke inpassing, procesparticipatie, etc.). Op basis hiervan worden de plannen van de zonneparken geselecteerd.
- Er is nog geen principeverzoek of omgevingsvergunningsaanvraag voor Zonnepark N18 Noord ingediend. Het idee wordt eerst verder uitgewerkt met (met name) de werkgroep.

3. Werkwijze en procesafspraken

- De initiatiefnemers vinden het belangrijk dat de omgeving goed geïnformeerd en betrokken is bij de verdere planvorming. De omgevingsmanager dankt de aanwezigen nogmaals voor hun deelname aan de werkgroep.
- De bedoeling is om op basis van de (nog) vast te stellen onderwerpen een aantal bijeenkomsten voor de werkgroep te organiseren. Hoe vaak en wanneer dit plaatsvindt bepaalt de werkgroep in gezamenlijkheid. Het tijdsplan inzake de vaststelling van het beleid voor zonneparken in de gemeente Haaksbergen is hierin leidend.
- De initiatiefnemers nemen de inbreng van de omgeving serieus en doet er veel aan om deze inbreng in het plan een plek te geven. Indien dit niet mogelijk is, lichten de initiatiefnemers zo uitgebreid mogelijk toe waarom dat niet kan. De uiteindelijke beslissing of iets onderdeel van het plan wordt, ligt bij de initiatiefnemers: zij moeten namelijk de investeringen doen in het uiteindelijke zonnepark en zijn er verantwoordelijk voor dat het zonnepark voldoet aan wet- en regelgeving, financiële haalbaarheid en overige eisen en normen.
- De omgevingsmanager geeft aan dat het belangrijk is dat iedereen zijn of haar mening kan geven in de werkgroep. Zo komen inhoudelijke discussies op tafel komen, waarbij in alle redelijkheid overlegd wordt of het plan (deels) kan worden aangepast aan wensen vanuit de omgeving.
- De volgende onderwerpen worden besproken in de werkgroep: Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (incl. benodigde onderzoeken), inrichting omgevingsfonds, mogelijkheden lokaal eigenaarschap, uitvoering werkzaamheden (en impact op de omgeving) en beheer van het zonnepark.

- De omgevingsmanager nodigt iedereen uit, wanneer zij andere bespreekonderwerpen in relatie tot het zonnepark hebben, dit kenbaar te maken.
- De omgevingsmanager wil graag na elke werkgroep samen afspraken maken over bij de communicatie naar de omgeving, achterban en gemeente, zodat iedereen goed geïnformeerd blijft.
- De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat ze zullen nadenken hoe ze haar achterban hier goed in kunnen betrekken. Aangegeven wordt dat het belangrijk is dat de informatie wordt gedeeld op de website van het initiatief en via de nieuwsbrief. Bij belangrijke ontwikkelingen kan gebruik worden gemaakt van lokale media door middel van een persbericht.

4. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- De adviseur vergunningen geeft in het kort weer wat de stand van zaken is omtrent het gemeentelijk beleid, zie ook onder '2. Stand van zaken' in dit verslag.
- Een deel van het plangebied wordt doorkruist door het beekdallandschap. Dit moet vooralsnog worden vrijgehouden van zonnepanelen. Hierover hebben de initiatiefnemers contact gezocht met het Waterschap Vechtstromen, deze hebben aangegeven geen ambities te hebben nabij de betreffende waterloop.
- Volgens de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden mag de radiaal van 50 meter gemeten vanaf de as van de N18 niet gebruikt worden voor het aanleggen van een zonnepark. Deze strook mag wel onderdeel zijn van de landschappelijke inpassing van een zonnepark. De radiaal langs de N18 en het beekdallandschap is naar eigen inschatting zichtbaar gemaakt op een aanvullende kaart in de presentatie.
- Het plangebied ligt grotendeels in zogenoemde jonge ontginningslandschap en oude kampenlandschap, deze zijn aangewezen als geschikt voor zonneparken in de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden.
- Er wordt gekozen voor een zogenoemde 'zuid opstelling' van de zonnepanelen met ruimte tussen de rijen. Hierdoor krijgt de grond onder de zonnepanelen nog voldoende licht en water, waardoor de kwaliteit van de bodem behouden blijft. Ook willen de initiatiefnemers een bijdrage leveren aan (het verbeteren van) de lokale vegetatie en (habitatten van) insecten en vogels. Hiermee sluiten de initiatiefnemers aan bij de ontwerp Beleidsregels Zonnevelden van de gemeente Haaksbergen.
- Ontwerp Beleidsregels Zonnevelden gemeente Haaksbergen: De maximale hoogte van de zonnepaneelopstelling is 2,5 meter vanaf maaiveld en het zonneveld wordt voor een periode van maximaal 25 jaren gebruikt.
- Ontwerp Beleidsregels Zonnevelden gemeente Haaksbergen: Maximaal 80% wordt gebruikt voor het zonneveld (inclusief onderhoudspaden) en minimaal 20% ruimte voor kwaliteitsinvestering in natuur en landschap. De initiatiefnemers houden zich aan de Gedragscode Zon op Land waarbij wordt uitgegaan dat minimaal 25% van het plangebied onbedekt van panelen blijft en wordt ingevuld met landschappelijke inpassing.

5. Quickscan flora en fauna (concept)

- De quickscan flora en fauna is een oriënterend onderzoek. Door middel van een veldbezoek en bureauonderzoek is beoordeeld welke natuurwaarden verwacht worden in het plangebied en is gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde plant- en diersoorten. Ook is gekeken of de plannen mogelijk een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden en provinciaal beschermde Natuurmonumenten. Indien beschermde soorten voorkomen, kan een vervolgonderzoek noodzakelijk zijn. Een extern bureau heeft hiervoor een eerste concept opgeleverd.
- De das: In een houtwal nabij het plangebied zijn geen zichtbaar aanwezige dassenpijpen en/of burchten aangetroffen. Echter door de dichte begroeiing zijn deze niet uit te sluiten. Wel maakt de das gebruik van de houtwal en mogelijk het plangebied om te mitigeren en/of te foerageren. Er zijn diverse wildwissels van das aanwezig. Er is wellicht nader onderzoek nodig om het gebruik van de houtsingel en het plangebied in relatie tot de das vast te kunnen stellen. Binnenkort volgt er een nadere, aanvullende inspectie door een

ecoloog. Er wordt vanuit de Wijkraad Hassinkbrink aangegeven dat ze zich niet kunnen voorstellen dat de das hier zit.

- Steenuil: In een van de eikenbomen staande nabij de planlocatie is een steenuilen nestkast aanwezig. Er is wellicht nader onderzoek nodig om te bepalen welke functie het plangebied heeft voor de steenuil: territorium en foerageergebied of leefgebied. Binnenkort volgt er een nadere, aanvullende inspectie door een ecoloog.

6. Werkwijze landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- Er wordt besproken om een eerste ontwerp te laten maken op basis van input vanuit de werkgroep, om vervolgens dit eerste ontwerp weer te bespreken in een volgende bijeenkomst.
- IVN Haaksbergen geeft aan om aansluiting te zoeken bij het agri-fotovoltaïsch concept. Er wordt hier bij geen keuze gemaakt tussen agrarisch gebruik of enkel een zonnepark. Er wordt juist een combinatie gezocht, bijvoorbeeld een zonnepark in combinatie met het verbouwen van soja of strokenlandbouw. Met dit concept sluit je aan bij twee doelstellingen. Ten eerste wordt het acceptatieniveau op deze manier verhoogd. Daarnaast komt het concept duurzaamheid beter uit de verf en is het minder gericht op enkel het businessmodel achter het zonnepark. Het IVN Haaksbergen stelt voor om dit te onderzoeken en zal hier extra informatie over aanleveren. De initiatiefnemers geven aan dat het concept in eerste instantie interessant klinkt en ze graag extra informatie hierover ontvangen. Wel moet in het achterhoofd worden gehouden dat het moeten passen binnen het beleid van de gemeente Haaksbergen (bijvoorbeeld maximale panelenhoogte) en dat de initiatiefnemers gebonden zijn aan overige wet- en regelgeving. Daarnaast dient ook de (financiële) haalbaarheid van het plan altijd in ogenschouw te worden gehouden. Afgesproken wordt om hier op zeer korte termijn in een kleiner gezelschap (IVN Haaksbergen en de initiatiefnemers) verder over door te spreken. IVN Haaksbergen levert meer informatie aan over het concept.
- IVN Haaksbergen bespreekt intern de (input)mogelijkheden voor landschappelijk inpassing en ecologische versterking. Dit zal worden teruggekoppeld aan de initiatiefnemers.
- Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Wat is de afstand van het plangebied tot aan de N739? Dit belangrijk omdat hier zich een talud bevindt en er mogelijk op de panelen van zeer korte afstand wordt gekeken. Dit is een belangrijke entree van Haaksbergen en levert wellicht een minder fraai gezicht op. De initiatiefnemers geven aan dat de afstand van het plangebied tot aan de N739 meer dan 600 meter is. De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat deze afstand fors is en dit dan wel zal meevallen. De initiatiefnemers zullen dit doorgeven aan de opstellers van het landschapsplan om hier indien mogelijk rekening mee te houden.
- De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat het in een volgende fase wellicht interessant is om visualisaties te maken. Afgesproken wordt om dit in de werkgroep scherp te houden.

7. Financiële participatie

- De omgevingsmanager geeft aan dat de initiatiefnemers bij elk zonnepark een omgevingsfonds instellen. Dit betekent dat er na ingebruikname van het zonnepark 15 jaar 50 eurocent per opgewekte megawattuur in een omgevingsfonds gestort wordt. De besteding hiervan zal gezamenlijk met de werkgroep bepaald worden.
- Een belangrijk onderdeel van het plan is dat de omgeving mede-eigenaar kan worden van het zonnepark, via Energie Coöperatie Haaksbergen. Inwoners, bedrijven en maatschappelijke organisaties kunnen lid worden van deze coöperatie, kunnen zo mee-investeren in het zonnepark en worden daardoor samen eigenaar van een deel van het zonnepark.

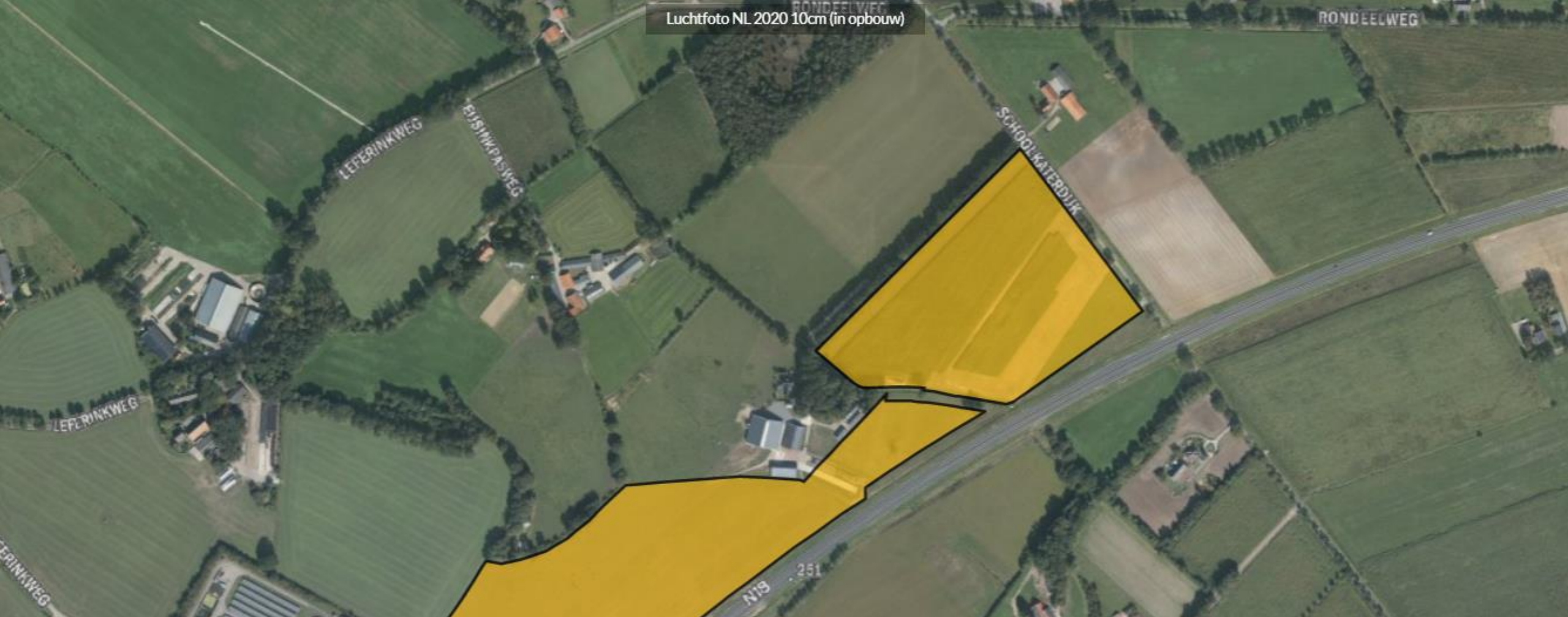
8. Vragen en vervolg

De volgende bijeenkomst van de werkgroep staat gepland op **maandag 8 februari 2021 om 19.30 uur**. Naar verwachting zal dit vanwege de coronamaatregelen weer een digitale bijeenkomst worden. Centraal onderwerp is de bespreking van de eerste schets.

Vraag Wijkraad Hassinkbrink: Nabij Isidorushoeve stoppen enkele varkensboeren die nadenken over mogelijk zon op land. Heeft Pure Energie dit ook gehoord en zijn jullie hier als initiatiefnemers bij betrokken? Pure Energie is hier niet mee bekend. De Energie Coöperatie Haaksbergen geeft aan dat zij hier mogelijk wel bij betrokken zijn. De Energie Coöperatie Haaksbergen is door de gemeente Haaksbergen betrokken bij een vijftal zonnepark initiatieven, mogelijk is dit hier één van.

Acties	Wie
Voorbereiding volgende werkgroep (8 februari 2021)	Energie Coöperatie Haaksbergen en Pure Energie
Nadenken over eventuele aanvullende bespreekonderwerpen voor de werkgroep	Allen
IVN Haaksbergen bespreekt intern de (input)mogelijkheden voor landschappelijk inpassing en ecologische versterking. Dit wordt teruggekoppeld aan de initiatiefnemers.	IVN Haaksbergen
De initiatiefnemers maken een separate afspraak met IVN Haaksbergen om het concept om het concept agri-fotovoltaïsch te bespreken. IVN Haaksbergen levert informatie over het concept aan.	IVN Haaksbergen, Energie Coöperatie Haaksbergen en Pure Energie
De Wijkraad Zienesch en Wolferink geeft aan dat ze zullen nadenken hoe ze haar achterban bij dit initiatief goed kunnen betrekken en hierover blijvend te informeren.	Wijkraad Zienesch en Wolferink
Scherp houden of visualisaties wenselijk zijn indien er een landschapsplan is opgesteld	Allen

Werkgroep Zonnepark N18 Noord

8 februari 2021

oeve

De Bree

Morsinkbrink

EPPEZOLDER

Agenda

- Eerste bijeenkomst
    - Werkwijze
    - Verslag
    - Actiepunten vorige bijeenkomst
  - Stand van zaken
  - Verkenning landschappelijke inpassing en ecologische versterking
  - Planning
  - Rondvraag
-

Stand van zaken

- Wijziging planning gemeente Haaksbergen
    - Deadline indienen 'voortoets' door initiatiefnemers: 1 april 2021 (naar verwachting)
    - Onderdelen hiervan:
      - Landschappelijk inpassingsplan
      - Ruimtelijke onderbouwing
      - Technische tekening
      - Overige onderzoeken zoals een reflectieonderzoek
  - Gesprek IVN Haaksbergen en initiatiefnemers (11 januari)
    - Dubbelgebruik, bijvoorbeeld begrazen door schapen
    - Kruidenrijk grasland
  - Concept notitie das / steenuil
-

Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (1)

Aandachtspunten/opmerkingen vanuit omgeving/werkgroep:

- Onderzoek de mogelijkheden van dubbelgebruik, bijvoorbeeld de mogelijkheid begrazing ondergrond door schapen, of bijen
- Pas ten behoeve van de biodiversiteit kruidenrijk grasland toe
- Probeer zo veel mogelijk rekening te houden met zicht vanaf talud N739: 'entree' van Haaksbergen

Landschappelijke inpassing en ecologische versterking (2)

- Schets van landschappelijk inpassingsplan van adviesbureau Eelerwoude
  - Concept, om te laten zien wat er mogelijk is
-

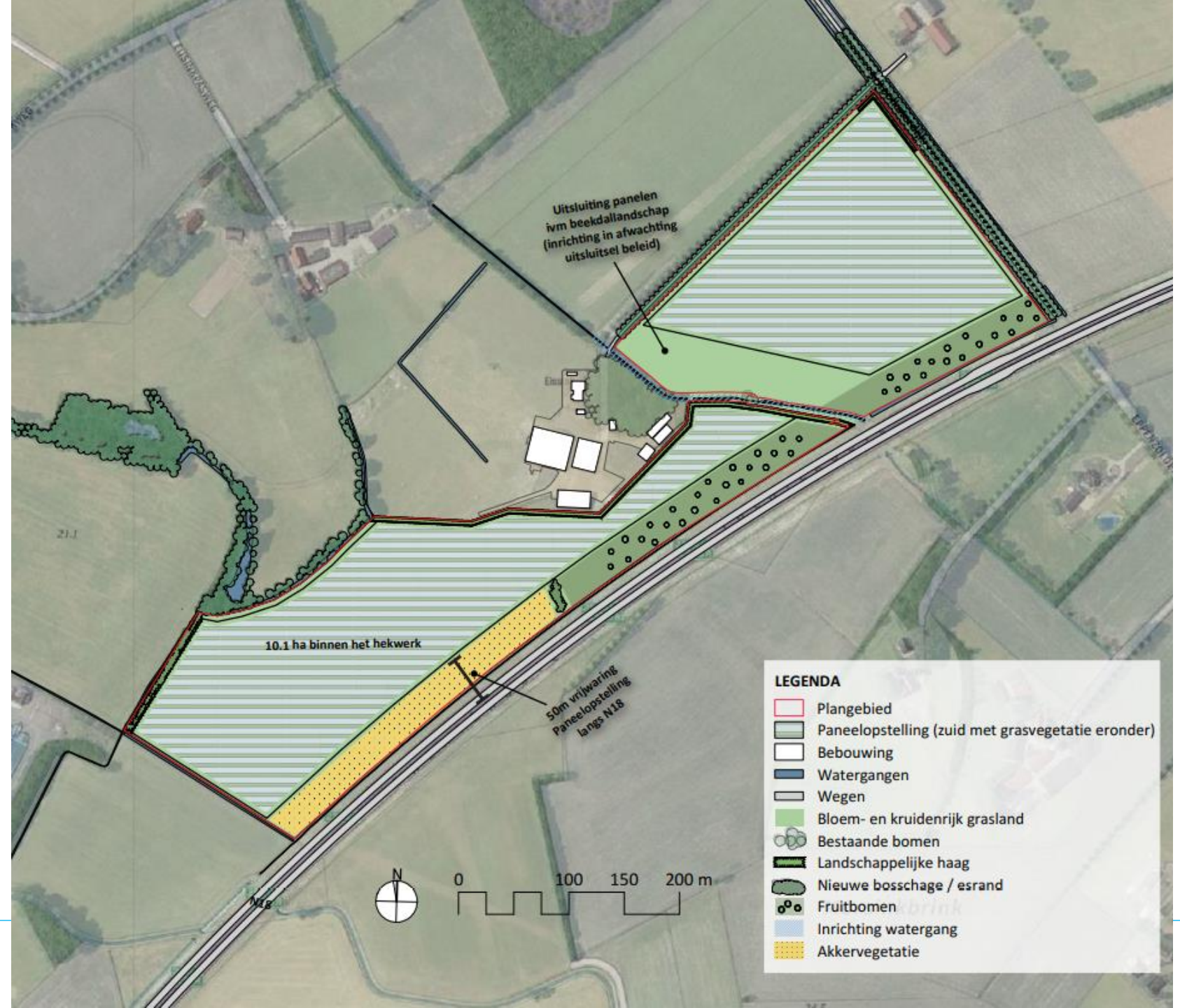
Schets (1)

Uitgangspunten:

- (Beleids)kaders:
  - Ontwerp Beleidsregels zonnevelden gemeente Haaksbergen
  - Handreiking zonneparken (Provincie Overijssel)
  - Gedragscode zon op land (Holland Solar)
- Ecologie: maatregelen ten behoeve van o.a. kleine marterachtigen / das / steenuil
- Aandachtspunten vanuit werkgroep eerste bijeenkomst en omwonenden

Schets (2)

Esrand beplanting:

Variatie in habitat voor flora en fauna, ecologische verbindingen (mantel/zoom vegetatie).
Inheemse bes- en bloesemdraagende soorten.
Herstel kleinschalige landschapsstructuur.

Landschappelijke haag:

Variatie in habitat voor flora en fauna, ecologische verbinding.
Inheemse bes- en bloesemdraagende soorten.
Ontneemt zicht op paneelopstelling rondom erf.

pure
energie

Energie
Coöperatie
Haaksbergen

Grasland tussen de panelen:

Variatie in de vegetatie tbv insecten en vogels.
Geen gewasbeschermingsmiddelen en kunstmest.
Alternierend maai-beleid met schapebeheer.

Hekwerk:

Houten palen en/of landschappelijke kleurstelling.
Tot 20 cm van het maaiveld niet aan te binden dan kan klein wild het hek passeren.
Waar aanwezig wordt het hekwerk tbv van zicht binnen landschappelijke inpassing geplaatst.

Schets (4)

Wat zijn wensen, ideeën, vragen, aanvullingen vanuit werkgroep?

Planning

Tijdpad gemeente

- Deadline indienen 'voortoets' door initiatiefnemers: 1 april 2021

Tijdpad werkgroep

- Volgende afspraken:
  - Dinsdag 23 februari 2021
  - Dinsdag 16 maart

Rondvraag

- Vragen, opmerkingen of suggesties?
- Informeren omgeving
  - Wanneer?
  - Hoe?

VERSLAG WERKGROEP

Onderwerp	:	Werkgroep Zonnepark N18 Noord – nummer 2
Datum	:	8 februari 2021
Locatie	:	Digitaal
Aanwezig	:	Lid IVN Haaksbergen, Lid Wijkraad Hassinkbrink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, (vice-voorzitter Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH)), (projectleider Pure Energie), (omgevingsmanager Pure Energie)
Afwezig	:	

Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de tweede vergadering van de werkgroep voor Zonnepark N18 Noord.

Agenda:

1. Eerste bijeenkomst
  - o Werkwijze
  - o Verslag
  - o Actiepunten
2. Stand van zaken
3. Verkenning landschappelijke inpassing en ecologische versterking
4. Planning
5. Rondvraag
  - o Wijkraad Zienesch en Wolferink: Er is een artikel verschenen van Natuur en Milieu Haaksbergen met een kritische noot. Hier wordt aangegeven dat de zonneladder moet worden gevolgd, moeten wij hier iets mee?
    - ➔ ECH: Nederland staat voor een grote opgave als het gaat om halen van onze doelstellingen voor verduurzaming van de energievoorziening. Willen wij deze doelen halen, dan moet alle verschillende manieren van duurzame energie worden toegepast. Met zon op dak alleen red je het niet. Het is en-en-en: en windmolens en zon op dak en zon op land. Daarom wordt er ook in de gemeente Haaksbergen ingezet op zon op land. Naast de noodzaak om de doelstelling te halen, zijn niet alle daken geschikt. Slechts zo'n 20% van alle daken zijn geschikt voor zonnepanelen. Dit heeft onder andere met de constructie te maken. Ook zien we vaker dat de verzekering extra eisen stelt waardoor het moeilijk is om het te verzekeren.
  - De ECH is met geïnteresseerden in gesprek over de plaatsing van zonnepanelen op daken in de gemeente Haaksbergen. Momenteel gaat dit om projecten met een totaal aantal van ongeveer 4.000 zonnepanelen. Daarnaast worden particulieren door de Energiecoöperatie Haaksbergen gestimuleerd voor zon op dak. Via zon op het veld, dus ook via dit project met Pure Energie, bieden we in samenwerking met de lokale installateurs de inwoners van Haaksbergen de mogelijkheid zonnepanelen aan te schaffen tegen de inkoopprijs van het project zon op het veld. In dit geval dus via Pure Energie.
  - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Stelt voor om het artikel te delen met de initiatiefnemers.
  - ➔ IVN Haaksbergen: Geeft aan dat dit buiten dit initiatief staat. Geeft aan op de hoogte te zijn dat de draaglast van daken vaak een probleem vormt. Wijst op een pilot die in voorbereiding is in de gemeente Enschede op het bedrijventerrein de Marssteden. Hier wordt gewerkt met zonnepanelen die veel minder wegen dan reguliere zonnepanelen.

1. Eerste bijeenkomst

- Werkwijze: Opzet van werkwijze is gedeeld met de leden van de werkgroep en door iedereen akkoord bevonden.
- Verslag
  - IVN Haaksbergen: Heeft een stuk toegestuurd aan de initiatiefnemers met informatie over het agrovoltaisch concept. Dit stuk zal ook delen met de rest van de leden van de werkgroep.
    - ➔ IVN Haaksbergen: Geeft aan dat het agrovoltaisch concept voor nu een brug te ver is, maar in de toekomst bij andere initiatieven wel toepasbaar is.
- Actiepunten, de actiepunten van de vorige bijeenkomst de werkgroep worden kort doorlopen:
  - Voorbereiding volgende werkgroep;
  - Aanvullende besprekonderwerpen werkgroep;
  - Input landschappelijke inpassing en ecologische versterking door IVN Haaksbergen;
  - Afspraak initiatiefnemers en IVN Haaksbergen;
  - Mogelijkheden betrekken achterban door Wijkraad Zienesch en Wolferink;
  - Scherp houden of visualisaties nodig zijn.

Geconstateerd wordt dat de actiepunten zijn uitgevoerd.

2. Stand van zaken

- De omgevingsmanager meldt dat de planning van de gemeente Haaksbergen is gewijzigd. Naar verwachting zal eind maart de gemeenteraad de Beleidsregels zonnevelden vaststellen. Hierna zal er een zogenoemde 'voortoets' plaats vinden. De deadline hiervoor is naar verwachting 1 april 2021. De initiatiefnemers zullen voor de 'voortoets' enkele onderzoeken moeten hebben uitgevoerd, zoals een landschappelijk inpassingplan (vanavond wordt de basis besproken), ruimtelijke onderbouwing, een technische tekening en overige onderzoeken zoals een reflectieonderzoek. Feitelijk moet alles zoveel mogelijk gereed zijn, alsof de indiening van de omgevingsvergunning op dat moment plaatsvindt.
- Tijdens de vorige werkgroep is afgesproken dat er een aparte afspraak tussen de initiatiefnemers en IVN Haaksbergen gepland zou worden. Deze afspraak heeft op 11 januari plaatsgevonden. Hierbij is door allen geconstateerd dat het agrovoltaisch concept voor nu een brug te ver is. Wel is afgesproken dat er wordt gekeken in hoeverre dubbelgebruik mogelijk is, bijvoorbeeld door het grazen van schapen. Ook is besproken dat er de voorkeur is voor het aanbrengen van kruidenrijk grasland ten behoeve van de biodiversiteit.
  - ➔ IVN Haaksbergen: Geeft aan dat de punten zoals besproken op 11 januari, zijn meegenomen in de schets van het landschappelijk inpassingsplan.
- Naar aanleiding van de quickscan Flora & Fauna heeft een ecooloog van Eelerwoude het plangebied bezocht. Conclusie: Het plangebied wordt mogelijk door de das gebruikt om door te migreren en het maakt mogelijk onderdeel uit van het leefgebied van de steenuil. Negatieve effecten kunnen redelijkerwijs worden uitgesloten mits verschillende maatregelen worden genomen.
  - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Er wordt aangegeven dat het onmogelijk is dat de das zich daar bevindt.

3. Verkenning landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- De projectleider benoemt de aandachtspunten die de werkgroep benoemd heeft tijdens de eerste bijeenkomst met betrekking tot de landschappelijke inpassing en ecologische versterking. Hier zijn ook de punten meegenomen uit het gesprek van 11 januari tussen IVN Haaksbergen en de initiatiefnemers:
  - Onderzoek dubbelgebruik, zoals schapen of bijen;
  - Pas ten behoeve van de biodiversiteit kruidenrijk grasland toe;
  - Probeer rekening te houden met zicht vanaf talud N739: 'entree' van Haaksbergen.
- Adviesbureau Eelerwoude heeft een Uitgangspuntenkaart opgesteld voor Zonnepark N18 Noord. Dit document bestaat uit achtergrondinformatie en een schets met toelichting die als basis zal dienen voor het

landschappelijke inpassingsplan. De Uitgangspuntenkaart is ter voorbereiding op de werkgroep gedeeld met de leden van de werkgroep.

- De uitgangspunten voor dit document zijn de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen, de Handreiking zonneparken van de provincie Overijssel en de Gedragscode Zon op Land van brancheorganisatie Holland Solar. Daarnaast zijn de aandachtspunten met betrekking tot ecologie meegenomen, dit zijn maatregelen ten behoeve van o.a. de kleine marterachtigen, das en steenuil. Ook zijn de aandachtspunten vanuit de eerste bijeenkomst van de werkgroep en omgeving meegenomen.
- Bespreking schets:
  - De schets wordt doorlopen, net als de referentiebeelden.
  - Er is conform de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen gekozen voor een zuidopstelling. De initiatiefnemers sluiten vanuit hun eigen werkwijze hier graag op aan. Hierdoor krijgt de grond onder de zonnepanelen nog voldoende licht en water, waardoor de kwaliteit van de bodem behouden blijft. Onder de zonnepanelen is bloem- en kruidenrijk grasland ingetekend.
  - In de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen is opgenomen dat het beekdallandschap vrij moeten worden gehouden van zonnepanelen. De initiatiefnemers hebben hierover een gesprek gevoerd met het Waterschap Vechtstromen. Het waterschap heeft geen ambities met betrekking tot het beekdallandschap in dit gebied. De beek is een 'afvoersloot' en er staat onvoldoende water in om bijvoorbeeld vernatting in het plangebied te creëren. De initiatiefnemers hebben daarom op dit punt een zienswijze ingediend. Mochten de Beleidsregels zonnevelden ten aanzien van het beekdallandschap worden gewijzigd, zal mogelijk dit deel anders worden ingevuld met bijvoorbeeld zonnepanelen met bloem- en kruidenrijk grasland. Het beekdallandschap is nu ingetekend met enkel bloem- en kruidenrijk grasland.
    - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Deze watergang loopt door naar boven richting de Bolsscherbeek en die gaat uiteindelijk naar het Twentekanaal. Deze watergang heeft inderdaad weinig waarde.
    - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: De gronden in het plangebied zijn altijd gebruikt voor koeien. Dit maakt de realisering van het ingetekende bloem- en kruidenrijk grasland (stikstof) wellicht niet uitvoerbaar. Er wordt aangegeven dat het wel verstandig is om dit te laten staan in de schets.
  - In de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen is opgenomen dat 50 meter vanuit de as van de N18 moet worden vrijgehouden van zonnepanelen. De initiatiefnemers zijn in hun zienswijze ook op dit punt ingegaan. Indien dit wordt gewijzigd, dan kan dat van invloed zijn op de schets. Mocht de afstand tot de radiaal smaller worden, betekent dit overigens niets voor de soort invulling van het het terrein, maar enkel voor de breedte. Het terrein is nu ingetekend met akkervegetatie en een deel met fruitbomen (met daaronder bloem- en kruidenrijk grasland). Op de plek waar de fruitbomen zijn ingetekend, stonden 50 jaar geleden ook fruitbomen.
    - ➔ IVN Haaksbergen: De fruitbomen staan op het zuiden en zorgen mogelijk voor schaduwwerking op de zonnepanelen. Houd hier rekening mee met de technische uitvoering, bijvoorbeeld met de optimizers.
    - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Waarom wordt gekozen voor een twee verschillende invullingen van de radiaal (akkervegetatie en fruitbomen met bloem- en kruidenrijk grasland)?
    - ➔ Pure Energie: In het westelijk deel van het plangebied is een es aanwezig. De akkervegetatie begint aan de voet van de es en markeert de es op deze manier.
  - Er is een landschappelijke haag bestaande uit inheemse soorten opgenomen, om het zicht op de zonnepanelen vanuit een woning ten oosten van het plangebied en het erf van één van de grondeigenaren te ontnemen.
  - Er wordt een oude esrand hersteld aan de westkant van het plangebied, de esrand zal bestaan uit inheemse soorten.
  - Vanuit verzekeringsredenen is een hekwerk verplicht. De onderste circa 20 centimeter zal worden vrijgehouden, zodat klein wild kan passeren.
    - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Worden er ook camera's geplaatst?
    - ➔ Pure Energie: Deze zijn wellicht nodig en worden meegenomen in de technische tekening.

- Er wordt gekozen voor alternerend maaibeeld met schapen, hierover is contact met een schapenboer. Er wordt gekozen voor beheer in fasen, schapen lopen dan door delen van het plangebied in plaats van tegelijkertijd door het gehele plangebied.
  - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Doet de suggestie om contact op te nemen met de Stichting Schaapskudde Haaksbergen. Deze zoeken locaties om rammen tot rust te laten komen.
- Algemene opmerkingen over de schets:
  - ➔ IVN Haaksbergen: In het stuk van Eelerwoude staat dat de schakelstations antraciet van kleur zijn. Er zijn momenteel ook olijfgroene versies beschikbaar, neem dit ook mee.
  - ➔ IVN Haaksbergen: Complimenten voor het stuk van Eelerwoude, het stuk is erg uitgebreid. Wat enkel gemist wordt, is de duale toepassing: landschap als absorptie voor CO₂. Dit is wellicht interessant voor de gemeente Haaksbergen. De overheid moet voor alle CO₂ uitstoot energierechten inkopen. Alle CO₂ die je wel kunt absorberen hoeft de overheid niet af te vangen (en dus niet te betalen). Met de invulling van dit plangebied is dit ook goed mogelijk. Als voorbeeld wordt het Zonnepark De Kwekerij in Hengelo (Gelderland) gegeven. IVN Haaksbergen deelt de website hiervan, niet ter kopie, maar hier staat interessante informatie op die mogelijk gebruikt kan worden.
  - ➔ De initiatiefnemers geven aan dat ze de input erg waarderen en zullen dit zo goed als mogelijk is meenemen in het definitieve plan.

4. Planning

- Tijdpad gemeente Haaksbergen, deadline indienen 'voortoets' door initiatiefnemers: 1 april 2021.
- Volgende werkgroep bijeenkomst:
  - Definitieve landschappelijke inpassing (indien gereed).
  - Omgevingsfonds: De initiatiefnemers stellen een deel van de inkomsten van het zonnepark beschikbaar via een omgevingsfonds. De initiatiefnemers stellen 15 jaar lang 0,50 euro per opgewekte MWh per jaar (= 1.000 kilowattuur) ter beschikking aan de omgeving. Als het zonnepark in een jaar 13,7 miljoen kWh opwekt, gaat er dat jaar 6.900 euro naar het omgevingsfonds. Waar dit omgevingsfonds voor wordt gebruikt, bepaalt de omgeving zelf en dat bespreken we ook graag met betrokkenen zoals de werkgroep.
    - ➔ De wijkraden Zienesch en Wolferink en Hassinkbrink: Zullen hierover nadenken, en proberen hierbij hun achterban te betrekken. De wijkraad Zienesch en Wolferink heeft een bereik van 50 (mailadressen) en wil dit hiervoor mogelijk inzetten.
    - ➔ Pure Energie levert voorbeelden aan.
  - Invulling financiële participatie via ECH: Inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijven kunnen via ECH meedoen. Hierdoor vloeit een deel van alle inkomsten van het zonnepark direct terug naar de lokale samenleving. Dit kan door de uitkering van rendement aan leden, maar ook via bijdragen van de energiecoöperatie aan lokale projecten.

5. Rondvraag

De volgende bijeenkomst van de werkgroep staat gepland op **dinsdag 23 februari 2021 om 19.00 uur**. Naar verwachting zal dit vanwege de coronamaatregelen weer een digitale bijeenkomst worden. Centraal onderwerp is de bespreking van de definitieve schets van de landschappelijk inpassing, het omgevingsfonds en financiële participatie via de ECH.

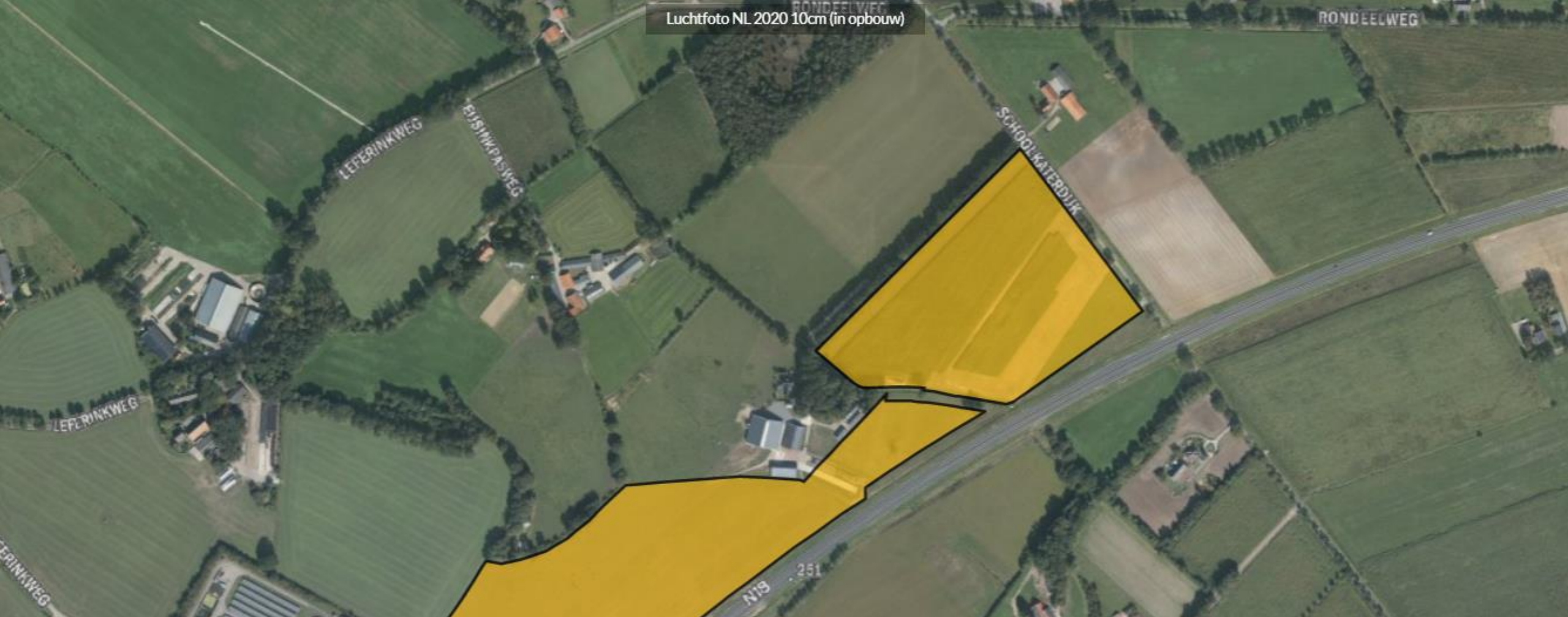
Losse vragen na afloop van de presentatie:

- Wijkraad Zienesch en Wolferink: Welke stukken moeten worden aangeleverd bij de 'voortoets'?
- ➔ Pure Energie: Het landschappelijke inpassingsplan, de ruimtelijke onderbouwing, de quickscan Flora & Fauna, de notitie met betrekking tot de das en steenuil, archeologieonderzoek, technische tekening en mogelijk het reflectieonderzoek. Feitelijk moet alles zoveel mogelijk gereed zijn als of de indiening van de omgevingsvergunning op dat moment plaatsvindt.

- Wijkraad Hassinkbrink: In hoeverre hebben jullie last van de zouthuisjes?
  - ➔ Pure Energie: Hier is eerder afstemming over geweest met Nouryon. De zouthuisjes staan buiten het plangebied ingetekend, bijvoorbeeld ten zuiden van het terrein van de waterzuivering.
  - ➔ ECH: Wellicht is het verstandig om hier nogmaals contact mee te zoeken, ze zijn nu bezig met de planvorming.

- Wijkraad Zienesch en Wolferink: De indiener mag zichzelf een score geven op aspecten zoals lokaal eigenaarschap, landschappelijke inpassing en procesparticipatie. Hoe kijken jullie hiertegen aan?
  - ➔ ECH: Het klopt dat de initiatiefnemers zichzelf scores moeten geven op bepaalde aspecten. Daarnaast zal er een commissie worden opgesteld door de gemeente die ook scores toedient op dezelfde aspecten. Gemeenten maken voor zonne-initiatieven steeds vaker gebruik van zogenoemde 'tenders'. De gemeente Haaksbergen wil in eerste instantie maximaal 40 ha bruto vrijgeven. Het is aan ons om zo hoog mogelijk te scoren, zodat we door kunnen met het initiatief. De initiatiefnemers hebben een zienswijze ingediend waarin wordt gepleit dat 'echt' lokaal eigenaarschap zwaar moet meetellen in de te behalen punten.

- IVN Haaksbergen wijst ten slotte nog op een kleine, tekstuele fout in het stuk van Eelerwoude.

Acties	Wie
Vorbereiding volgende werkgroep (23 februari 2021).	Energie Coöperatie Haaksbergen en Pure Energie
Aanleveren voorbeelden omgevingsfonds aan de leden van de werkgroep.	Pure Energie
Nadenken over invulling omgevingsfonds	Wijkraad Zienesch en Wolferink en Hassinkbrink
Rondsturen agrovoltaisch concept aan de leden van de werkgroep.	Pure Energie
Artikel Natuur en Milieu Haaksbergen delen met de initiatiefnemers.	Wijkraad Zienesch en Wolferink

Werkgroep Zonnepark N18 Noord

23 februari 2021

oeve

De Bree

Morsinkbrink

EPPEZOLDER

Agenda

- Vorige bijeenkomst
    - Verslag
    - Actiepunten
  - Stand van zaken
  - Landschappelijke inpassing en ecologische versterking
  - Omgevingsfonds
  - Financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen
  - Vervolg
  - Rondvraag
-

Stand van zaken

- Planning gemeente Haaksbergen (naar verwachting)
  - Bespreking beleid in vergadering gemeenteraad op 31 maart 2021
  - Deadline indienen 'vooroverlegplan' door initiatiefnemers: vanaf 1 april 2021
- Flyer omgevingsfonds

Omgevingsfonds
Zonnepark N18 Noord

Denk mee!

Heb jij een idee dat de leefbaarheid van de omgeving van het zonnepark ten goede komt?

Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie stellen 15 jaar een omgevingsfonds beschikbaar. Heb je ideeën voor de besteding van dit fonds? Geef deze ideeën dan door via info@zonneparkn18noord.nl

Kijk voor meer informatie op www.zonneparkn18noord.nl

Energie-coöperatie Haaksbergen

pure energie
De groenste stroom

Landschappelijke inpassing en ecologische versterking

Aandachtspunten/opmerkingen vanuit omgeving/werkgroep:

- Onderzoek de mogelijkheden van dubbelgebruik, bijvoorbeeld de mogelijkheid begrazing ondergrond door schapen, of bijen
- Pas ten behoeve van de biodiversiteit kruidenrijk grasland toe, houd rekening bij de uitvoering met het oorspronkelijke gebruik
- Probeer zo veel mogelijk rekening te houden met zicht vanaf talud N739: 'entree' van Haaksbergen
- Zicht op zonnepanelen vanuit erf grondeigenaar
- CO2 afvang
- Schakelstations -> neem kleur olijfgroen mee

Inpassingsplan

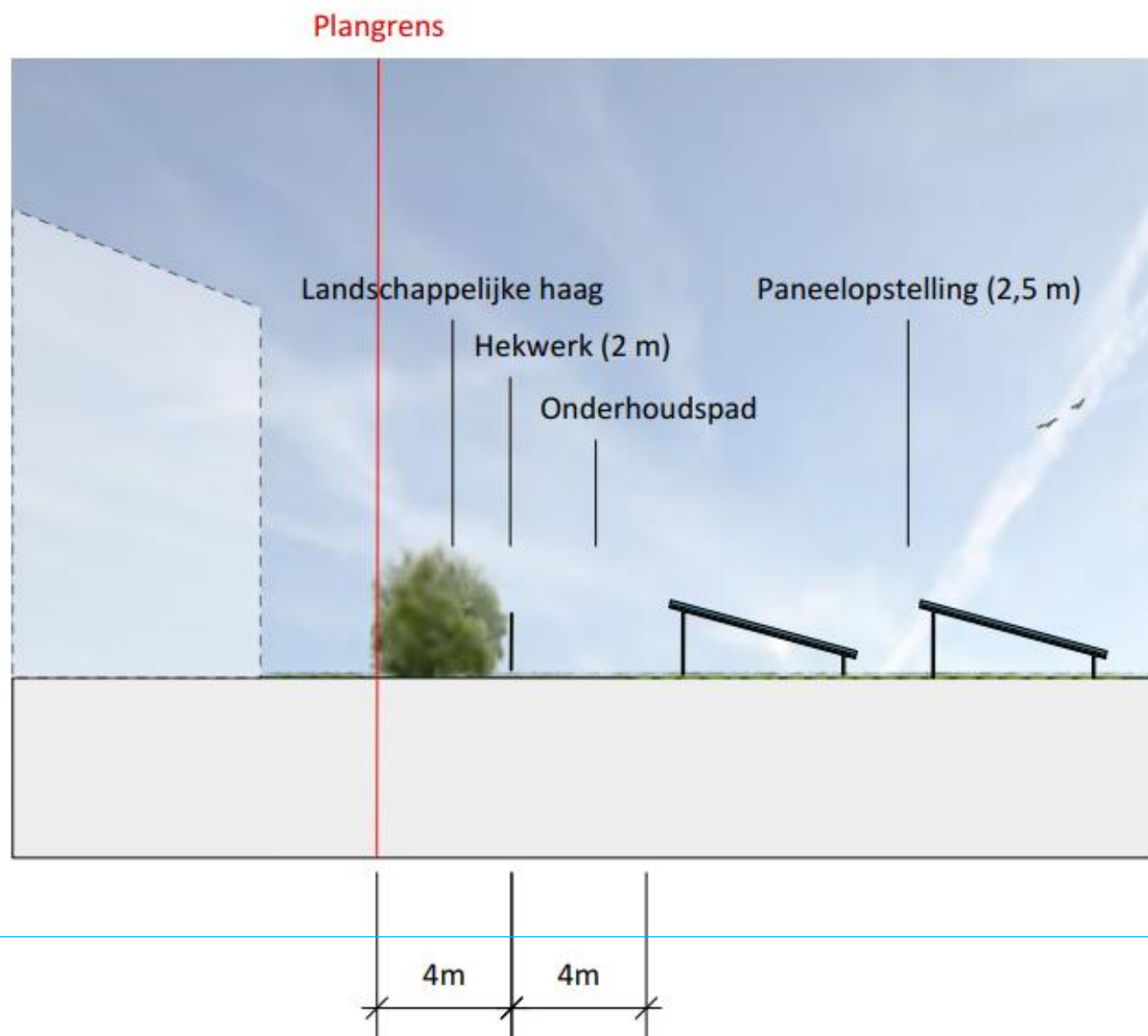
Akkoord?

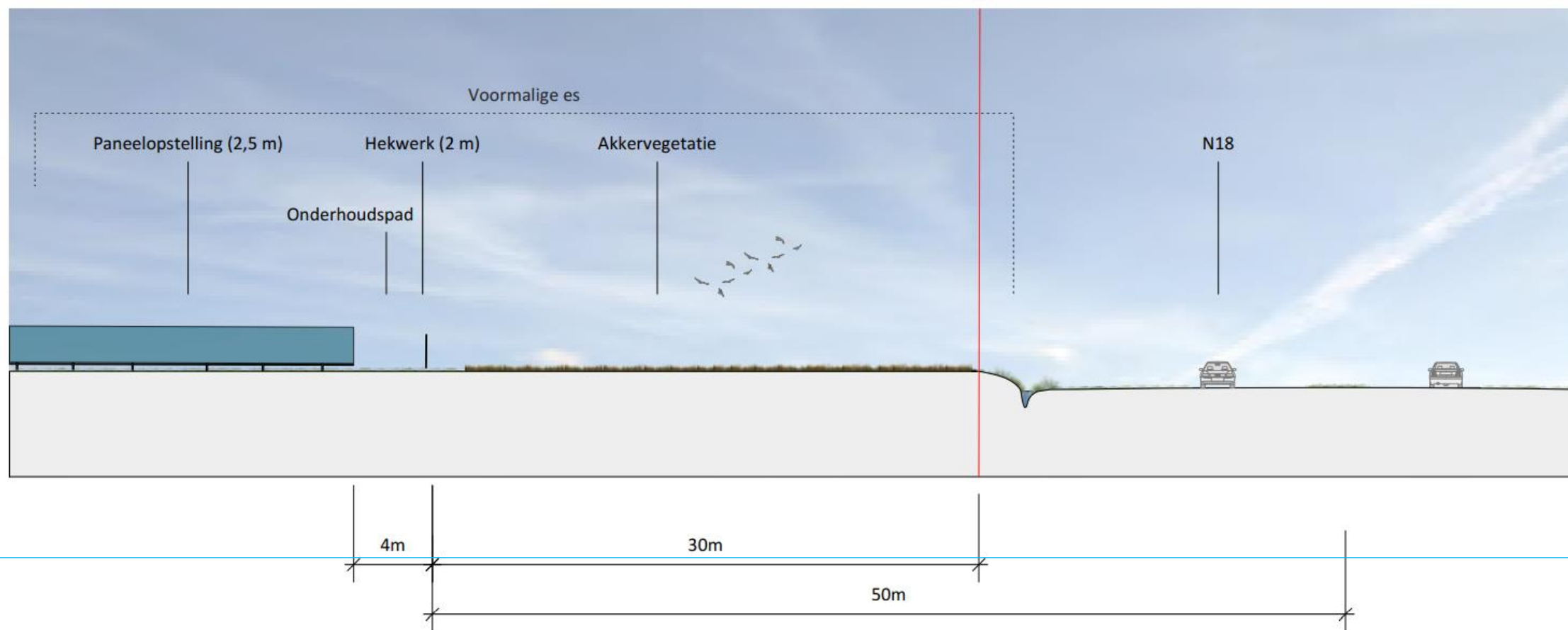
Doorsnedes (1)

Vanaf erf grondeigenaar tot plangebied

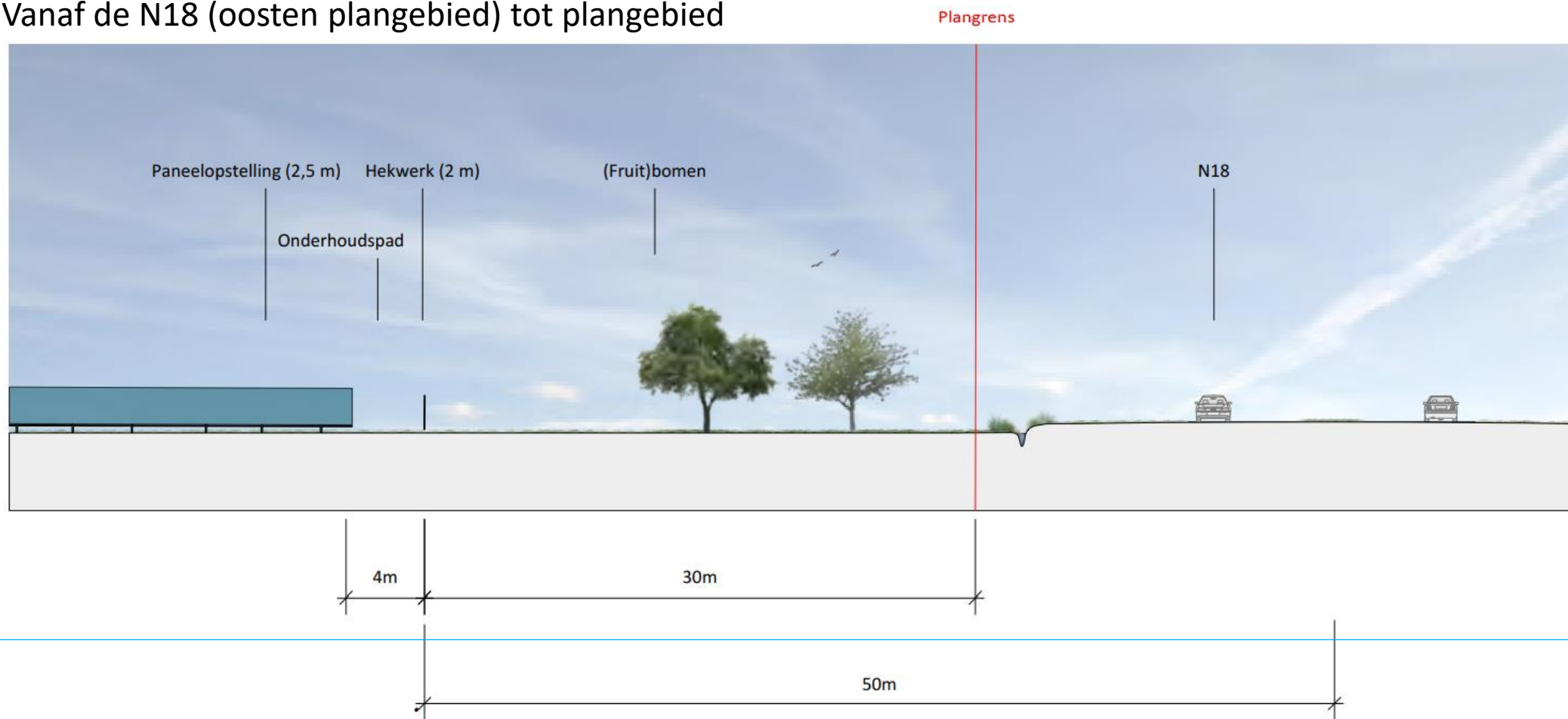
Doorsnedes (2)

Vanaf de N18 ter hoogte van de es (westen plangebied) tot plangebied

Doorsnedes (3)

Vanaf de N18 (oosten plangebied) tot plangebied

Omgevingsfonds (1)

- Per opgewekte MWh wordt € 0,50 beschikbaar gesteld in een omgevingsfonds.
- Voor 15 jaar een deel van inkomsten van Zonnepark N18 Noord ter beschikking aan de omgeving.
- Hoogte van het bedrag is afhankelijk van de hoeveelheid elektriciteit die in een jaar wordt opgewekt.
- Het bedrag komt beschikbaar via een omgevingsfonds. Wat de omgeving hiermee wil doen, bepaalt de omgeving grotendeels zelf.
- Via nieuw op te richten of bestaande entiteit.

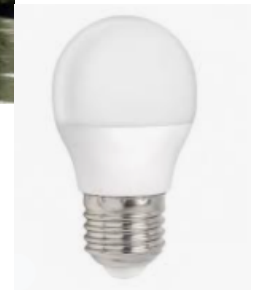
Omgevingsfonds zonnepark in cijfers:*

Oppervlakte zonnepark (bruto)	13,7 hectare
Bedrag per opgewekte megawattuur (MWh)	€ 0,50
Verwachte opbrengst per jaar (max.)	13.700 MWh
Budget omgevingsfonds per jaar (max.)	€ 6.900

*Bedrag is indicatief en afhankelijk van de opbrengsten per jaar op basis van de huidige beschikbare gegevens

Omgevingsfonds (2)

- Binnengekomen ideeën:
  - Naar aanleiding van flyer
    - Geen reacties
  - Vanuit wijkraden
    1. Aanschaf zonnepaneel in vorm van bloem, plaatsing op openbaar terrein
    2. Windmolen op dak nieuw te bouwen basisschool Ariëns school, kleinschalig, educatief
    3. Speeltoestel op schoolplein met aandacht voor stroomopwekking
    4. Waterkrachtcentrale in de Buurserbeek
    5. Vervangen bestaande lampen door LED lampen in plantsoenen, parken, kinderboerderij, speelplaatsen, schoolpleinen, e.d.

Financiële participatie via ECH (1)

Waarom financiële participatie?

- We willen zorgen voor zoveel mogelijk lokaal eigenaarschap van Zonnepark N18 Noord.
- We gaan voor 50% lokaal eigenaarschap.
- Het park wordt op het grondgebied binnen onze gemeente gerealiseerd, dan willen we hier ook zeggenschap over hebben en ook de financiële voordelen binnen de gemeente houden.

Dus

- Niet alleen de lasten, maar ook de lusten
-

Financiële participatie via ECH (2)

Wat houdt financiële participatie in?

Leden van de Energiecoöperatie Haaksbergen kunnen investeren in het Zonnepark N18 Noord

- met een geschat rendement van 5%
- met een looptijd van 15 jaar, of zo lang de SDE++ regeling in werking is.

Iedereen die in Haaksbergen woonachtig is, of economisch gebonden is, kan lid worden van onze coöperatie en ook investeren in het zonnepark.

Financiële participatie via ECH (3)

Op welke manier gaat dat?

Energiecoöperatie Haaksbergen gaat aan de leden certificaten aanbieden met een waarde van € 100 per stuk.

In totaal zullen voor dit zonneveld ongeveer 10.000 certificaten uitgegeven worden.

De leden van de coöperatie kunnen hierop intekenen.

Wie het eerst komt...

Planning

Tijdpad gemeente

- Deadline indienen 'vooroverlegplan' door initiatiefnemers: vanaf 1 april 2021

Tijdpad werkgroep

- Volgende afspraak:
  - Dinsdag 16 maart

Rondvraag

- Vragen, opmerkingen of suggesties?
-

VERSLAG WERKGROEP

Onderwerp	:	Werkgroep Zonnepark N18 Noord – nummer 3
Datum	:	23 februari 2021
Locatie	:	Digitaal
Aanwezig	:	Lid IVN Haaksbergen, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, (vice-voorzitter Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH)), (projectleider Pure Energie), (omgevingsmanager Pure Energie)
Afwezig	:	Lid Wijkraad Hassinkbrink

-----
*Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de derde vergadering
van de werkgroep voor Zonnepark N18 Noord.*

Agenda:

1. Vorige bijeenkomst
  - o Verslag
  - o Actiepunten
2. Stand van zaken
3. Verkenning landschappelijke inpassing en ecologische versterking
4. Omgevingsfonds
5. Financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen
6. Planning
7. Rondvraag

1. Vorige bijeenkomst

- Verslag is door iedereen ontvangen en akkoord bevonden. Het verslag is op de website geplaatst.
- Actiepunten, de actiepunten van de vorige bijeenkomst de werkgroep worden kort doorlopen:
  - o Voorbereiding volgende werkgroep;
  - o Aanleveren voorbeelden omgevingsfonds;
  - o Nadenken invulling omgevingsfonds;
  - o Delen informatie agrovoltaisch en artikel NMF met leden van de werkgroep.

Geconstateerd wordt dat de actiepunten zijn uitgevoerd.

2. Stand van zaken

- De omgevingsmanager meldt dat de verwachting is dat de vaststelling van de Beleidsregels zonnenvelden in de gemeenteraadvergadering op 31 maart zal plaatsvinden. De initiatiefnemers hebben na vaststelling ca. 2 weken om hun 'vooroverlegplan' in te dienen.
- Zoals vorige keer besproken, is er een flyer gemaakt om input te vragen voor mogelijke bestedingsdoelen van het omgevingsfonds. Hier zal terug op worden gekomen tijdens de bespreking van het omgevingsfonds later in het overleg.

3. Landschappelijke inpassing en ecologische versterking

- De projectleider benoemt de aandachtspunten die de werkgroep benoemd heeft tijdens de vorige bijeenkomst met betrekking tot de landschappelijke inpassing en ecologische versterking:
  - o Onderzoek dubbelgebruik, zoals schapen of bijen;
  - o Pas ten behoeve van de biodiversiteit kruidenrijk grasland toe;
  - o Probeer rekening te houden met zicht vanaf talud N739: 'entree' van Haaksbergen;
  - o Zicht op zonnepanelen vanuit erf grondeigenaar, zicht op groen;

- CO2 afvang;
  - ➔ IVN Haaksbergen: Dit punt kan mogelijk meerwaarde hebben voor het plan. Er zijn steeds meer eisen waar de beplanting aan moet voldoen en toch voldoende CO2 afvang te hebben.
- Schakelstations – neem kleur olijfgroen mee.
- Adviesbureau Eelerwoude heeft de input zoveel mogelijk en goed verwerkt in de Uitgangspuntenkaart. Deze Uitgangspuntenkaart is ter voorbereiding op de vorige bijeenkomst van de werkgroep gedeeld met de leden van de werkgroep. Ook de latere suggesties zijn doorgegeven aan Eelerwoude.
- Bespreking schets van het inpassingsplan:
  - De schets van het inpassingsplan wordt doorlopen, de wijzigingen ten opzichte van de vorige keer worden besproken. Er zijn enkele wijzigingen aangebracht ter hoogte van het beekdallandschap zodat het zicht vanuit het erf op de paneelstelling wordt weggenomen.
  - In de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen is opgenomen dat 50 meter vanuit de as van de N18 moet worden vrijgehouden van zonnepanelen. De initiatiefnemers zijn in hun zienswijze op dit punt ingegaan. Indien dit wordt gewijzigd, dan kan dat van invloed zijn op de schets. Mocht de afstand van de van zonnepalen vrijgehouden zone langs de N18 smaller worden, betekent dit overigens niets voor de soort invulling van deze zone, maar enkel voor de breedte. Er zijn voorzichtige signalen dat de zone minder breed wordt dan 50 meter, maar hierover is nog geen zekerheid.

In de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen is daarnaast opgenomen dat het beekdallandschap vrij moeten worden gehouden van zonnepanelen. Op dit punt zijn de initiatiefnemers ook ingegaan op de zienswijze. Er is onduidelijkheid over de exacte ligging van het beekdallandschap. De gemeente Haaksbergen heeft een extern bureau gevraagd om dit nader te bekijken. Donderdag 25 februari zal de gemeente Haaksbergen met een nieuwe kaart komen over het beekdallandschap. Indien dit wordt gewijzigd, dan kan dat van invloed zijn op de schets.
  - Alle deelnemers van de werkgroep zijn akkoord met de schets zoals nu is laten zien.
  - Aan de hand van de schets van het inpassingsplan worden een drietal doorsnedes doorlopen (de cijfers 1 tot en met 3 corresponderen met de cijfers in de schets van het inpassingsplan).
    - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: De fruitbomen lijken nu 4 meter hoog. Klopt dat? Is dat handig in verband met de eventuele schaduwwerking op de zonnepanelen?
    - ➔ Pure Energie: Zoals nu zullen er halfstam fruitbomen met maat 100 tot 120 cm stamlengte worden aangeplant. De bomen kunnen uiteraard na verloop van tijd wel hoger worden.
    - ➔ IVN Haaksbergen: Geeft aan dat moderne fruitbomen maximaal 2 á 2,5 meter hoog worden. Wijst er op dat lagere bomen een camouflage effect hebben voor de automobilisten op de N18, dit zou de voorkeur moeten hebben. Anders kijk je vanaf de N18 onder de fruitbomen door naar het zonnepark, dit is minder gewenst. Er wordt aangegeven dat een heesterachtige boom of een rododendron goede opties zijn, ook is variatie gewenst.
    - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Waarom zijn er eigenlijk fruitbomen opgenomen?
    - ➔ Pure Energie: De keuze is tweeledig: verfraaiing vanaf de N18 en het is een maatregel ten gunste van de steenuil die mogelijk aanwezig is in de omgeving van het plangebied.
    - ➔ IVN Haaksbergen: Steenuilen zullen wel foerageren in de bomen, maar niet verblijven.
    - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Hoogteverschil tussen de bomen zou ook prettig zijn voor het aanzicht.
    - ➔ Pure Energie: De gedane suggesties met betrekking tot de hoogte zullen worden meegenomen richting Eelerwoude.

4. Omgevingsfonds

- De omgevingsmanager licht het omgevingsfonds toe. Vanaf een jaar nadat het zonnepark in gebruik genomen wordt, storten de initiatiefnemers voor elke opgewekte megawattuur 50 eurocent in een omgevingsfonds

voor de duur van 15 jaar. De 15 jaar is gekoppeld aan de periode van de SDE++ subsidie. De hoogte van het bedrag is afhankelijk van de hoeveelheid elektriciteit die in een jaar wordt opgewekt. Een grove indicatie van dit beoogde park is dat er naar verwachting zo'n 13.700 MWh opgewekt wordt, wat zou betekenen dat er ongeveer 6.900 euro per jaar in het omgevingsfonds gestort wordt. Het fonds zal te zijner tijd beheerd worden door een bestaande of nieuw op te richten entiteit.

- Waar het omgevingsfonds aan wordt besteed is aan de omgeving. Daarom is een flyer gestuurd naar de direct omwonenden om ideeën op te halen. Deze flyer is ook gemaild naar de achterban van de betrokken wijkraden.
- Vanuit de aangeschreven omwonenden zijn tot nu toe geen ideeën ingebracht. Vanuit de Wijkraad Zienesch-Wolferink zijn verschillende ideeën gestuurd:
  - De aanschaf van een zonnepaneel in de vorm van een bloem. Deze moet geplaatst worden op openbaar terrein. Hierbij is verwezen naar een initiatief in Zwolle waar een dergelijke zonnebloem al staat.
  - Een kleine windmolen op het dak van de nieuw te bouwen Ariëns basisschool, ook vanwege het educatieve element.
  - Een speeltoestel met aandacht voor stroomopwekking op het schoolplein.
    - ➔ IVN Haaksbergen: Yalp heeft dergelijke speeltoestellen in een programma. Dit zou ook kunnen op bijvoorbeeld een speelterrein in plaats van het schoolplein.
  - Een waterkrachtcentrale in de Buurserbeek.
    - ➔ IVN Haaksbergen: Is er tijdens de tweede wereldoorlog al eens aangebracht, maar is er uitgehaald. Naar zijn idee is er nu wel ruimte voor een waterkrachtcentrale in de bestaande watermolen. Dit wordt nu ook al toegepast in de Watermolen van Singraven in de gemeente Dinkelland.
  - Iemand doet de suggestie om bestaande lampen in plantsoenen, parken, kinderboerderijen, speelplaatsen, schoolpleinen en dergelijke te vervangen door LED lampen.
  - Discussie/bespreking:
    - ➔ ECH: Er zijn helaas geen ideeën gekomen vanuit de directe omgeving van het plangebied. Mijn voorstel zou zijn om deze ingebrachte ideeën in het achterhoofd te houden en indien we verder zijn de directe omgeving nogmaals te benaderen. Het is nu ook nog niet noodzakelijk om er een klap op te geven, er is nog voldoende tijd. Voorkomen moet worden dat de directe omgeving in een volgende fase het idee heeft dat ze geen input hebben kunnen geven.
    - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Kunnen zich hierin vinden. Geven aan dat het mooie overstijgende ideeën zijn, maar dat we dit voor nu even kunnen parkeren. Tot het moment waarop de noodzaak voor de vorming van een bestuur voor het omgevingsfonds gewenst is.
    - ➔ Naar aanleiding hiervan: Wijkraad heeft als visie voor bestemmingen vanuit het noodfonds dat aanvragen in relatie staan tot duurzaamheid (stroomopwekking, verminderingen in fossiel brandstofgebruik), promotie of educatie of cultureel maatschappelijke toepassingen.
    - ➔ IVN Haaksbergen: Kan zich hier ook in vinden. De ingebrachte ideeën moeten gezien worden als mogelijke toepassingen, andere opties blijven ook mogelijk. Eerst moet het omgevingsfonds gevuld worden.

5. Financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen

- De vicevoorzitter van ECH licht toe dat in het Klimaatakkoord is afgesproken dat men moet streven naar 50% lokaal eigenaarschap bij nieuwe duurzame energieprojecten, bijvoorbeeld met zon en windenergie. Dit zorgt niet alleen voor meer acceptatie en zeggenschap, maar ook voor meer betrokkenheid. ECH wil dat de opbrengsten ten goede komen aan de inwoners van de gemeente Haaksbergen. Niet alleen de lasten, maar ook de lusten. Er wordt gewezen op onlangs verschenen nieuwsberichten waaruit het belang van lokaal eigenaarschap blijkt.

- Om het lokaal eigenaarschap bij Zonnepark N18 Noord vorm te geven, zijn de ECH en Pure Energie een gelijkwaardige samenwerking aangegaan. Daarmee komt de helft van het zonnepark in lokale handen en kan de Haaksbergse gemeenschap meeprofitieren.
- Leden van Energiecoöperatie Haaksbergen kunnen investeren in het Zonnepark N18 Noord
  - Met een geschat een rendement van 5%.
  - Met een looptijd van 15 jaar, of zo lang de SDE++ regeling in werking is.
  - Iedereen die in Haaksbergen woont, of economisch gebonden is, kan lid worden van de coöperatie en zo investeren in het zonnepark.
  - Dat zal gebeuren door het uitgeven van certificaten van 100 euro per stuk. Dit is een relatief laag bedrag. Maar zo krijgen ook mensen met een kleine portemonnee kans om mee te doen. In totaal zullen voor Zonnepark N18 Noord zo'n 10.000 certificaten uitgegeven worden.
  - De leden van de coöperatie kunnen hierop intekenen. Hierbij geldt niet alleen: wie het eerst komt, het eerst maalt. Inwoners in de directe omgeving mogen zich eerst inschrijven, die mogen niet achter het net vissen.
- Vragen/opmerkingen
  - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Vinden het een nobel plan, maar vragen of het potje gevuld gaat worden?
  - ➔ ECH: Ja, er zijn bijvoorbeeld ook draagkrachtigen in de gemeente die die interessant (rendement 5%) vinden. De verwachting is dat het potje wel gevuld gaat worden.
  - ➔ ECH: De investeerder moet een goed rendement halen. De 5% is een eerste inschatting op basis van RVO cijfers. Wanneer we verder zijn (vergunning, SDE++ tarief bekend, etc.) dan kunnen we verder rekenen, voor nu gaan we uit van algemene cijfers.
  - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Zit er een bodem in de SDE++ pot?
  - ➔ Pure Energie: Ja, wijst op berichtgeving: klik [hier](#).
  - ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Je geeft aan dat direct omwonenden eerste keus moeten hebben. Kun je dit nader uitleggen?
  - ➔ ECH: We willen voorkomen dat direct omwonenden achter het net vissen. Deze mensen wonen er dichterbij en hebben er bijvoorbeeld zicht op. We willen werken vanuit zogenoemde afstandcirkels. Zo krijgen direct omwonenden een voorkeurspositie.

6. Vervolg en rondvraag

De volgende bijeenkomst van de werkgroep staat gepland op **dinsdag 16 maart 2021 om 19.00 uur**. In de week voorafgaand aan deze datum wordt bekeken of er agendapunten zijn om te bespreken. Zo niet, dan vervalt de bijeenkomst.

- ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Was is voor nu het meest belangrijk voor het plan?
- ➔ Pure Energie: We zijn druk bezig om de stukken compleet te maken, te denken valt aan de verschillende benodigde onderzoeken. Hiervoor liggen we goed op schema. Voor het plan is het belangrijk dat de Beleidsregels zonnevelden de komende tijd wordt vastgesteld door de gemeenteraad. Zonder beleid kan het plan niet worden ingediend, hiervoor zijn we dus afhankelijk van de gemeente Haaksbergen.
- ➔ IVN Haaksbergen: Geeft aan dat er een mooi concept ligt en heeft vanuit IVN Haaksbergen punten aangedragen om de slagingskans van het project te vergroten. Ten slotte wordt gewezen op twee nieuwe wetsvoorstellen, deze staan los van het zonnepark maar worden kort besproken door de leden van de werkgroep.
- ➔ Wijkraad Zienesch en Wolferink: Geeft aan dat een zogenoemde Energy Floor wellicht ook een idee is voor het omgevingsfonds.

- Pure Energie en ECH: De suggestie met betrekking tot het omgevingsfonds wordt genoteerd. De leden van de werkgroep worden bedankt voor de geleverde input en tijd. Afgesproken wordt dat 16 maart voorlopig wordt ingepland voor een mogelijk vierde bijeenkomst van de werkgroep. Hier kunnen nieuwe ontwikkelingen ten aanzien van het plan worden besproken. Enkele dagen voor die tijd wordt afgestemd of deze doorgang zal vinden.

Acties	Wie
Vorbereiding mogelijke volgende werkgroep (16 maart 2021).	Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie

Werkgroep Zonnepark N18 Noord

16 maart 2021

oeve

De Bree

Morsinkbrink

EPPEZOLDER

Agenda

- Vorige bijeenkomst
    - Verslag
    - Actiepunten
  - Stand van zaken
    - Beleid gemeente
  - Landschappelijk inpassingsplan
  - Financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen
  - Vervolg
  - Rondvraag
-

Stand van zaken (1)

- Planning gemeente Haaksbergen (naar verwachting)
  - College heeft Beleidsregels zonnevelden vastgesteld op 2 maart 2021
    - Aanpassing 50m zone langs N18 -> 25m
    - Aanpassing beekdallandschap
  - Ter vaststelling in gemeenteraad op 31 maart
  - Deadline indienen 'vooroverlegplan' door initiatiefnemers: 9 april 2021
  - Daarna: live pitch

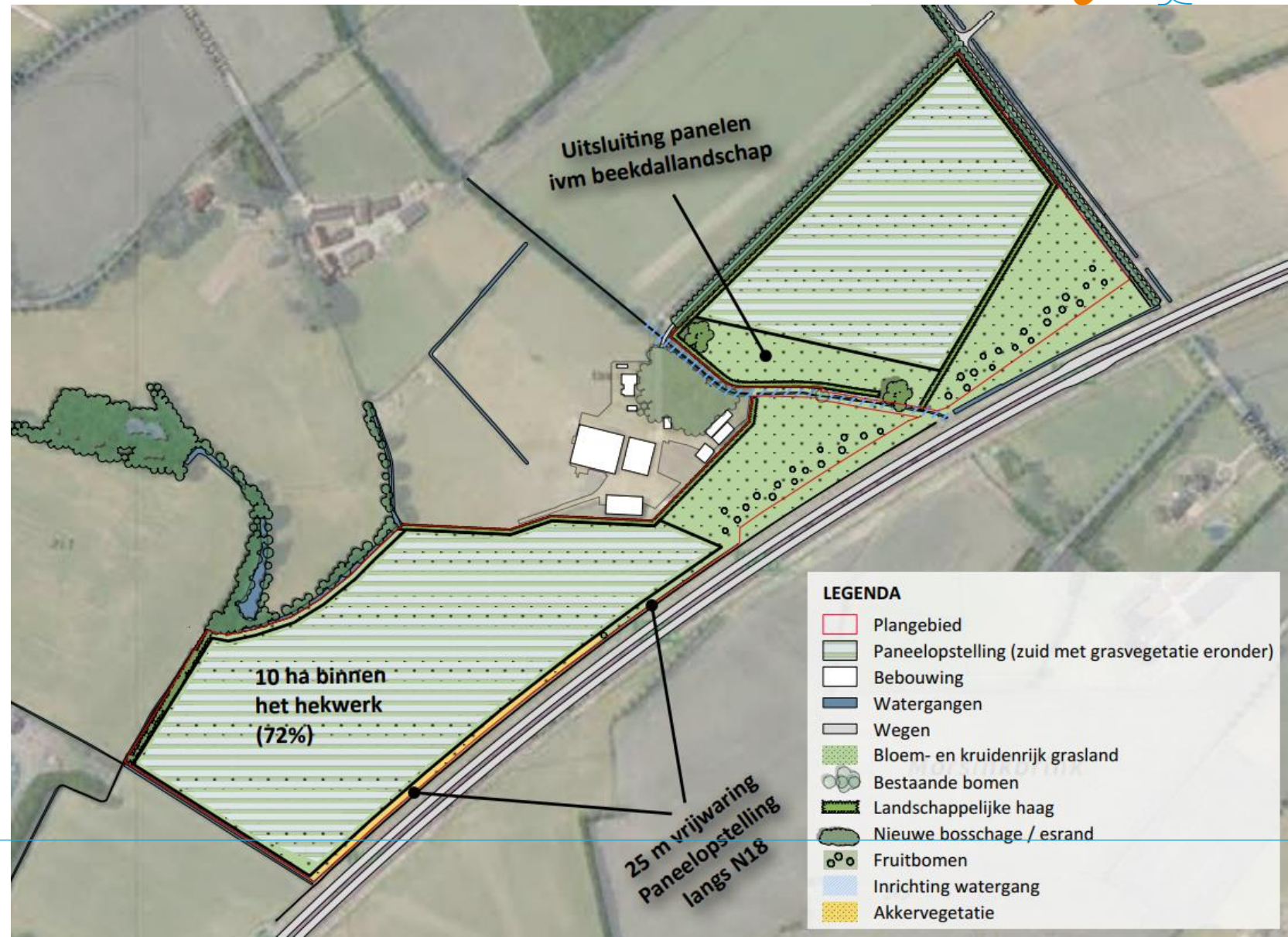
Stand van zaken (2)

Legenda

	uitsluitingsgrond: Natura2000-gebied en Natuur Netwerk Nederland		hoogveenontginningen		Groene radiaal en N18
	uitsluitingsgrond: essenlandschap		jonge ontginningslandschap		uitsluitingsgrond: 50m-zone groene radiaal 25m-zone N18
	uitsluitingsgrond: beekdallandschap		oude kampenlandschap		weg
			bebouwd gebied		spoor

Landschappelijk inpassingsplan

Financiële participatie via ECH (1)

Waarom financiële participatie?

- We willen zorgen voor zoveel mogelijk lokaal eigenaarschap van Zonnepark N18 Noord.
- We gaan voor 50% lokaal eigenaarschap.
- Het park wordt op het grondgebied binnen onze gemeente gerealiseerd, dan willen we hier ook zeggenschap over hebben en ook de financiële voordelen binnen de gemeente houden.

Dus

- Niet alleen de lasten, maar ook de lusten
-

Financiële participatie via ECH (2)

Wat houdt financiële participatie in?

Leden van de Energiecoöperatie Haaksbergen kunnen investeren in het Zonnepark N18 Noord:

- met een geschat rendement van 5%;
- met een looptijd van 15 jaar, of zo lang de SDE++ regeling in werking is.

Iedereen die in Haaksbergen woonachtig is, of economisch gebonden is, kan lid worden van onze coöperatie en ook investeren in het zonnepark.

Financiële participatie via ECH (3)

Op welke manier gaat dat?

Energiecoöperatie Haaksbergen gaat aan de leden certificaten aanbieden met een waarde van € 100 per stuk.

In totaal zullen voor dit zonneveld ongeveer 10.000 certificaten uitgegeven worden.

De leden van de coöperatie kunnen hierop intekenen.

Financiële participatie via ECH (4)

Hoe zorgen we ervoor dat iedereen een eerlijke kans krijgt certificaten te verkrijgen?

1. We starten met het aanbieden van certificaten aan bewoners binnen een straal van 500 meter rond het zonneveld. Iedere inwoner binnen deze afstand die lid is van de coöperatie kan tot een nog nader vast te stellen maximum certificaten verkrijgen en kan aangeven of er belangstelling is voor nog meer certificaten.
2. Daarna kan iedereen die in Haaksbergen woont, of economisch gebonden is en lid is van onze coöperatie tot hetzelfde maximum certificaten verkrijgen en aangeven of er belangstelling is voor nog meer certificaten.
3. Vervolgens kan, indien na een bepaalde – nog vast te stellen – periode van inschrijving nog certificaten beschikbaar zijn, iedereen die dit aangegeven heeft zoals hierboven omschreven, in aanmerking komen voor de overgebleven certificaten.
4. Certificaten die dan nog overblijven, kunnen door iedereen die in Haaksbergen woonachtig is, of economisch gebonden is en lid is van onze coöperatie aangeschaft worden.

Financiële participatie via ECH (5)

Voorbeeld verloop van de investering
bij een rente van 5% en
start aflossing na het derde jaar
bij de aankoop van 10 certificaten.

Voorbeeld verloop					
	Inleg	Verwachte	Rente	Rente en	Cum.
Jaren	€ 1.000,00	Aflossing	uitkering	aflossing	resultaat
1	€ -	€ -	€ 50,00	€ 50,00	€ -950,00
2	€ -	€ -	€ 50,00	€ 50,00	€ -900,00
3	€ -	€ -	€ 50,00	€ 50,00	€ -850,00
4	€ -	€ 83,33	€ 50,00	€ 133,33	€ -716,67
5	€ -	€ 83,33	€ 45,83	€ 129,17	€ -587,50
6	€ -	€ 83,33	€ 41,67	€ 125,00	€ -462,50
7	€ -	€ 83,33	€ 37,50	€ 120,83	€ -341,67
8	€ -	€ 83,33	€ 33,33	€ 116,67	€ -225,00
9	€ -	€ 83,33	€ 29,17	€ 112,50	€ -112,50
10	€ -	€ 83,33	€ 25,00	€ 108,33	€ -4,17
11	€ -	€ 83,33	€ 20,83	€ 104,17	€ 100,00
12	€ -	€ 83,33	€ 16,67	€ 100,00	€ 200,00
13	€ -	€ 83,33	€ 12,50	€ 95,83	€ 295,83
14	€ -	€ 83,33	€ 8,33	€ 91,67	€ 387,50
15	€ -	€ 83,33	€ 4,17	€ 87,50	€ 475,00
		€ 1.000,00	€ 475,00	€ 1.475,00	

Planning

Tijdpad gemeente

- Deadline indienen 'vooroverlegplan' door initiatiefnemers: 9 april 2021
- Bekendmaking geselecteerde plannen: 12 mei 2021

Rondvraag

- Vragen, opmerkingen of suggesties?
-

VERSLAG WERKGROEP

Onderwerp	:	Werkgroep Zonnepark N18 Noord – nummer 4
Datum	:	16 maart 2021
Locatie	:	Digitaal
Aanwezig	:	Lid IVN Haaksbergen, Lid Wijkraad Hassinkbrink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, Lid Wijkraad Zienesch en Wolferink, (vice-voorzitter Energie Coöperatie Haaksbergen (ECH)), (projectleider Pure Energie), (omgevingsmanager Pure Energie)
Afwezig	:	-

Dit verslag op hoofdlijnen is een weergave van de vierde vergadering van de werkgroep voor Zonnepark N18 Noord.

Agenda:

1. Vorige bijeenkomst
  - o Verslag
  - o Actiepunten vorige bijeenkomst
2. Stand van zaken
  - o Beleid gemeente
3. Landschappelijk inpassingsplan
4. Financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen
5. Vervolg en rondvraag

1. Vorige bijeenkomst

Verslag is door iedereen ontvangen en akkoord bevonden. Het verslag is op de website geplaatst.

Actiepunten, de actiepunten van de vorige bijeenkomst de werkgroep worden kort doorlopen:

- o Voorbereiding volgende werkgroep.

Geconstateerd wordt dat het actiepunt is uitgevoerd.

2. Stand van zaken

- De projectleider vermeldt dat het college van B&W de Beleidsregels zonnevelden op 2 maart vastgesteld heeft. De gemeenteraad zal het in de vergadering op 31 maart behandelen en naar verwachting vaststellen. Ten opzichte van de ontwerp Beleidsregels zonnevelden zijn er twee zaken gewijzigd die betrekking hebben op het plan; het beekdallandschap en de 50 meter zone langs de N18. Het beekdallandschap is uitgebreid en anders gesitueerd ten opzichte van de eerdere situatie. Ook is er een aanpassing geweest met betrekking tot de 50 meter zone langs de N18, deze zone is aangepast tot 25 meter. In beide zones zijn technische installaties niet toegestaan. De wijzigingen worden besproken aan de hand van een kaart van de gemeente Haaksbergen.
- Als de gemeenteraad op 31 maart de Beleidsregels vaststelt, dan kunnen de initiatiefnemers het vooroverlegplan indienen. De deadline voor het indienen van het vooroverlegplan is naar verwachting 9 april. De initiatiefnemers zijn druk bezig om de stukken hiervoor gereed te maken.
- Na 9 april wordt er ook een live pitch verwacht van de initiatiefnemers om hun idee toe te lichten.
- De gemeente stelt vooralsnog 40 ha beschikbaar voor zonnevelden. De ingediende initiatieven worden getoetst op verschillende aspecten (landschappelijke inpassing, procesparticipatie, lokaal eigendom etc.). Op basis daarvan wordt besloten welke initiatieven daadwerkelijk de definitieve vergunning mag aanvragen.

3. Landschappelijk inpassingsplan

Bespreking schets van het inpassingsplan:

- De schets wordt doorlopen, de wijzigingen ten opzichte van de vorige schets worden doorlopen. Het beekdallandschap is conform de nieuwe kaart van de gemeente Haaksbergen aangepast en aanzienlijk uitgebreid. De invulling van het beekdallandschap, bloem- en kruidenrijk grasland, is overeind gebleven. Daarnaast is de radiaal conform de Beleidsregels zonnevelden aangepast en verkleind naar 25 meter. De invulling van de radiaal, akkervegetatie aan de zuidkant van het plangebied, is overeind gebleven. De eerder ingetekende zone met bloem- en kruidenrijk grasland in combinatie met de (fruit)bomen is vanwege het 'nieuwe' beekdallandschap ongewijzigd gebleven. Ten slotte zijn er enkele kleine wijzigingen met betrekking tot de landschappelijke haag die zorgt dat het zicht op het zonneveld wordt weggenomen.
  - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Merkt op dat het beekdallandschap voor zijn gevoel niet overeenkomt met de werkelijke situatie, is ter plekke geweest. Hoe is dit 'nieuwe' beekdallandschap tot stand gekomen?
  - ➔ Pure Energie: De gemeente Haaksbergen heeft naar aanleiding van een aantal zienswijzen een extern landschapsbureau (Odin) gevraagd om het beekdallandschap opnieuw te bekijken en te formuleren. Er is o.a. gebruik gemaakt van een bodemkaart, de historische kaart (1900) en de huidige verschijningsvorm.
  - ➔ ECH: Er is contact geweest met de gemeente Haaksbergen over de vorm en uitwerking van dit beekdallandschap op dit initiatief. Naar aanleiding daarvan is besloten om hier niet verder actie op te ondernemen, dit om mogelijke vertraging te voorkomen.
  - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Hoeveel ruimte blijft qua zonneveld over? Ook ten opzichte van de eerdere schets.
  - ➔ Pure Energie: Het panelengedeelte binnen het hekwerk is 10 ha, dit is 0,1 ha minder ten opzichte van de eerdere schets. De 10 ha is 72% procent van het totale plangebied (13,7 ha).
  - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Wat betekent dit voor de business case?
  - ➔ Pure Energie: De business case is voor nu lastig in te schatten. Enkele belangrijke parameters zijn nog onbekend (kosten aansluiting, hoogte SDE++, prijs panelen etc.). Voor nu is op basis van grove vuistregels de inschatting door de initiatiefnemers gemaakt dat er een haalbare businesscase is en daarom door te gaan.
  - ➔ Wijkraad Hassinkbrink: Waarom moeten de panelen niet zichtbaar zijn? In het buitenland zie je het overal gewoon?
  - ➔ Pure Energie: Aan de noordzijde is het zonnepark 'ingepakt' met een landschappelijke haag, aan deze kant is een woning gesitueerd. Zo wordt het zicht op de panelen daar zoveel mogelijk ontnomen. Vanaf de zuidzijde en de N18 is het zonnepark niet 'ingepakt' door een landschappelijke haag en mogelijk wel beter zichtbaar.
  - ➔ IVN Haaksbergen: In een eerder stadium heb ik gewezen op de tussenafstand tussen de rijen zonnepanelen. In hoeverre heeft dat invloed op het aantal zonnepanelen?
  - ➔ Pure Energie: Er wordt een technische tekening opgesteld, hieruit blijkt het aantal zonnepanelen. We gaan hieruit van een tussenruimte van grofweg 2,5 meter.
  - ➔ Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Is er een norm voor de tussenruimte of type opstelling? Waarom is er niet gekozen voor een oost-west opstelling?
  - ➔ Pure Energie: Er is conform de Beleidsregels zonnevelden van de gemeente Haaksbergen gekozen voor een zuid-opstelling. De initiatiefnemers sluiten vanuit hun eigen werkwijze hier graag op aan. Hierdoor krijgt de grond onder de zonnepanelen nog voldoende licht en water, waardoor de kwaliteit van de bodem behouden blijft. Dit kan ook met een tussenruimte van 2,5 meter goed worden gewaarborgd.
  - ➔ Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Is er een maatschets / dwarsdoorsnede beschikbaar?
  - ➔ Pure Energie: Nog niet, de technische tekening wordt binnenkort opgesteld. De parameters worden doorgegeven aan de technische tekenaar. Bijvoorbeeld de maximale hoogte van 2,5 meter en het gebied wat geschikt is voor de panelen op basis van het landschappelijk inpassingsplan.
  - ➔ Opmerking Wijkraad Zienesch en Wolferink: Ik zie deze tekening graag tegemoet.

4. Financiële participatie via Energiecoöperatie Haaksbergen

- De vicevoorzitter van ECH licht toe dat in het Klimaatakkoord is afgesproken dat men moet streven naar 50% lokaal eigenaarschap bij nieuwe duurzame energieprojecten, bijvoorbeeld met zon en windenergie. Dit zorgt niet alleen voor meer acceptatie en zeggenschap, maar ook voor meer betrokkenheid. ECH wil dat de opbrengsten ten goede komen aan de inwoners van de gemeente Haaksbergen. Niet alleen de lasten, maar ook de lusten. Er wordt gewezen op onlangs verschenen nieuwsberichten waaruit het belang van lokaal eigenaarschap blijkt.
- Om het lokaal eigenaarschap bij Zonnepark N18 Noord vorm te geven, zijn de ECH en Pure Energie een gelijkwaardige samenwerking aangegaan. Daarmee komt de helft van het zonnepark in lokale handen en kan de Haaksbergse gemeenschap meeprofiteren.
- Leden van Energiecoöperatie Haaksbergen kunnen investeren in het Zonnepark N18 Noord:
  - Met een geschat een rendement van 5%.
  - Met een looptijd van 15 jaar, of zo lang de SDE++ regeling in werking is.
  - Iedereen die in Haaksbergen woont, of economisch gebonden is, kan lid worden van de coöperatie en zo investeren in het zonnepark.
  - Dat zal gebeuren door het uitgeven van certificaten van 100 euro per stuk. Dit is een relatief laag bedrag. Maar zo krijgen ook mensen met een kleine portemonnee kans om mee te doen. In totaal zullen voor Zonnepark N18 Noord zo'n 10.000 certificaten uitgegeven worden. Grofweg 80% van het zonnepark zal door de bank gefinancierd kunnen worden. De overige 20% zal moet worden opgebracht door de ECH en Pure Energie.
  - De vicevoorzitter schetst aan de hand van onderstaande stappen dat een eerlijke kans voor iedereen in Haaksbergen wordt gewaarborgd:
    1. We starten met het aanbieden van certificaten aan bewoners binnen een straal van 500 meter rond het zonneveld. Iedere inwoner binnen deze afstand die lid is van de coöperatie kan tot een nog nader vast te stellen maximum certificaten verkrijgen en kan aangeven of er belangstelling is voor nog meer certificaten. Er wordt gedacht om een maximum van 20 certificaten in te stellen per persoon.
    2. Daarna kan iedereen die in Haaksbergen woont, of economisch gebonden is en lid is van onze coöperatie tot hetzelfde maximum certificaten verkrijgen en aangeven of er belangstelling is voor nog meer certificaten. Er wordt een lijst bijgehouden.
    3. Vervolgens kan, indien na een bepaalde – nog vast te stellen – periode van inschrijving nog certificaten beschikbaar zijn, iedereen die dit aangegeven heeft zoals hierboven omschreven, in aanmerking komen voor de overgebleven certificaten.
    4. Certificaten die dan nog overblijven, kunnen door iedereen die in Haaksbergen woonachtig is, of economisch gebonden is en lid is van onze coöperatie aangeschaft worden.
  - Aan de hand van een rekenvoorbeeld wordt geschetst wat het verloop van de investering is. In dit voorbeeld vindt er in de eerste drie jaar geen aflossing plaats. Over het bedrag dat nog 'open' staat, krijgt men een rente van ongeveer 5%, de uitkering wordt dus na verloop van tijd steeds lager. Bij een aankoop van 10 certificaten (inleg € 1.000), krijg je in totaal € 1.475 terug.
- Vragen/opmerkingen
  - ➔ Vraag Wijkraad Hassinkbrink: Wie gaat het zonnepark exploiteren?
  - ➔ ECH: De gezamenlijke exploitatie entiteit, bestaande uit een project bv van Pure Energie (50%) en een project bv van de ECH (50%). Ervan uitgaande dat de ECH de 50% kan opbrengen.
  - ➔ Vraag Wijkraad Hassinkbrink: Hoe zit het met de verhandelbaarheid van de certificaten?
  - ➔ ECH: Het is niet de bedoeling dat de certificaten vrij verhandelbaar zijn, hiervoor wordt een reglement opgesteld.
  - ➔ Vraag Wijkraad Hassinkbrink: Wat zijn de kosten van een lidmaatschap van ECH?

- ECH: € 50 op jaarbasis.
- Vraag Wijkraad Zienesch en Wolferink: Op basis van het huidige ledenaantal van de ECH kom je met een maximum van 20 certificaten niet verder dan € 100.000. Hoe reëel is het dat 50% wordt gedicht door de ECH?
- ECH: Het is de bedoeling dat er meer mensen lid worden van de ECH. Op basis van ervaring met andere energiecoöperaties en eigen inschatting hebben wij de verwachting dat we wel komen tot benodigde investering (voor 50% van het zonnepark).
- IVN Haaksbergen: Wellicht moet je de voorwaarde dat mensen economisch gebonden zijn aan Haaksbergen laten varen. Wat gebeurt er als iemand gaat verhuizen?
- ECH: Hiervoor wordt een reglement opgesteld, bijvoorbeeld wanneer iemand verhuist of overlijdt. Hiervoor kunnen we bouwen op de ervaring van andere energiecoöperaties. De exacte uitwerking moet dus nog plaats vinden. Voor nu is het van belang dat de gemeenteraad het beleid vaststelt, dan kunnen wij hopelijk verder richting vergunningsverlening en SDE++ aanvraag. Dan is meer duidelijk en kan de invulling van het mede-eigenaarschap (certificaten, reglementen etc.) preciezer worden uitgewerkt.
- Wijkraad Zienesch en Wolferink: Tip: je kunt ook gebruik maken van postcodegebieden.
- IVN Haaksbergen: Hoe zit het na 15 jaar?
- ECH: Na 15 jaar ben je volledig afhankelijk van de stroomprijs, de SDE++ subsidie is dan immers komen te vervallen. Deze kent een duur van maximaal 15 jaar. Het rendement voor die periode is dus dan ook erg lastig in te schatten. Leden van de coöperatie zullen beslissen wat er met de inkomsten zal gebeuren.
- IVN Haaksbergen: Er moet wel een reserve worden opgebouwd voor verwijdering van de installatie.
- ECH: Dit wordt meegenomen in de exploitatie, er zal hiervoor een reserve worden opgebouwd.

5. Planning

De initiatiefnemers zijn bezig het met maken van het vooroverlegplan. Zij moeten dit naar verwachting uiterlijk 9 april 2021 indienen. Dit is afhankelijk van of de gemeenteraad de Beleidsregels zonnevelden 31 maart vaststelt.

- Vraag IVN: Wie neemt vanuit de ECH deel aan de pitch?
- ECH: Dit zal ik (vicevoorzitter ECH) of (voorzitter ECH) zijn.

6. Vervolg en rondvraag

Er waren geen vragen meer. De ECH dankt de leden van de werkgroep voor hun tijd en inzet. Tijdens de bijeenkomsten is met elkaar goed nagedacht over het plan, de manier waarop dit heeft plaats gevonden wordt vanuit de initiatiefnemers als erg prettig ervaren.

Acties	Wie
Vooroverlegplan voorbereiden en indienen	ECH en Pure Energie
Delen technische tekening wanneer beschikbaar	ECH en Pure Energie
Voorbeeld reglement certificaten delen	ECH

Aan de bewoner(s) van
«Straat» «huisnummer»
«postcode» «woonplaats»

Enschede/Haaksbergen, 17 februari 2021
Onderwerp: Denk mee over het omgevingsfonds Zonnepark N18 Noord

Geachte heer, mevrouw,

In september 2020 hebben we u voor het eerst geïnformeerd over ons idee voor een zonnepark bij u in de buurt. Ondertussen is de werkgroep gestart. De input van de werkgroep wordt meegenomen in het definitieve plan dat wordt opgesteld. Wanneer het plan definitief is zal dit worden gecommuniceerd via de projectwebsite, hier vindt u ook de laatste stand van zaken.

Denk mee!

De werkgroep denkt ook na over de mogelijke besteding van het omgevingsfonds. Vanaf het moment dat het zonnepark duurzame energie opwekt, storten de initiatiefnemers 15 jaar lang 50 cent per opgewekte MWh in het omgevingsfonds. Waar dit omgevingsfonds aan wordt besteed, bepaalt de omgeving zelf en dat bespreken we ook graag met betrokkenen zoals de werkgroep.

Heeft u ideeën over een goede besteding van het omgevingsfonds? Meld het dan via info@zonneparkn18noord.nl.

Meer informatie

Meer informatie over ons idee voor het zonnepark vindt u op www.zonneparkn18noord.nl. Hier kunt u zich ook aanmelden voor onze nieuwsbrief. Wanneer u vragen over het zonnepark heeft, mag u | omgevingsmanager voor het zonnepark, ook bellen of mailen. Dat kan via het telefoonnummer of emailadres info@zonneparkn18noord.nl. Wij staan u graag te woord.

Met vriendelijke groet,

DUURZAAM ENERGIEBEDRIJF PURE ENERGIE

ENERGIE COÖPERATIE HAAKSBERGEN

Omgevingsfonds Zonnepark N18 Noord

Denk
mee!

Heb jij een idee dat de leefbaarheid van de omgeving van het zonnepark ten goede komt?

Energiecoöperatie Haaksbergen en Pure Energie stellen 15 jaar een omgevingsfonds beschikbaar. Heb je ideeën voor de besteding van dit fonds?

Geef deze ideeën dan door via info@zonneparkn18noord.nl

Kijk voor meer informatie op www.zonneparkn18noord.nl

**Energie-
coöperatie**
Haaksbergen

**pure
energie**
De groenste stroom